

 LEPPÄVIRTA

Valoa ja Virtaa
Leppävirralla

MUUMI
JÄÄLUOLA
JÄÄVEISTOSNÄYTTELY

TASEKIRJA TILINPÄÄTÖS 2018

Leppävirran kunta
Puh. (017) 570 911
PL 4, 79101 Leppävirta
www.leppavirta.fi

Kunnanvaltuusto 17.6.2019

Sisällysluettelo

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	1
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	3
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	8
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	13
1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	18
1.1.6 Kunnan henkilöstö	18
1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	19
1.1.8 Ympäristökijät	20
1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	21
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	23
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	23
1.3.2 Toiminnan rahoitus	26
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	29
1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	31
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	32
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	32
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	32
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	33
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	33
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	33
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	33
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	40
1.7.1 Asiaa koskeva sääntely	40
1.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	40
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	45
2.1 SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY	45
2.2 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	46
2.3 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	49
2.4 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	50
2.4.1. Kuntastrategian hankkeiden aikataulutus.....	50
2.4.2. Kuntastrategian painopistealueet vuonna 2018	51
2.4.3. Koko suunnitelmakauden 2014 – 2018 aikana ajankohtaiset hankkeet	52
2.4.4. Kuntastrategian painopistealueet 2018 ja toteuma 31.12.2018	52
KÄYTTÖTALOUSOSAN ESITTÄMISKAAVIO: TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET JA SITOVUUSTASOT.....	58
HALLINNONALAKOHTAISET TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	59
TOIMIELIN: 10 KUNNANHALLITUS.....	59
Tulosalue: 101 Yleishallinto talous ja toimistopalvelut	62
TOIMIELIN: 10 KUNNANHALLITUS.....	65
Tulosalue: 110 Elinkeinoitoimi.....	65
TOIMIELIN: 13 KUNNANHALLITUKSEN YLEISJAOSTO	72
Tulosalue: 131 Henkilöstöhallinto ja – palvelut	72
TOIMIELIN: 15 TARKASTUSLAUTAKUNTA	77
Tulosalue: 150 Tilintarkastus.....	77
TOIMIELIN: 16 KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	78
Tulosalue: 160 Vaalit.....	78
TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA.....	79
Tulosalue: 211 Johtamisen tukipalvelut	82
Tulosalue: 221 Sosiaalihuollon palvelut.....	83
Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö.....	84
Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut	87
Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut.....	89
TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA.....	93
Tulosalue: 241 Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut.....	93
Vastuualue: 2402 Terveyspalvelut	93
Vastuualue: 2602 Sairaanhoitopalvelut	96

TOIMIELIN: 30 KOULULAUTAKUNTA.....	97
<i>Tulosalue: 311 Koulutoimi</i>	97
Vastuualue: 3011 Koulutoimen hallinto	99
Vastuualue: 3120 Opetustoimi	99
Tulosyksikkö: 3121 Perusopetus	99
Tulosyksikkö: 3611 Lukio-opetus	100
<i>Tulosalue: 321 Varhaiskasvatuspalvelut</i>	101
TOIMIELIN: 40 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	104
<i>Tulosalue: 471 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut</i>	104
Vastuualue: 4711 Kulttuuri- ja vapaa-aikahallinto	104
Vastuualue: 4713 Kulttuuripalvelut	107
Vastuualue: 4750 Kirjasto- ja tietopalvelut	108
Vastuualue: 4803 Nuorisopalvelut	110
Vastuualue: 4853 Liikuntapaikat	113
TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA	115
<i>Tulosalue: 511 Tekninen toimi</i>	120
Vastuualue: 5100 Hallinto, 5115 ostopalvelut	120
Vastuualue: 5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut	122
Vastuualue: 5301 Kunnallistekniset palvelut	126
Vastuualue: 5401 Tilapalvelut	129
Vastuualue: 5402 Ateriat- ja siivouspalvelut	132
TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA	135
<i>Tulosalue: 590 Rakennusvalvonta</i>	135
TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA	137
<i>Tulosalue: 900 Vesi- ja viemärilaitos</i>	137
TOIMIELIN: 65 KESKI-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	139
<i>Tulosalue: 650 Ympäristötoimi</i>	139
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	145
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2018	149
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	151
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA (1000 €)	153
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	156
3.1 TILINPÄÄTÖSLASKELMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET	165
3.2 TULOSLASKELMA.....	165
3.3 RAHOITUSLASKELMA	166
3.4 TASE	167
3.5 KONSERNILASKELMAT	169
3. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	175
4.1 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	175
4.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	176
4.3 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	178
4.4 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	181
4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	181
4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	183
4.5 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	185
4.6 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	188
5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	193
5.1. LASKENNALLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	193
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	196
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA.....	197
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA.....	198
6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	199
7. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	203
8. TILINPÄÄTÖKSEEN TILINTARKASTUKSEN YHTEYDESSÄ TEHDYT KORJAUKSET.....	205

1. Toimintakertomus

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kansantalouden näkökulmasta tarkasteltuna vuosi 2018 oli Suomella myönteinen. Useat mittarit osoittivat yhteiskunnan kehittyneen positiiviseen suuntaan. Maamme hallituksen asettama 72 prosentin työllisyysastetavoite saavutettiin vuodenvaihteessa. Tämän neljä vuotta sitten utopistiseksi koetun tavoitteen saavuttaminen merkitsee 140 000 uuden työpaikan syntymistä vajaan neljän vuoden aikana.

Myönteinen kehitys on ollut havaittavissa myös Leppävirralla. Työttömyysaste painua huhtikuussa ensikertaa vuosiin kymmenen prosentin alapuolelle. Alimmillaan työttömyysaste oli syys - loka-kuussa jopa 8,3 prosenttia. Bruttokansantuotteella mitattuna vuosi 2018 oli kolmas peräkkäinen kasvun vuosi. Pitkästä aikaa myös valtionvelka aleni.

Myönteisen kehityksen valossa tuntuisi luonnolliselta, että myös kunnilla menisi juuri nyt hyvin. Valitettavasti näin ei ole. Kuntaliiton mukaan kuntien ja kuntayhtymien tulokset olivat odotettuaikin heikommät. Syynä olivat verotulojen ja valtionosuuksien lasku ja toimintamenojen kasvu. Kahdella kolmasosalla kunnista tilikauden tulos oli negatiivinen. Helsinki ja Espoo tekivät vahvan tuloksen, mutta maan muut kunnat olivat vaikeuksissa. Lainakanta kasvoi yhteensä miljardilla eurolla.

Taloudellisista haasteista huolimatta päättynyt tilivuosi oli Leppävirralle kokonaisuutena myönteinen. Viime vuonna valmistui kaksi merkittävää ja kunnallisten palveluiden näkökulmasta odotettua rakennusta.

Heinäkuussa otettiin käyttöön Virrankodin vanhusten palveluasumisyksikkö ja kehitysvammaisten toimintakeskus Suvanto. Joulukuussa kirkonkylän oppilaat pääsivät kauan odotettuun uuteen Leppäkertun kouluun. Uusien modernien ja viihtyisien tilojen myötä sekä työn tekeminen että myös asiakkaiden kokema palvelukokemus muodostuvat todennäköisesti aikaisempaa myönteisimmiksi. Sekä Virrankodista että Leppäkertun koulusta saatu alkuvaiheen palaute tukee hyvin tätä näkemystä, vaikka elämme parhaillaan molempien osalta vasta sisäänajovaihetta.

Kunnan aktiivisuuden ja aloitteellisuuden seurauksena nopeiden tietoliikenneyhteyksien saataavuus kunnan keskustaajamassa paranee merkittävästi lähivuosina. Keväällä käydyn kilpailutuksen johdosta moderneja valokuituyhteyksiä tullaan rakentamaan keskustaajama-alueelle kysynnän mukaan. Alkuvaiheessa rakentamista vauhdittaa kunnalle myönnetty maaseuturahoitteinen hanke, jolla yhteyksiä rakennetaan lähinnä taajaman eteläosaan vielä vuoden 2019 aikana.

Valokuituun pohjautuva, nopeudeltaan lähes rajaton tietoliikenneverkko tulee vahvistamaan entistä paremmin mm yritysten toimintaedellytyksiä. Sekä etätöiden tekeminen että digitaalisten palveluiden kehittämismahdollisuudet paranevat merkittävästi. Kunnan yhteistyökumppanina ja tietoliikenneoperaattorina toimii MPY Palvelut Oyj.

Myös asuinkuntastrategian edistämiseksi on saatu aikaan konkreettisia toimia. Ukoniemen uusi asuinalue valmistui loppusyksystä. Tonttimarkkinointi aloitettiin heti vuodenvaihteen jälkeen. Alue on pariin vuosikymmeneen merkittävin kunnan taajamaan sijoittuva uusi asuinalue. Se on lähellä palveluja ja alueella on tarjolla yli 40 omakotitonttia, joista peräti 11 omarantaista. Merkittävin maaseudun kylä koskeva, asumista tukeva kehityshanke on valmisteilla oleva Konnuslahden yleiskaava. Valmistelu on edennyt kokonaisuutena hyvin. Kaava tulee todennäköisesti

hyväksyttäväksi tänä vuonna.

Leppävirran kunnalle erityisen merkityksellinen asia, vitostien perusparannus Kuopion rajalta Leppävirran keskustaajamaan tasolle on edistynyt hankkeena myönteisesti. Maakuntavaltuusto hyväksyi loppusyksystä tietä koskevan maakuntakaavan. Tien linjaus Leppävirran taajaman kohdalla tullaan toteuttamaan kunnan tahdon mukaisena, eli nykyisen tielinjauksen mukaisena.

Tien perusparannus on Itä-Suomen isoista tiehankkeista prioriteettillisella ensimmäisellä sijalla. Toivottavasti toteutukseen myönnetään rahoitus maamme uuden, keväällä aloittavan hallituksen laatimassa budjettikehyksessä.

Kunnan puolesta asiaan on yritetty myötävaikuttaa mm. vitostieyhdistyksen yhteisen edunvalvontatyön keinoin. Perusparannuksen kokonaiskustannus on sadan miljoonan euron luokkaa. Tiehankkeeseen liittyvä yleiskaavamuutos on ollut kunnan puolelta valmisteilla. Työ on edennyt hyvin.

Yritysten toimintaedellytyksiä turvataksaan kunta hankki Tornator Oyj:ltä noin 26 ha:n suuruisen maa-alueen. Kauppa tehtiin joulukuussa. Alue sijaitsee maantieteellisesti hyvällä paikalla Pohjukansalon alueella kuntataajaman pohjoispuolella. Alueen edellyttämä kaavoitus huomioidaan käynnissä olevassa vitostien yleiskaavassa.

Taloudellisesti tilivuosi 2018 oli heikko. Tilinpäätös jäi noin 1,4 miljoonaa alijäämäiseksi. Talouden heikon tilanteen syy on sama kuin valtakunnassa yleisemminkin. Selittävänä tekijänä on toimintamenojen voimakas kasvu yhdistettynä verotulojen ja valtionosuuksien käytännössä olemattomaan kehitykseen. Hienoinen verotulokasvu selittyy pääosin vuodelle 2018 tehdystä kunnallisveron korotuksesta.

Kunnan kokonaisinvestoinnit olivat 7,2 miljoonaa euroa. Luvussa ei ole huomioitu uuden alakoulun investointia, koska se koulu on rakennettu leasingirahoituksella. Koulun rakennuskustannukset olivat noin 9,6 miljoonaa euroa. Investointitaso on Leppävirran kunnalle talouden kokonaisvolyymin huomioiden erittäin korkea.

Tiedossa olevien ja päättäjille esiteltyjen kehitystrendien valossa on erityisen tärkeää, että kykenemme vakauttamaan kunnan talouden nopeasti. Koko Itäistä-Suomea ja myös Leppävirtaa konkreettisesti koskeva väestön väheneminen ja vanheneminen lisää kunnan rahoituspainetta. Se myös kasvattaa sitä epätasapainon kuilua, joka realisoituu tilinpäätöksen alijäämässä. Sote-uudistuksen kariutuminen vaikeuttaa kunnan tilannetta tulevaisuudessa.

Tässä tilanteessa on erityisen tärkeää, että kunnassa tehdään päätöksiä tiukasti kokonaistaloudellisuuden näkökulmasta. Talouden tehostamisen tarve on nykytietojen valossa merkittävä. Palveluiden lisäämiseen ei ole mahdollisuuksia vaarantamatta kunnan kykyä selviytyä itsenäisenä tulevaisuudessa.

Esitän lämpimät kiitokseni koko kunnan henkilöstölle menneestä vuodesta ja tekemästänne hyvästä työstä kunnallisten palveluiden tuottamiseksi. Lämmin kiitos kuluneesta vuodesta myös kunnan luottamushenkilöille. Toivotan teille kaikille voimia ponnistella yhteisen hyvän edistämiseksi.

Matti Raatikainen
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien jäsenet ja varajäsenet 1.6.2017 alkaen

KUNNANVALTUUSTO

Aholainen Anne	SDP	Pelkonen Juha	Kesk.
Hahtala Mia	SDP	Pelkonen Risto	Kesk.
Havukainen Heikki H.	Kesk.	Pesonen Markku	PS
Havukainen Heikki S	Kesk.	Pienimäki Veli-Pekka	SIT.
Heinonen Seppo	SDP	Piiparinen Auli	Kesk.
Hynninen Erkki	SDP	Pitkänen Henna	Vas.
Kanniainen Aino	Kesk.	Pitkänen Veikko	SDP
Kilpeläinen Juha	Kesk.	Ronni Hannu	PS
Konttinen Timo	Kesk.	Roponen Lauri	Kesk.
Korhonen Kaisa	Vas.	Roponen Heikki	Kesk.
Kosunen Kirsi	SDP	Räsänen Noora	Kesk.
Laatikainen Mervi	KD	Suihkonen Maarit	Kesk.
Laitinen Antti	SDP	Thitz Ari	Kesk.
Mustonen Marjo-Nina	Kesk.	Torvinen Petri	SDP
Nissinen Eija	KD	Vehviläinen Tiina	Vas.
Nousiainen Tiina	Kesk.	Voutilainen Harri	SIT.
Nykänen Pekka	Kok.	Voutilainen Tuomas	SDP
Ollikainen Reijo	Kesk.		

KUNNANVALTUUSTO

Puheenjohtaja: Pekka Nykänen

1. varapuheenjohtaja: Juha Kilpeläinen

2. varapuheenjohtaja: Mia Hahtala

KUNNANHALLITUS

Puheenjohtaja: Aino Kanniainen, Timola (Auli Piiparinen, Kurjala)

varapuheenjohtaja: Lauri Roponen, Kotalahti (Risto Pelkonen, Pupunmäki)

2. varapuheenjohtaja: Kaisa Korhonen, Timola (Reima Rouvinen, Timola)

Anne Aholainen, Paukarihti (Kirsi Kosunen, Timola)

Heikki H. Havukainen, Mustinmäki (Juha Pelkonen, Konnuslahti)

Seppo Heinonen, Kirkonkylä (Petri Torvinen, Kirkonkylä)

Marjo-Nina Mustonen, Kirkonkylä (Noora Räsänen, Kurjala)

Markku Pesonen, Sorsakoski (Mervi Laatikainen, Kirkonkylä)

Veli-Pekka Pienimäki, Kirkonkylä (Sirpa Kinnunen, Kirkonkylä)

Esittelijä: kunnanjohtaja Matti Raatikainen

Pöytäkirjanpitäjä: kunnansihteeri Anssi Nykänen

KUNNANHALLITUKSEN YLEISJAOSTO

Puheenjohtaja: Seppo Heinonen, Kirkonkylä (Anne Aholainen, Paukarihti)

Varapuheenjohtaja: Sirpa Kinnunen, Kirkonkylä (Veli-Pekka Pienimäki, Kirkonkylä)

Marjo-Nina Mustonen, Kirkonkylä (Noora Räsänen, Kurjala)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: henkilöstöpäällikkö Jesse Malinen

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Heikki Roponen, Kirkonkylä (Reijo Ollikainen, Kirkonkylä)

Varapuheenjohtaja: Timo Konttinen, Konnuslahti (Päivi Räsänen, Mustinmäki)

Pekka Leskinen, Timola (Eki Kaulamo, Kirkonkylä)
Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski (Pertti Hyvärinen, Kirkonkylä)
Henna Pitkänen, Kirkonkylä (Raili Miettinen, Oravikoski)

Pöytäkirjanpitäjä: pöytäkirjanpitäjä Heikki Ropponen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Timo Paasonen, Kirkonkylä
Varapuheenjohtaja: Raimo Pitkänen, Kirkonkylä

Jäsenet:

Marja-Liisa Konttinen, Paukarlahti
Rauni Lamberg, Kirkonkylä
Juuso Vitikainen, Riihiranta

Varajäsenet:

1. Tuomo Räisänen
2. Laura Kansanen
3. Päivi Huttunen
4. Matti Kansanen
5. Eeva Volotinen

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Juha Pelkonen, Konnuslahti (Markus Harald, Kirkonkylä)
Varapuheenjohtaja: Leena Kaulamo, Kirkonkylä (Sari Jumppanen, Kirkonkylä)

Mirja Kupiainen, Niinimäki (Leena Kauhanen, Kirkonkylä)
Tuomo Luostarinen, Kirkonkylä (Antti Laitinen, Kirkonkylä)
Eija Nissinen, Kotalahti (Arja Puhakka, Kirkonkylä)
Reijo Ollikainen, Kirkonkylä (Pentti Kervinen, Kirkonkylä)
Seija Ollikainen, Mustinmäki (Maarit Suihkonen, Kirkonkylä)
Heidi Pöntinen, Kirkonkylä (Jaana Nissinen, Kirkonkylä)
Hannu Suhonen, Oravikoski (Aki Huovinen, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja: Anne Aholainen (Seppo Heinonen)
Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: perusturvajohtaja Paula Tiihonen

KOULULAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Kirsi Kosunen, Timola (Heidi Pöntinen, Kirkonkylä)
Varapuheenjohtaja: Auli Piiparinen, Kurjala (Noora Räsänen, Kurjala)

Markus Harald Kirkonkylä (Jarkko Rissanen, Kotalahti)
Jani Kärkkäinen, Konnuslahti (Sanna Nissinen, Kurjala)
Leena Kauhanen, Kirkonkylä (Henna Tiitinen, Näädänmaa)
Antti Laitinen, Kirkonkylä (Kari Tossavainen, Kirkonkylä)
Rauni Lamberg, Kirkonkylä (Hannu Ronni, Kirkonkylä)
Kari Raninen, Paukarlahti (Pekka Leskinen, Timola)
Katja Turkia, Sorsakoski (Sami-Pekka Harjunpää, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja: Kaisa Korhonen (Heikki H. Havukainen)
Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: sivistystoimenjohtaja Sari Ihalainen

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Tiina Nousiainen, Konnuslahti (Markku Kröger, Paukarlahti)

Varapuheenjohtaja: Markku Vuori, Oravikoski (Veikko Kastinen, Kirkonkylä)

Sanna Hartikainen, Kirkonkylä (Mirja Kupiainen, Niinimäki)
Minna Kaulamo, Kirkonkylä (Laura Kansanen, Kirkonkylä)
Mervi Laatikainen, Kirkonkylä (Esa Jäntti, Kirkonkylä)
Juho Rissanen, Kirkonkylä (Kare Karvonen, Kirkonkylä)
Reima Rouvinen, Timola (Katja Turkia, Sorsakoski)
Maarit Suihkonen, Kirkonkylä (Seija Ollikainen, Mustinmäki)
Kari Tossavainen, Kirkonkylä (Jaana Nissinen, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja: Lauri Roponen (Juha Pelkonen)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Ann-Mari Karvinen

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Heikki S. Havukainen, Riihiranta (Tiina Nousiainen, Konnuslahti)

Varapuheenjohtaja: Risto Pelkonen, Pupunmäki (Ari Thitz, Konnuslahti)

Leena Kaulamo, Kirkonkylä (Aki Kaulamo, Kirkonkylä)
Ari Koponen, Paukarlahti (Juha Kumpulainen, Sorsakoski)
Pirjo Korhonen, Konnuslahti (Leena Kauhanen, Kirkonkylä)
Henna Tiitinen, Nääänmaa (Maarit Suihkonen, Kirkonkylä)
Petri Torvinen, Kirkonkylä (Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski)
Tiina Vehviläinen, Sorsakoski (Hannu Suhonen, Oravikoski)
Tuomas Voutilainen, Kirkonkylä (Raimo Pitkänen, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja: Veli-Pekka Pienimäki (Marjo-Nina Mustonen)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: tekninen johtaja Virve Wright, 1.9.-31.12.2018 vt. tekninen johtaja Anssi Nykänen

TIEJAOSTO

Puheenjohtaja: Ari Thitz, Konnuslahti (Veli-Matti Rantama, Kirkonkylä)

Varapuheenjohtaja: Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski (Erkki Hynninen, Kirkonkylä)
Eija Nissinen, Kotalahti (Mervi Laatikainen, Kirkonkylä)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: maanmittausinsinööri Pentti Tiilikainen

RAKENNUSVALVONTAJAOSTO

Puheenjohtaja: Risto Pelkonen, Pupunmäki (Ari Thitz, Konnuslahti)

Varapuheenjohtaja: Raimo Pitkänen, Kirkonkylä (Reijo Arovaara, Sorsakoski)
Leena Kaulamo, Kirkonkylä (Pirjo Korhonen, Konnuslahti)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: rakennustarkastaja Jouko Koponen

KESKI-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Heinäveden kunta

Osmo Puustinen (Jaana Virnes)
2. varapj Tiina Luostarinen (Lassi Asikainen)

Joroisten kunta

Mari Lahti (Mari Huupponen)
Juha Suomalainen (Timo Kaukonen)

Leppävirran kunta

1. varapj Markku Kröger (Noora Räsänen)
Virpi Ettanen (Marja-Leena Markkanen)

Pieksämäen kaupunki

puheenjohtaja Matti Kauhanen (Leena Suhonen)

Mauri Kietäväinen (Päivi Kovanen)

Inka Luostarinen (Tiia Leikas)

Varkauden kaupunki

Pauli Turunen (Juha Soininen)

Olavi Martikainen (Sirkka Suur-Askola)

Laura Huikko (Elli Järvinen)

Kunnanhallituksen edustaja: Heikki H. Havukainen (Risto Pelkonen)

Esittelijä: ympäristöpäällikkö Eila Kainulainen

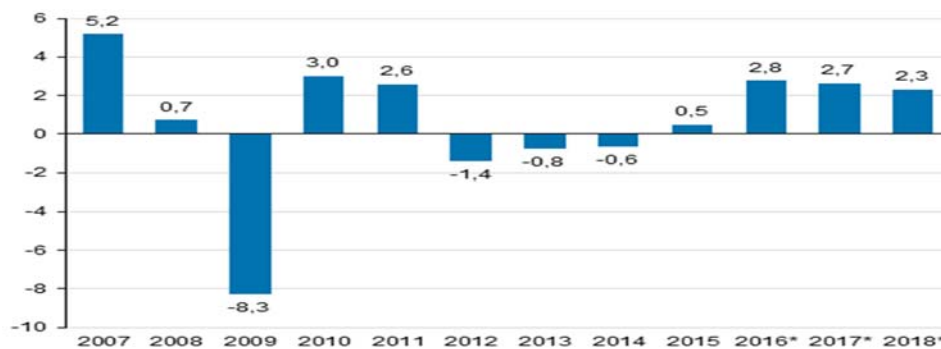
Pöytäkirjanpitäjä: terveysvalvonnan johtaja, ELL Merja Voutilainen

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys (Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito, VM:n Taloudellinen katsaus talvi 2018):

Suomen bkt kasvoi 2,8 prosenttia vuonna 2017. Kasvu hidastui 2,3 %:iin v. 2018 ja hidastuu edelleen vuonna 2019 n. 1,5 %:iin vuodessa. Seuraavina vuosina kasvu on ennusteiden mukaan vielä heikompaa. EU-alueen BKT kasvoi 1,8 % vuonna 2016. Vuonna 2017 kasvu oli 2,4 % ja vuosille 2018-2019 ennakoitaan alle 2 %:n vuotuista kasvua.

Investoinnit kasvoivat käyvin hinnoin 6,1 prosenttia ja vienti 5,5 prosenttia vuonna 2018. Tuonin arvo kasvoi 7,9 prosenttia vuonna 2018.

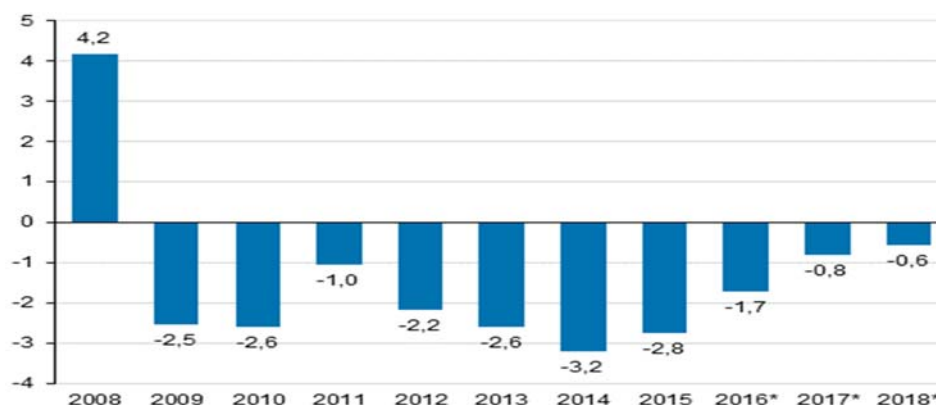

Lähde: Kansantalouden Tilinpito, Tilastokeskus 15.3.2019 Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

Yhdysvaltalainen luottoluokitusyhtiö Fitch: n Suomen pitkäaikaisten valtionlainojen luottoluokitus putosi parhaasta mahdollisesta AAA-luokituksesta AA+:aan 11.3.2016. Standard ja Poor` s pudotti luottoluokitusta jo 2014 syksyllä AA+:aan. Moody` s pudotti luottoluokituksen AA1:een kesäkuun alussa 2016.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli kymmenettä vuotta peräkkäin alijäämäinen, 1,3 miljardia euroa. Edellisenä vuonna alijäämä oli 1,8 miljardia euroa. Alijäämä oli 0,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tämä alittaa EU:ssa päätetyn 3 prosentin viitearvon ja vakaus- ja kasvusopimuksen velvoite siltä osin täyttyy. Ennakkotietojen mukaan julkisyhteisöjen EDP velka on 58,9 % BKT:sta. EU:n sopimusvelvoite täyttyy myös tältä osin. Julkisen velan tulisi olla alle 60 % BKT:sta.

Valtionhallinnon alijäämä oli 2,7 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 4,1 miljardia euroa. Alijäämää pienensi erityisesti verotulojen kasvu. Paikallishallinnon (kuntien ja kuntayhtymien ym.) alijäämä kasvoi ennakkotietojen mukaan 1,8 miljardiin euroon.

Lähde: Kansantalouden Tilinpito, Tilastokeskus 15.3.2019: Julkisyhteisöjen ylijäämä / alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen, prosenttia

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli joulukuun lopussa yhteensä 256 500 työtöntä työnhakijaa. Se on 39 000 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi edellisestä kuusta 27 100:lla. Työttömyyden kasvu joulukuussa on jokavuotinen ilmiö, joka johtuu eräiden ammatillisten koulujen päättymisestä, lomautusten kasvusta ja määräaikaisten työsuhteiden tavanomaista yleisemmästä päättymisestä joulukuun aikana. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,7 prosenttia, joka on 1,5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilastosta.

Vuoden 2018 kuluttajahintojen keskimääräinen vuosimuutos eli inflaatio oli 1,1 %:n kasvussa kansallisella indeksillä mitattuna. Talouskasvun jatkuessa inflaatio kiihtyy tulevina vuosina 1,5 % tuntumaan. Edellisvuonna inflaation vuosimuutos oli 0,7 %. Euroalueella inflaatio oli 1,8%.

Valtiovarainministeriön arvio julkistalouden näkymistä tuleville vuosille:

Vaikka julkisen talouden velkasuhteen ennakoidaan jatkavan lähivuosina laskuaan, luo väestön ikääntyminen merkittäviä paineita julkisen talouden kestävyyspidemmällä aikavälillä. Vanhusväestön määrän kasvu lisää eläke-, terveys- ja hoivamenoja, joiden rahoittamiseksi nykyinen kokonaisveroaste ei tulevaisuudessa riitä. Lisäksi työikäinen väestö, joka veroilla rahoittaa hyvinvointipalvelut ja sosiaaliturvan, supistuu. Pysyvä tulojen ja menojen välinen epätasapaino eli kestävyysvajae uhkaa kasvattaa velkaantumisen hallitsemattomaksi pitkällä aikavälillä. Valtiovarainministeriö arvioi kestävyysvajeen olevan lähes neljä prosenttia suhteessa BKT:hen.

Kuntien talouden kehitys, Tilastokeskuksen tilinpäätösarvio 2018, (Lähde: http://www.stat.fi/til/ktan/2018/04/ktan_2018_04_2019-02-13_tie_001_fi.html)

Manner-Suomen kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 1,2 miljardia euroa vuonna 2018, eli yli kolmanneksen verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Kuntien lainakanta kasvoi 3,8 prosenttia 16,7 miljardiin euroon. Asukasta kohden se oli 3 051 euroa. ³⁾ Lainakanta kasvoi vuotta aikaisemmasta ajankohdasta 3,8 prosenttia. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2018 tilinpäätösarvotietoja kaikilta Manner-Suomen 295 kunnalta ja 134 kuntayhtymältä.

Kuntien ulkoiset toimintakulut olivat 3,3 prosenttia edellistä vuotta suuremmat ja niitä oli yhteensä 36,9 miljardia euroa. Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 4,6 prosenttia 7,5 miljardiin euroon. Toimintakuluja ja -tuottoja kasvattivat osaltaan eräät kirjausmenettelyt kuntien ja kuntayhtymien välisissä palvelujen ostoissa. ¹⁾ Toimintakate oli -29,1 miljardia euroa ja se heikkeni 3,4 prosenttia edellisen vuoden tilinpäätöksistä.

Manner-Suomen kuntien verotulot olivat tilinpäätösarvioiden mukaan yhteensä 22,3 miljardia euroa vuonna 2018. Ne vähenivät edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 0,5 prosenttia. Valtionosuuksia kunnat saivat 8,5 miljardia euroa, ja ne vähenivät 0,6 prosenttia. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden 5 613 euroa. ²⁾ Kuntien yhteenlaskettu vuosikate pieneni edellisestä vuodesta 35,5 prosenttia ja oli 2,1 miljardia euroa.

Vuosikate oli tilinpäätösarvioissa negatiivinen 38 kunnalla. Edellisenä vuonna vuosikate oli tilinpäätöstietojen mukaan negatiivinen neljällä kunnalla. Investointimenoja kunnilla oli vuoden aikana 3,6 miljardia euroa. Kasvua edellisvuodesta oli 3,4 prosenttia.

Manner-Suomen kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 8,3 prosenttia ja toimintatuotot 7,2 prosenttia. Vuosikate laski 15,1 prosenttia ja oli 0,6 miljardia euroa.

Kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta oli vuotta 2018 koskevissa tilinpäätösarvioissa 3,9 miljardia euroa, joka oli 11,4 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden tilinpäätöstiedoissa. Investointimenot kasvoivat 2,1 prosenttia 1,2 miljardiin euroon.

Kuntaliiton yhteenveto tilinpäätösarvioista

(Lähde: <https://www.kuntaliitto.fi/tiedotteet/2019/kuntatalous-ajautui-kriisiin-kaksi-kolmesta-kunnasta-teki-negatiivisen-tuloksen>)

(Kuntaliitto tiedottaa 13.2.2019) Kuntatalous näyttää vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden valossa hälyttävän synkältä. Tulos painui vuonna 2018 negatiiviseksi 196:ssa eli peräti noin kahdessa kolmasosassa kunnista, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 55 kunnassa.

– Näyttää siltä, että kuntatalous on ajautunut kriisiin. Kunnille ei saa antaa enää yhtään uutta tehtävää ilman sille osoitettua rahoitusta. Kaikenlaiset valtionosuusleikkaukset on vihdoin lopetettava. Päinvastoin, valtion lisärahoitukselle on selkeät perusteet. Heikennyksiä kuntakenttä ei enää kestä, Kuntaliiton toimitusjohtaja **Minna Karhunen** vetosi tilinpäätöstietojen julkistamisen tiedotustilaisuudessa keskiviikkona 13. helmikuuta.

Tilinpäätösarviot kertovat, että verotulot ja valtionosuudet tippuivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat yli 3 prosenttia. Valtaosa menojen kasvusta tulee materiaalien ja palvelujen ostoista. Henkilöstömenot kasvoivat varsin maltillisesti.

– Isoin yksittäinen tekijä kuntatalouden heikentymisessä on kilpailukykysojimus, joka kohtelee kuntakenttää ankarammin kuin yrityksiä. Vaikka tällä hallituskaudella tavoiteltiin kuntatalouden vahvistamista, niin todellisuudessa kuntien tehtävät ovat olleet yhä voimakkaassa myllerryksessä ja rahoitusta on vähennetty.

Kuntien ja kuntayhtymien velka kasvoi viime vuonna miljardilla eurolla. Kuntien velkataakka kasvoi reilut kolme prosenttia, mutta kuntayhtymien velka kiri lukuisten sairaalahankkeiden vuoksi yli 11 prosenttia. Yhteensä kuntatalouden velka on asettumassa noin 19,4 miljardiin euroon, mikä pitää velkaantumisen ennallaan suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Syömävelkaan jouduttiin turvautumaan jopa 38 kunnassa, kun vuotta aiemmin vuosikate oli pakkasella vain neljässä kunnassa.

Kunnilla itsellään on avaimet kriisin ratkaisuun

Julkisuudessa kuntakenttää on lyöty väittämällä, että kunnat ovat liian heikkoja, niissä on liian vähän osaamista ja kunnissa ulkoistetaan palveluja liian kevein perustein.

– Tämä ei pidä paikkaansa. Kunnissa on todella paljon osaamista. Kunnat ovat vahvempia kuin valtio, ja kunnat ulkoistavat palveluja, kun arvioivat sen tarpeelliseksi, Karhunen sanoo.

Minna Karhunen katsoo, että kunnilla itsellään on avaimet kuntatalouden kriisin ratkaisuun.

– Valtion puolella ei selkeästi ymmärretä, miten kuntatalouden kriisi ratkaistaan. Kunnissa haetaan koko ajan ratkaisuja, valtion tulee nyt luottaa kuntiin ja antaa niille mahdollisuus kehittyä.

Keskiarvojen takaa löytyy kahtiajakautunut kuntakenttä

Kuntien taloudellinen tulos eriytyi viime vuonna voimakkaasti. Helsinki, Espoo, Vantaa jauhavat hyvää tulosta. Moni muu iso kaupunki, kuten Tampere, Turku, Oulu, Kouvola ja Rovaniemi tekivät heikon tuloksen. Näiden ääripäiden väliin jää muu kuntakenttä.

– Tilanne on hyvin poikkeuksellinen. Heikko tulos on aina monen eri tekijän summa. Isoilla kaupungeilla huonon tuloksen selittää pääosin heikko verokehitys. Pienissä kuntakokoluokissa tulokseen vaikuttavat raskaat valtionosuusleikkaukset, Kuntaliiton kuntatalousyksikön johtaja

Ilari Soosalu toteaa.

Korkotaso on edelleen ennätyksellisen matala. EKP:n ohjaukorko laski 10.3.2016 laski tasan nolnaan ja on pysynyt siinä. Ohjaukorkon nosto tapahtuu aikaisintaan loppuvuodesta 2019.

Kuntalain taloussääntöjä on uudistettu seuraavasti osana kuntalain kokonaisuudistusta (Kuntalain 110 §):

- Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan.

- Alijäämän kattamisvelvollisuus ja kriisikuntamenettely ulotetaan myös kuntayhtymiin.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely (Kuntalain 118 §)

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräjassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

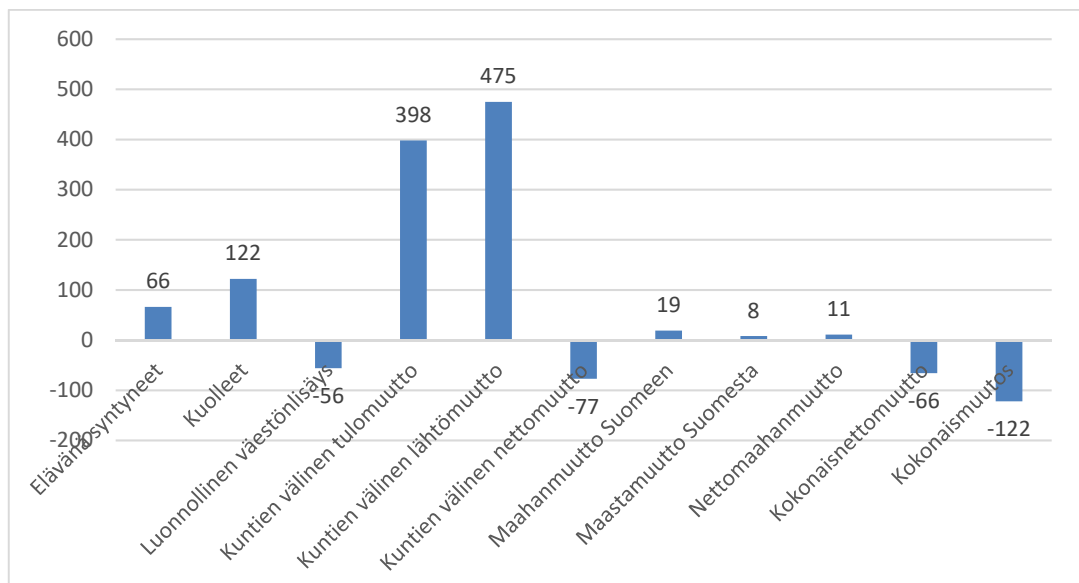
Uudet kriisikuntakriteerit tulevat voimaan vuoden 2022 alusta.

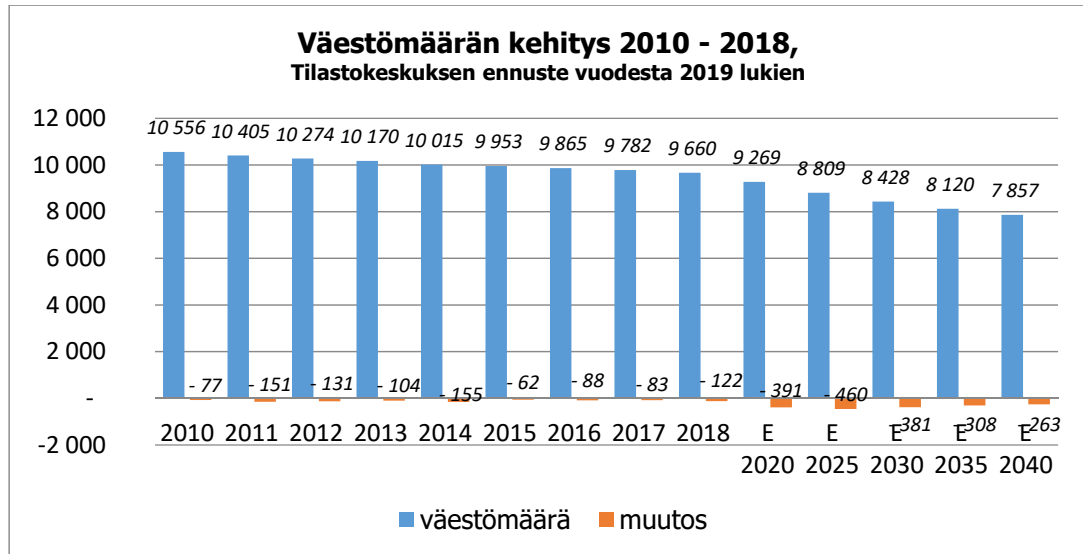
Sote- ja maakuntaudistus

Maakunta- ja sote-uudistus ei edennyt eduskunnan käsittelyyn. Ilmoitus uudistuksen kariutumisesta tuli perjantaina 8.3.2019. Samassa yhteydessä maan hallitus erosi mutta jatkaa toimitusministeriönä huhtikuun 2019 eduskuntavaaleihin asti.

Oman alueen taloudellinen kehitys:

Kunnan asukasmäärä on laskenut viime vuodesta -122 henkilöllä, 9 660: een.

Kuva: Väestön määrän kehitys vuosina 2010 - 2018

Työttömyysaste 31.12.2018: Koko maa 9,7 % (lasku -1,5 % - yks) Leppävirta 9,7 % (lasku -0,8 % - yks)

Leppävirralla oli vuoden lopussa kaikkiaan työttömänä 408 henkeä. Pitkäaikaistyöttömiä oli 130.

Koko Pohjois-Savossa ja omalla talousalueella kasvavana ongelmana on nykyisin ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuspula.

Kunnan omilla hankkeilla on palveluverkkoa kohennettu viimeisen 10 vuoden aikana paljon. Oravikoskella on ajanmukainen koulu- ja varhaiskasvatuskeskus. Kirkonkylässä on uusi päiväkotit. Tehostetun palveluasumisen yksikkö Virrankoti korvasi Leivolon palvelukeskuksen 2018. Uusi alakoulu kirkonkylään valmistui joulun alla 2018.

Leppävirran kirkonkylän eteläpuolelle, Ukonniemen Lossinpellon alueelle rakentuu uusi asuinalue, joka tarjoaa rannanläheistä asumista Unnukan rannalla. Alueella on 41 omakotitonttia, joista 11 on omarantaista ja 30 kuivanmaan tontteja. Tontit ovat kooltaan 1 700 m² – 2 800 m². Lisäksi muualla kunnan alueella on kunnan omistamina tarjolla n. 60 omakotitonttia. Uutta yritystonttimaata kunta hankki 26 ha Pohjukansalon alueelta joulukuussa 2018 tehdyllä kaupalla.

Kunnan tietoliikenneyhteydet paranevat olennaisesti kun MPY Palvelut Oyj tietoliikenneoperaattorina rakentaa ja markkinoi valokuituyhteyksiä. Mm. vuokrataloyhtiö Leppävirran kiinteistö Oy:n asuntoihin tuodaan kaapeli-tv ja internet-palvelut.

Matkailijavirrat ovat jälleen kääntyneet parempaan suuntaan. Kunta ja tytäryhtiöt yhteistyössä Vokkolan alueen muiden toimijoiden kanssa tekee lähivuosina tarvittavia investointeja Vokkolan alueen kiinteistöjen ajanmukaistamiseksi ja energiatehokkuuden kasvattamiseksi. Liikunta- ja paikkatarjonta täydentyi hiekkatekonurmikentällä kesällä 2018.

Leppävirran yritysten näkymät ovat varsin hyvät. Elinkeinorakenne on monipuolinen. Uutta yritystoimintaa ja yritystoiminnan kasvua tarvitaan perustan edelleenkehittämiseksi.

Kunnan kehityksen kannalta on edistettävä yhteistyössä alueen muiden kuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa, esim: liikenneyhteyksien parantamista, erityisesti VT 5- perusparannushankkeen etenemistä. Koulutuksen tarjontaa alueella työvoiman saatavuuden turvaamiseksi ja houkuttelemiseksi pysymään kotiseudulla. Yritysten sijoittumista alueelle.

Alueen asuntotuotanto:

Leppävirran kunta										
YHTEENVETOTAUUKKO 2009 - 2018										
Rakennusluvut OK-talot										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Taajamat	7	6	6	2	4	1	2	3	3	5
Haja-asutus	11	11	9	13	6	12	14	11	6	5
Yhteensä	18	17	15	15	10	13	16	14	9	10
Valmistuneet OK-talot										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Taajamat	6	5	9	7	3	2	1	1	4	3
Haja-asutus	15	11	14	13	8	10	9	10	10	10
Yhteensä	21	16	23	20	11	12	10	11	14	13
Rakennusluvut kaikki										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lupia kpl	267	245	235	226	244	211	186	191	227	169
Keros-m ²	14841	11610	10048	15935	13595	19663	6565	16694	20745	7814
Tilavuus m ³	60941	45507	35484	79070	66478	200297	24105	63857	207128	44247
Valmistuneet asunnot										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Omakotitalot	21	16	23	20	11	12	10	11	14	13
Rivitaloasunnot	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0
Kerrostaloasunnot	0	0	0	0	0	0	0	0	24	1
Uusia as. vanh.rakennuksiin	0	0	0	0	0	0	0	0	7	13
Yhteensä	21	16	34	20	11	12	10	11	45	27
Valm. vapaa-ajan asunnot										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kpl	22	33	33	30	14	24	14	19	14	11
Rakennusluvut							116	116	131	86
Toimenpideluvat							19	16	32	29
Maisematyöluvut							5	2	6	2
Jatkoaikaluvat							7	21	14	14
Purkamisluvat								1	3	3
Purkamisilmoitukset							1	3	3	1
Rakentamisilmoitukset							38	32	38	34
							186	191	227	169

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tuloveroprosentti vuosina 2013 - 2017 oli Leppävirralla 20 %. Vuodeksi 2018 tuloveroprosentti korotettiin 21 %:iin. Tulovero%:n korottaminen 1 %-yksiköllä tuottaa n. 1,5 milj. euroa / v. Kiinteistövero- %:t ovat olleet pääosin samat vuosina 2014-2018. Ainoastaan lainsäädännön muutoksen vuoksi rakentamattoman rakennuspaikan vero% nousi 1 %:sta 2 %:iin v. 2017 alkaen.

Kunnan tuloveroa kertyi 29,588 milj. euroa eli 1,631 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Yhteisöveron tuottoa kertyi 2,598 milj. euroa, -0,223 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Kiinteistöverotulot kasvoivat n. 0,079 milj. euroa. Kokonaisuutena verotulot olivat edellisvuoden tasoa 1,488 milj. euroa isommat.

Valtionosuutta kunnalle maksettiin vuonna 2017 0,846 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2016. Vuonna 2018 valtionosuus väheni edelleen 0,348 milj. euroa. Opetus ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet maksuosuus oli 0,864 milj. euroa. Valtionosuutta saatiin yhteensä 24,798 milj. euroa. Vielä vuonna 2016 valtionosuutta saatiin 25,992 milj. euroa. Vuonna 2019 valtionosuus putoaa 23,6 milj. euroon. Vähennyistä vuoden 2016 tasoon on -2,4 milj. euroa.

Verot ja valtionosuudet eivät kokonaisuutena kasva ilman verokorotuksia. Palvelutuotannon menojen kasvu on katettava muilla keinoin. Sopeuttamalla menot tuloja vastaavaksi. Tämä on haasteellinen tehtävä ja vaatii rakenteellisia uudistuksia.

Henkilöstökulut kasvoivat 0,5 milj. euroa. Kasvua aiheuttivat sopimuskorotukset ja tuloksellisuuden kertaerä joulukuussa. Olennaisia rakenteellisia muutoksia henkilöstökuluissa ei ollut. Tapaturmavakuutuksen pääosin vahinkokehityksestä johtuva lisälaskutus n. 80 000 euroa vuodelle 2017 kirjautui vuoden 2018 menoksi. Vuonna 2018 lisälasku ehti tilinpäätökseen 2018 ja oli 70 000 euroa.

Savon energiaholding yhtiön osinkotuottoja kertyi n. 0,608 milj. euroa, n. 37 000 euroa edellisvuotta enemmän.

Kunnan palvelutuotannossa tapahtunut organisaatiomuutos 2018 alusta oli varhaiskasvatuksen siirtyminen perusturvalautakunnasta koululautakuntaan.

Virrankodin palvelukeskus valmistui kesäkuussa 2018. Ara-rahoituksen piiriin hyväksyttiin n. 6,9 milj. kustannuksista (alv 0). Myös kehitysvammaisten päivätoiminta siirtyy Paasonkalliolta Virrankotiin.

Alakoulun rakentaminen Vokkolaan alkoi elokuussa 2017. Koulu valmistui joulukuun 2018. Rakennushanke rahoitetaan leasing-rahoituksella. Kohteen omistaa Kuntarahoitus Oyj joka vuokraa rakennuksen kunnalle 25-vuotisella vuokrasopimuksella.

Kysterin palvelujen ostomenot vähenivät 0,228 milj. euroa eli 2,6 % edellisvuodesta vuonna 2017. Vähenemisen pääasiallisena syynä oli vuodeosasto 3 sulkeminen syksyllä 2017. Vuonna 2018 budjetti piti sisällään koko vuodelle arvioidut menosäästöt vuodeosasto 3:n sulkemisesta. Talousarvio pieneni edellisvuodesta 8,935 miljoonasta 8,265 miljoonaan euroon eli 0,670 milj. euroa. Lopulta kysteristä tuli lisälasku 0,555 milj. euroa. Vuoden 2018 toteuma oli 8,820 milj. euroa. Avohoidon kulukasvu oli 0,4 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna.

Sairaanhoitopalvelujen kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta 1,9 % eli n. 0,283 milj. euroa. Sairaanhoitopiirin alijäämä vuonna 2018 oli 20 milj euroa. Alijäämää ei kuitenkaan peritty kunnilta jäsenlaskutusta kasvattamalla.

Leppävirta	01-12/18	01-12/17	Muutos 18/17 (%)	Talous-	Muutos jäsen-
				suunn.yli /ali(%)	kunnat 18/17 (%)
Hoidetut henkilöt	3 368	3 296	2,2		0,2
Hoitojaksot omat ja ostetut	1 618	1 642	-1,5	-2,4	-2,1
Hoitopäivät omat ja ostetut	6 872	7 077	-2,9	-3,2	1,0
Pkl-käynnit omat ja ostetut	15 120	14 436	4,7	3,3	1,2
Elektiiviset leikkaukset	545	553	-1,4		3,1
Päivystysleikkaukset	245	233	5,2		6,9
Lähetteet	3 834	3 637	5,4		-0,7
Päivystyslähetteet	1 070	995	7,5		-3,4
Hoitolasku 1000 €					
Hoitopalvelut, oma ja ostettu	12 806	12 592	1,7	4,08	1,9
Erityisen kallis hoito laskennallisesti					
Toteutunut vuoden alusta	816	291	180,3		-1,0
Osuus asukasluvun perusteella	549	559	-1,7		-1,0
Laskennallinen tasaus	-267				

Lähde: Pohjois-Savon Sairaanhoidopiirin kuntakortti; Leppävirta

Sairaanhoidopiirillä on ennen vuotta 2013 syntynyttä kattamatonta alijäämää vuoden 2018 tilinpäätöksessä. Kuntalain edellyttämänä sairaanhoidopiiriin on katettava edellisinä vuosina kertynyt n. 10,3 milj. euron alijäämä vuoteen 2020 mennessä. Sairaanhoidopiiri keräsi lisäkannolla kunnilta perussopimuksen 24 §:n mukaisen 3,0 M€ vuonna 2017. Lisäkantoa ei tehty vuonna 2018. Katettavaa vanhaa alijäämää on vielä tilinpäätös 2018 tilanteessa 5.576.755 euroa. Vuonna 2018 alijäämää syntyi lisää -9.939.850 euroa.

Varkauden aluesairaalan käyttö oli 1,892 milj. euroa. Kasvua oli 1,4 %.

Perusturvan omassa toiminnassa sosiaali- ja perhetyön menot olivat 4,420 milj. euroa. Ne kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 20,8 % eli 0,761 milj. euroa. Talousarvioon kunnanvaltuusto myönsi lisämäärärahan 0,5 milj. euroa. Lastensuojelumenoissa oli 53,6 % kasvu, 0,713 milj. Pähdepalveluissa kasvua oli 38,7 % ja muissa sosiaalipalveluissa 18,4 %.

Vajaakuntoisten palveluissa oli 13,9 % kasvu. Uudet päivätoimintatilat kehitysvammaisille siirtyivät Paasonkalliosta Suvantoon, Virrankodin yhteyteen.

Hoivapalveluissa oli 15,1 %, 1,027 milj. euron kasvu. Palvelusetelin käyttö hoivapalvelujen ostoihin lisääntyi 0,5 miljoonasta 1,2 milj. euroon. Yksityinen Attendon 30-paikkainen hoivakoti valmistui keväällä 2018. 60-paikkainen Virrankoti valmistui kesäkuussa 2018. Samassa yhteydessä Unnukoti ja Leivola suljettiin kesällä 2018.

Kokonaisuutena perusturvan oman toiminnan kulut olivat 16,643 milj. euroa ja kasvoivat 16 %, 2,302 milj. euroa. Tulot olivat 2,270 milj. euroa. Ne kasvoivat 6,3 % eli 0,134 milj. euroa.

Koululautakunnan budjetoidut menot alittuivat 57 000 euroa. Koululautakunnan menot olivat 13,775 milj. euroa ja kasvua edellisvuoteen oli 2 %. Varhaiskasvatus siirtyi lautakunnan alaisuuteen 2018 alusta. Kirkonkylän alakoulu ja esikoulu Alapihasta siirtyivät uuteen Leppäkertun kouluun joulunalusviikolla 2018. Koulu on uuden oppimissuunnitelman mukainen. Sorsakosken koulu 3-6 luokkien osalta siirtyi myös kirkonkylään 2019 tammikuun alusta, kun vanha Sorsakosken koulu määrättiin suljettavaksi ympäristöviranomaisen määräyksestä. 1-2 luokkalaiset jatkavat koulunkäyntiä Sorsakosken päiväkodin yhteydessä.

Varhaiskasvatuksessa menot olivat 3,941 milj. euroa. Samat kuin edellisvuonna.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulut olivat 1,449 milj. euroa. Ne olivat edellisvuotta 13,3 % pienemmät. Toisaalta edellisvuonna lautakunnan budjettiin oli varattu 0,3 milj. euron lisäyksi liikuntapalveluostoihin josta käytettiin 0,170 milj. euroa. Tätä varausta ei budjetissa ollut vuonna 2018.

Kansalaisopistopalveluihin käytettiin 0,146 milj. euroa. Kirjasto- ja nuorisotoimen kulut olivat yhteensä 0,700 milj. euroa. Liikunnan ostopalvelut ja liikuntapaikkoihin liittyvät menot olivat 0,325 milj. euroa.

Hallinto-, talous-, henkilöstöpalveluissa menot olivat 4,785 milj. euroa. Kasvua oli 0,356 milj. euroa. Talousarvio kuitenkin alittui 0,150 milj. euroa. Ostot Leppävirta Areena oy:ltä kasvoivat 0,171 milj. euroa. Henkilöstöpalveluissa työmarkkinatuen kuntaosuus pieneni n. 85 000 euroa.

Keski-Savon ympäristölautakunnan vuoden 2018 toimintakustannukset talousarviossa olivat 1, 827 milj. euroa. Toteutuneet toimintakustannukset olivat 1, 661 milj. euroa. Ympäristötoimen menot kasvoivat 30 000 euroa edellisvuodesta. Koko toiminnan nettomenot jäivät kaiken kaikkiaan 0,3 milj. euroa arvioitua pienemmäksi. Pääsääntöisesti netto-osuuteen vaikuttivat arvioitua huomattavasti suuremmat tuotot.

Jäsenkuntaosuutta palautetaan jäsenkunnille noin 0,241 milj. euroa. Leppävirran oma osuus jäi n. 72 000 euroa budjetoitua pienemmäksi. Suuret palautukset johtuivat poikkeuksellisen suurista toimintatuotoista vuoden aikana. Lupa- ja valvontamaksutuotoiksi terveysvalvonnassa oli arvioitu 64 900 € ja kertymä oli 114 566 € (176,5 %). Suuri osa terveysvalvonnan maksutuotoista tuli tupakkavalvonnasta, 55 465 €, jossa valtakunnallisesti valvontamaksuilla pyritään vähentämään tupakanmyyntiä.

Eläinlääkintähuollon tuottoarvio oli 79 000 € ja tuotot 118 565 € (150,1 %). Eläinlääkintähuollon tuotosta valtaosa oli tuloja valtiolta korvauksena valvontaeläinlääkäritoiminnasta. Yksikössä oli osan vuodesta toinen valvontaeläinlääkäri.

Hallinnon menot olivat 104,0 % suunnitellusta, ympäristönsuojelun toimintakulut 89,2 %, terveysvalvonnan 88,1 % ja eläinlääkintähuollon 91,1 %. Kuluihin vaikuttivat mm. osa-aika eläköityminen, joka ei ollut tiedossa talousarviota laadittaessa. Myös tavanomaista vähäisempi sijais-
tamistarve, ja osaltaan Kiky- sopimus pienensivät henkilöstökuluja arvioidusta.

Henkilöstökulut toteutuivat 96 %, yhtenä suurena kokonaisuutena oli lomapalkkavelan vähentyminen 40 000 eurolla. Palvelujen ostot toteutuivat 64,7 %. Lain mukaan on varauduttava talousarviossa erikoistilanteisiin ympäristöterveydenhuollossa, jossa kuitenkin ei tarvittu käyttäjävarattuja määrärahoja.

Teknisen lautakunnan menot olivat 8,820 milj. euroa. Kasvua edellisvuoteen oli 0,318 milj. Kunnallistekniikkaan ja tilapalveluille valtuusto myönsi lisämäärärahat 0,2 milj. euroa kunnallistekniikkaan ja 0,4 milj. euroa tilapalveluihin, yhteensä 0,6 milj. euroa 12.11.2018. Menot ylittivät lisätyn talousarvion kunnallistekniikassa 5,2 %. Vanhojen rakennusten purkamisesta aiheutuu n. 1 milj. euron käyttötalouskulut lähivuosina, purettavaksi tulevat mm. 2 asuinkerrostaloa, Alapihan koulu ja Leivolan palvelukeskus. Kiinteistöveroselvitystä tehdään vuosina 2018-2020. Hankeeseen kokonaiskustannus on n. 1 milj. euroa kun kaikki kunnan kiinteistöt tarkistetaan rakennustietojen osalta. Vuonna 2018 projektista toteutui 1. kolmannes. Siihen käytettiin

1.2.2016 alkaen jäteveden kulutustaksaa nostettiin 13 %. Vuodelle 2017 jäteveden kulutustaksaa korotettiin teknisen lautakunnan päätöksellä edelleen 18 %. Vuonna 2018 ei tehty korotuksia. Vesihuollon tulos oli 0,421 milj. euroa ylijäämäinen. Vesihuollolla on nyt kumulatiivista alijäämää vanhoilta vuosilta jäljellä 0,829 milj. euroa.

Kuntamme taloudelle aiheuttavat haasteita verorahoituksen heikkeneminen ilman veronkorotuksia. Sote-maakuntaan siirtyminen lykkäytyi eteenpäin uudistuksen kariuduttua keväällä 2019. Sote-rakenteiden uudistaminen olisi välttämätöntä kuntien sote-kulujen kasvun hillitsemiseksi.

Investoinnit peruspalveluihin ovat netto 35 milj. aikajaksolla 2019 – 2021. Investointisuunnitelman lisäksi on lukuisa joukko korjausta odottavia kohteita. Tytär yhteisöjen kiinteistökannan korjaukset on tehty pääosin kassavaroin ja korjausvelan kiinnikurominen edellyttäisi huomattavasti korkeampaa vuotuista investointitasoa ja sitä kautta lisärahoitusta. Väestö vähenee ja

ikäntyy, asukasmäärä laski -122 asukasta 2018 aikana. Sosiaalipalveluiden kysyntä kasvaa ja palvelukustannukset kasvavat erityisesti ikääntymisen seurauksena. Hoivapalveluihin tarvittavat lisäpaikat nostavat kustannuksia 2016 tasosta 6,8 milj. eurosta lähes 9 milj. euroon 2019 loppuun mennessä. Koulu- ja päivähoitosektoreilla kysyntä on nykyisellään laskeva syntyvyyden vähentyessä ja negatiivisen muuttoliikkeen seurauksena. Työllisyys on kohentunut ja ongelmana on jo saada ammattitaitoista työvoimaa.

Kunnanvaltuustossa 12.11.2018 käsitelty lisätalousarvio piti sisällään seuraavat tarkistukset: Valtuusto päätti tehdä vuoden 2018 talousarvioon seuraavat muutokset:

Tekniselle lautakunnalle myönnettiin määrärahalisäys seuraavasti:

Kunnallistekniset palvelut	200.000 euroa
Tilapalvelut	400.000 euroa

Perusturvalautakunnalle myönnettiin määrärahalisäys seuraavasti:

Sosiaalihuollon palvelut	500.000 euroa
Määrärahalisäys kohdistetaan lastensuojelun menokohdalle	

Kunnan tai kuntayhtymän toimintakertomuksessa on oikean ja riittävän kuvan niin vaatiessa kuvattava kertyneen ylijäämän tai alijäämän määrään aikaisemmilla tilikausilla vaikuttaneita tekijöitä.

Kunnan ja kuntayhtymän katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt investointivaraukset ja poistoerot sekä muut omat rahastot kuin arvokorotusrahostot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä. Vastaavalla tavalla nämä tuloksenkäsittelyerät voidaan rinnastaa ylijäämäeriin esimerkiksi kuntayhtymää purettaessa. Tuloksenkäsittelyerien kirjaamisessa on toiminnan jatkuessa noudatettava kuitenkin kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laadintaa koskevassa yleisohjeessa annettuja periaatteita. Oman pääoman muutoksia kuvaavan liitetiedon yhteydessä voidaan esittää tieto kertyneen ylijäämän tai alijäämän määrästä, jossa tuloksenkäsittelyerät on otettu huomioon.

Aiemmillä tilikausilla positiivisista tuloksista muodostettua investointivarausta uusien asuinalueiden infran rakentamiseen on tuloutettu Ukonniemessä ja Paalimäessä toteutuneita rakentamiskustannuksia vastaavasti 0,820 milj. euroa. Investointivarausta on jäljellä 1,480 milj. euroa. Jos investointivarausta ei olisi muodostettu, kertynyt ylijäämä olisi vastaavan määrän suurempi. Kunnalla on vapaaehtoinen rahasto Yritystoiminnan kehittämisrahasto, johon on siirretty vahinkorahastosta luovuttaessa siihen kertynyt pääoma. Erityisiin elinkeinotoimen kehittämiskohteisiin käytetään yritystoiminnan kehittämisrahaston pääomaa sen sääntöjen edellyttämällä periaatteilla. Rahaston käytöstä päättää edelleen kunnanhallitus. Kehittämisrahaston pääoma oli vuoden alussa 1,442 milj. euroa. Rahaston pääomaa käytetty 13 240 euroa vuonna 2018. Pääoma vuoden lopussa 1,429 milj. euroa. Rahastoa kartutetaan tarvittaessa ylijäämäisten tilinpäätösten yhteydessä.

1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talousarvio vuodelle 2018 oli n. -1,2 milj. euroa negatiivinen. Tulos muodostui hieman heikomaksi. Sote- ja teknisiin palveluihin tarvittiin lisämäärärahaa 1,1 milj. euroa.

Kunnan laina- ja leasing-vastuut ovat n. 17 milj. euroa ja seuraavien vuosien investoinnit ovat suunnitelmassa 35 milj. euroa. Suunnitelmissa ei ole huomioitu lainkaan investointeja tytäryhteisöjen kiinteistöihin. Vuonna 2019 Virkistysuimala Leppäkertun omistama hotellin vanha osa korjataan ulkovaipan ja katon osalta. Sote- ja maakuntauudistus kariutui mutta sote-kulujen kiihtyvä kasvu asettaa entistä haasteen kuntien rahoituksen riittävyydelle.

Talousarvioon 2019 sisältyy talouden tasapainottamistyö. Kunnan ja konsernin talous on saatava tasapainoon. Nykykehityksellä taseen alijäämä painuu negatiiviseksi jo seuraavan kahden vuoden sisällä.

Bruttoinvestointimenot vuodesta 2009 eteenpäin ovat olleet keskimäärin 5,8 milj. euroa vuosittain. Nettoinvestoinnit ovat samalla ajanjaksolla 4,8 milj. euroa / v.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inves-										
toin-										
nit										
netto	877	7 713	3 867	5 134	6 234	4 191	2 312	2 875	8 513	6 138
Menot	5 122	7 885	4 193	5 442	7 423	5 355	2 513	2 916	10 130	7 232
Tulot	-4 245	-172	-326	-308	-1 189	-1 164	-201	-41	-1 618	-1 094

1.1.6 Kunnan henkilöstö

Henkilöstökulut 1000 €	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Käyt-%	Muutos-%
Käyttötalous yhteensä	-20 391	-21 576	-20 894	96,8	102,5
Palkat ja palkkiot	-15 646	-16 736	-15 979	95,5	102,1
Henkilösivukulut	-4 745	-4 840	-4 916	101,6	103,6
Eläkekulut	-4 035	-4 171	-4 104	98,4	101,7
Muut henkilösivukulut	-710	-669	-811	121,3	114,3

Eläkekuluihin sisältyvä eläkemeno:

Eläkemenot 1000 €	2013	2014	2015	2016	2017	2018
KuEl eläkemenoperust.	1 847	1 667	1 609	1 503	1 109	1 116
KuEl varhe-maksu	167	293	143	158	131	165
Yhteensä	2 014	1 960	1 752	1 661	1 240	1 281

Sivukulu% muutokset	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Työnantajan						
Sotu maksu	2,04	2,14	2,08	2,12	1,08	0,86
KuEl palkkaper.	16,45	16,85	17,20	17,10	17,05	16,75
VaEL opett	19,92	22,01	21,61	18,58	17,09	16,70
Tapaturmamaksu	1,30	1,00	1,00	1,00	1,00	1,20
Työttömyysvak. maksu	3,20	2,95	3,15	3,00	3,00	2,40
Yht KuEL palkat	22,99	22,94	23,43	23,22	22,13	21,21
Yht VaEl palkat	26,46	28,10	27,84	24,70	22,17	20,88
Työntekijän						
Alle 53 v	5,15	5,55	5,70	5,70	6,15	6,35
Yli 53 v	6,50	7,05	7,20	7,20	7,65	7,85
Työttömyysvak. maksu	0,60	0,50	0,65	1,15	1,60	1,90

Leppävirran kunnan henkilöstön kokonaismäärä 31.12.2018 oli 483 (2017: 479, 2016: 487), josta vakinaisia 390 (2017: 387, 2016: 391) ja määräaikaisia 93 (2017: 92, 2016: 96).

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli käyttötalouden osalta 15,979 milj. euroa, (2017: 15 646 milj. euroa, 2016: 15 829 milj. euroa) henkilöstökorvauksilla vähennettynä. Lomarahoja leikattiin 30 % vuonna 2017. Leikkaus jatkuu vuodet 2018-2019. Investointikohteille palkkoja ja palkkioita sosiaalikuluneen kirjautui 91 000 euroa (2017: 132 000 euroa, 2016: 114 000 euroa). Kaikki palkat on budjetoitu käyttötalouteen mutta investointikohteille kohdistuva työ kirjataan suoriteperusteisesti toteuman mukaan kohteille vuoden aikana.

Sairauspoissaolot yhteensä	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
	7 723	7 447	9 330	7 200	7 238	6 869	7 097

(ilm. kalenteripäivinä 2016 eteenpäin, aiemmin työpäivinä)

Terveysperusteisia poissaoloja oli n. 16,4 kalenteripv / henkilötyövuosi. Edellisvuonna 16 pv / htv on noussut hieman mutta on kuntien keskimääräistä tasoa 16–17 kalenteripv / htv. Sairauspoissaolot vuonna 2016 olivat 19,4 kalenteripäivää.

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstökertomus. Työilmapiirikyselyt on laadittu vuonna 2011, 2014, 2016 ja 2018.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

Henkilöstön eläköitymisen yhteydessä on tiedon siirto työn jatkajalle pystyttävä turvaamaan. On pyritty järjestämään rekrytoinnit siten että uusi henkilö ehtii olla yhtä aikaa eläköityvän kanssa työssä. Joitakin asiantuntijatehtäviä on ollut täyttämättä osan vuodesta 2018 ja rekrytointeja jouduttu uusimaan.

Tietotekniikkahankinnoissa olisi pystyttävä nykyistä huomattavasti enemmän alueelliseen yhteistyöhön. Sähköisiä palvelukanavia tulee ottaa käyttöön aktiivisesti. Kunta oli mukana maakunnallisessa asianhallintaprojektissa, jonka tarkoitus oli tukea asianhallinnan saattamista yhteiselle sähköiselle alustalle. Yhteistä ratkaisua ei kuitenkaan syntynyt.

Kansallisen palveluarkkitehtuurin palvelutietovarannon käyttöönottoa valmistelevat työ Leppävirran kunnassa toteutettiin 2017. Palvelutietovarannon käyttöönoton tavoitteena on yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa Leppävirran kunnan palvelukuvauksia ja palvelukuvaukset ovat valtakunnallisen suosituksen mukaiset. Tehtyä työtä hyödynnettiin, kun nettisivustot uusittiin vuonna 2018.

Euroopan unionin yleinen tietosuojalaki (EU 679/2016) on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Asetusta sovelletaan henkilötietojen käsitteilyyn sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Asetus korvaa vuoden 1995 henkilötiedodirektiivin sekä sen kansallisesti täytäntöön panemiseksi annetun henkilötietolain (523/1999). Asetuksen rinnalle säädetään uusi tietosuojalaki. Asetuksen tavoitteena on varmistaa, että ihmisten oikeus henkilötietojen suojaan ja sitä kautta yksityisyyteen toteutuu myös digitaaliaikana. Sääntely pyrkii vastaamaan teknologian nopean kehityksen haasteisiin ja vahvistamaan ihmisten oikeutta valvoa henkilötietojaan. Tavoitteena on myös vahvistaa säännöt henkilötietojen vapaalle liikkuvuudella EU:n sisällä.

Ostopalvelujen kustannuskehitys on pitemmällä aikavälillä katsottuna 4-5 % vuosittain. Kahden edellisvuonna kasvu puolittui n. 2 prosentin tasoon. Vuonna 2018 palattiin jälleen isoihin kasvulukemiin, lähes 6 % kasvuun. Kunnan menoista 57 % on ostopalvelumenoja ja niiden osuus kasvaa jatkuvasti. Hankinta- ja sopimusoasaamista on parannettava ja sopimushallinta saatava koko kunnassa yhtenäiseen, sähköiseen muotoon.

Kunnan vaihtuvakorkoiset ennen vuotta 2014 otetut pitkäaikaiset lainat on suojattu johdannais-sopimuksilla tai kiinteällä korolla.

Palvelutuotannossa käytettävät tilat on pääosin vakuutettu. Palveluasumisen ja koulutoimen osalta on myös toiminnan keskeytyksen varalle vakuutukset.

Leppävirta oli mukana puukartellioikeudenkäynnissä. Käräjäoikeus tuomitsi 2017 lopulla kunnat häviäjäksi ja maksamaan oikeudenkäyntikulut 0,078 milj. euroa. Asian käsittely on päättynyt. Oikeudenkäyntikulut olivat n. 0,2 milj. euroa.

Muut ei-taloudelliset asiat:

Kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Koko kuntakonsernin hankinnoissa huomioidaan mm. eettiset periaatteet. Lahjojen ja lahjoitusten osalta noudatetaan lainsäädännön määräyksiä ja hyvän hallinnon periaatteita.

Ihmisoikeusasioista kunta ml. konserniyhteisöt toimii lainmukaisesti ja noudattaa mm. Suomen perustuslakia, jossa on määritelty perusoikeudet. Lainmukaisen toiminnan valvonta kuuluu sisäisen valvonnan toimenpiteisiin.

1.1.8 Ympäristökijät

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä tunnusluvut ja muut tiedot ympäristöstä. Toimialojen toimintatuottoihin ja – menoihin sisältyvistä ympäristöasioista ei ole koottu erillistä ympäristötilinpäätöstä.

Ympäristö investoinnilla tarkoitetaan pitkävaikutteisia menoja, jotka syntyvät tulevien haitallisten ympäristövaikutusten ennaltaehkäisemisestä, vähentämisestä tai poistamisesta.

Vuonna 2016 aloitettu hanke, Oravikoski-Leppävirta siirtoviemäri ja vesijohto, valmistui syksyllä 2018. Tämän myötä Oravikosken puhdistamo poistui käytöstä heinäkuussa 2018. Puhdistamon lopetuksen suunnittelu ja lupamenettely aloitettiin 2017. Hanke ennaltaehkäisee haitallisten ympäristövaikutusten syntymistä, kun jätevesien puhdistaminen hoidetaan asianmukaisesti kunnallisissa laitoksissa. Muut vesilaitoksen investointiluonteiset hankkeet vuonna 2018 keskittyivät taloliittymien tekemiseen sekä verkostojen korjauksiin.

Vuonna 2018 tutkittiin Karvonkankaan pohjavesialueella sijainneita vanhoja Lapin Monttu I ja II ampumarata-alueita. Perustutkimuksella selvitettiin alueen maaperän ja pohjaveden mahdollista

pilaantumista. Alueiden maaperässä havaittiin ampumaratatoiminnasta aiheutuneita haitta-aineita. Lapin Monttu I alueella ei ole nykyisellä maankäytöllä kulkeutumisriskiin tai altistumiseen perustuvaa kunnostustarvetta. Lapin Monttu II alueella tehdään vielä lisätutkimuksia ja mahdollinen maaperän kunnostustarve selviää myöhemmin. Hankkeella pyritään osaltaan turvaamaan Konnuslahden alueen vesihuoltoa.

Teknisen toimen ateria- ja siivouspalvelut kiinnittää jatkuvasti huomiota ympäristövaikutuksiin. Pyrimme omalla toiminnallamme vähentämään ja minimoimaan energian ja veden kulutusta sekä jätteen määrää. Jokapäiväisessä työssä valitsemme ympäristöä säästäviä työtapoja ja menetelmiä. Ympäristökijät huomioidaan töiden suunnittelussa valitsemalla kestävä kehityksen mukaisia ratkaisuja ja materiaaleja. Ateria- ja siivouspalvelut on mukana myös investointien suunnitteluvaiheessa.

Valaistuksien muuttaminen led-tekniikalle on jatkunut. Led -valaistustekniikalla pystytään vähentämään merkittävästi energian kulutusta. Vuonna 2018 uusittiin katuvaloja useissa eri kohteissa kadunperuskorjausten yhteydessä. Valaistuksen uusiminen jatkuu vuonna 2019, jolloin keskitytään Sorsakosken taajaman katuvalaistuksen uusimiseen.

Leppävirran kunta liittyi Pohjois-Savon kuntien kiinteistövalvomoon (Seutuvalvomo) vuonna 2010 allekirjoitetulla palvelusopimuksella. Sopimuksen tavoitteena on ollut sopia Leppävirran kunnan omistuksessa ja hallussa olevien kiinteistöjen rakennusautomaation kehittämisestä ja käytöstä kiinteistönpidon laadun parantamiseksi ja kustannusten hallitsemiseksi. Seutuvalvomoon liitettyjen kiinteistöjen vuosittaiset energiankulutukset ovat alentuneet n. 25 % vuoteen 2010 verrattuna muun muassa kiinteistöjen rakennusautomaatiojärjestelmät uusimalla. Uudet kiinteistöt suunnitellaan ja liitetään samaan järjestelmään.

Malminetsintähankkeita on kunnan alueella useita. Niiden ympäristövaikutuksista on käyty laajamittaista keskustelua niin Leppävirralla kuin ympäristökunnissa. Kunnanhallitus antoi 26.11.2018 lausunnon Tuusniemen Rääpysjärven malminetsintälupahakemuksesta.

Kunta ottaa lupa- ja valvontaviranomaisena kantaa mm. kaivostoimintaan liittyviin valvonta-asiain ja mahdollisiin lupahakemuksiin aina kun viranomaisasioita on käsiteltävänä.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelu-kaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta tarkoittaa kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden (taloudellisuus, tehokkuus, vaikuttavuus) ylläpitämiseen, edistämiseen ja toteamiseen sekä kirjanpidon, palkkalaskennan, maksuliikenteen ja kaikkien muiden tietojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen. Sisäisellä valvonnalla pyritään erehdyksen, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen sekä varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen.

Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauksikäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamista on valvottu normaalikäytänteiden mukaisesti normaalin esimiestyön yhteydessä. Hallintokunnat ovat tehneet käyttösuunnitelmiansa hyväksymisen yhteydessä sisäisen valvonnan suunnitelmat joiden mukaisesti valvontaa on toteutettu vuoden aikana. Toteutumisesta ja tarkastushavainnoista hallintokunnat raportoivat kunnanjohtajalle ja hän edelleen kunnanhallitukselle tarvittaessa.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arviointi pätevyys ja luotettavuus

Hallintokunnat raportoivat taloudesta ja tavoitteiden toteutumisesta osavuosi- ja vuosikatsauksin huhtikuun ja elokuun tilanteesta. Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet kokonaisuutena varsin hyvin. Talous on toteutunut ennakoitusti, alijäämäisenä. Verotulot ja valtionosuudet toteutuivat budjetoidusti. Erikoissairaanhoidon ja omien sote-kustannusten kasvu oli ennakoitua isompaa.

Taloudellisen informaation luotettavuus on ollut riittävää. Informaation reaaliaikaisuutta on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä parantamaan. Vertailuja muihin kuntiin olisi tehtävä palvelu- ja tuottoeroista nykyistä enemmän ja kaikin keinoin pyrittävä kohentamaan tuottavuutta. Hallintokuntien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden on oltava Leppävirran kuntastrategian mukaisia

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Kunnan lainakanta on pääosin korkosuojattu. Kunnallinen toiminta ja palvelutuotannossa käytettävä omaisuus on pääosin vakuutettu.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Hankinnat tehdään suoraan työkohteille tarpeen mukaan. Leppävirran kunta on Sansia Oy:n (ent. IS Hankinta Oy) asiakas ja osallistuu yhteiskilpailutuksiin soveltuvin osin. Hankintastrategia päivitettiin vuonna 2018. Vuosittain talousarvion yhteydessä valmistellaan hankintasuunnitelma talousarviovuodelle. Sitä päivitetään jatkuvasti. Suunnitelmasta järjestetään infotilaisuus talousarviovuoden alussa. Kaikkien hankintapäätösten yritysvaikutukset on arvioitava.

Sopimustoiminta

Vuonna 2014 hankittiin Triplanin toimittama selainpohjainen Tweb sopimustenhallintasovellus. Sähköinen hallinta helpottaa sopimusten hakemista ja määräaikojen seuraamista. Kunta oli mukana maakunnallisen asianhallintajärjestelmän hankinta- ja kilpailutus – hankkeessa, hanke ei johtanut yhteishankintaan. Kunta jatkaa kehitystyötä omin voimin ja ehkä pienemmän alueellisen ja samantyyppiset tarpeet omaavan kuntajoukon voimin. Myös kokoushallinta siirtyy TWeb-sovellukseen. Kansallisen kynnyksiarvon ylittävät hankinnat kilpailutetaan Sansia Oy:n sähköisessä järjestelmässä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kunnan sisäisen valvonnan ja konserniohjeet päivitettiin vuoden 2013 aikana ja hyväksyttiin kunnanhallituksessa 25.11.2013. Vuoden 2014 alusta lähtien kukin toimielin hyväksyessään talousarvion vuotuisen käyttösuunnitelman hyväksyy myös samalla sisäisen valvonnan valvontasuunnitelman kyseiselle ajalle toimielimen toimialaa koskien. Valvontasuunnitelma toimitetaan kunnanjohtajalle. Kunnanjohtaja informoi kunnanhallitusta tarpeen mukaan sisäisen valvonnan toteutumisesta ja mahdollisista valvonnallisista havainnoista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Kukin toimielin raportoi tilinpäätöksen yhteydessä sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta ja mahdollisista toimenpiteistä valvonnassa havaittujen seikkojen johdosta.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Toimintakertomuksessa kuvataan niitä olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttavat siihen, millaiseksi tilikauden tulos ja taloudellinen asema muodostuvat. Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Leppävirran kunnan ulkoiset tuotot olivat 9,430 milj. euroa. Toteutuma oli 0,271 milj. euroa, 2,3 % edellisvuotta pienempi. Myyntituotot vähenivät 1,1 %, n. 50 000 euroa. Metsän myyntituottoja kertyi budjetin mukaisesti, 0,510 milj. euroa. Vesihuollon myyntituotot olivat 1 750 milj. euroa ja toteutuivat budjetin ja edellisvuoden mukaisesti. Taksankorotuksia ei tehty 2018.

Maksutuotot toteutuivat 8,6 % edellisvuotta pienempinä. Tuet ja avustukset kasvoivat 41 %. Vuokrat ja muut toimintatuotot pienenevät 4,8 %. Muissa toimintatuotoissa osakkeiden ja kiinteistöjen myynnistä kertyi myyntituottoja 83 000 euroa, kaksinkertainen määrä budjetoituun nähden.

Verotuloja kertyi 34,685 milj. euroa. Tulovero% korotettiin 1 %-yksiköllä vuodeksi 2018. Kunnan tuloveroa kertyi 29,588 miljoonaa euroa. Kunnallisveron kertymä oli 1,631 miljoonaa euroa eli 5,8 prosenttia isompi kuin edellisvuonna veronkorotuksesta johtuen. Edellisvuoden kertymä oli 27,957 milj. euroa. Yhteisöveron tuotto 2,598 milj. euroa oli 0,222 miljoonaa euroa eli 7,9 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Kiinteistöveron tuotto kasvoi 4,5 % eli 80 000 euroa.

Valtionosuutta saatiin 24,798 miljoonaa euroa. Vähennys edellisvuoteen oli 1,4 %, 0,348 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen omarahoitusosuus pieneni edellisvuodesta 0,131 milj. euroa. Verotulojen tasausta saatiin 75 000 euroa edellisvuotta enemmän, 5,293 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus väheni 0,554 milj. euroa.

Ulkoiset toimintakulut ovat 67,492 milj. euroa. Ne kasvoivat viime vuonna 5,7 prosenttia, 3,651 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstökulut kasvoivat 0,503 milj. euroa yleiskorotusten ja tuloksellisuuden kertaerän seurauksena. Palveluostot kasvoivat 2,254 milj. euroa, 6,1 %. Avustusmenot kasvoivat pääasiassa kotihoidon ja palveluasumisen palvelusetelin käyttöönoton seurauksena 21,4 %, 0,572 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuus pieneni n 85 000 euroa.

Rahoituskuluissa korkokulut pienenevät 30 000 euroa. Osinkotuottoja kertyi 0,632 milj. euroa, 52 000 euroa edellisvuotta enemmän.

Vuosikate oli 1,946 milj. euroa. Vuosikate kattoi 3,4 milj. euron poistot vain 57 -prosenttisesti.

Vuoden 2018 tilikauden tulos oli -1,468 miljoonaa euroa. Varauksen purku, poistoero- ja rahastonmuutuskirjausten jälkeen alijäämäksi muodostuu -1,359 miljoonaa euroa.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT				
	Tuloslaskelma I	Tuloslaskelma II	Tuloslaskelma I	Tuloslaskelma II
	(sisältää sis.erät)	ulkoinen	(sisältää sis.erät)	ulkoinen
	2018	2018	2017	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	13 516,8	9 429,7	13 870,0	9 652,2
Valmistus omaan käyttöön	1,6	1,6	24,1	24,1
Toimintakulut	-71 578,7	-67 491,6	-68 059,1	-63 841,3
Toimintakate	-58 060,3	-58 060,3	-54 165,0	-54 165,0
Verotulot	34 685,0	34 685,0	33 197,5	33 197,5
Valtionosuudet	24 798,0	24 798,0	25 146,1	25 146,1
Rahoitustuotot ja -kulut:	523,7	523,7	622,1	622,1
Korkotuotot	66,8	34,5	101,1	36,6
Muut rahoitustuotot	808,4	730,2	860,8	704,4
Korkokulut	-152,1	-119,8	-183,1	-118,6
Muut rahoituskulut	-199,4	-121,2	-156,7	-0,3
Vuosikate	1 946,4	1 946,4	4 800,7	4 800,7
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 414,2	-3 414,2	-4 796,0	-4 796,0
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos	-1 467,8	-1 467,8	4,7	4,7
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-724,0	-724,0	83,4	83,4
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	820,0	820,0		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	13,2	13,2	49,3	49,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 358,6	-1 358,6	137,4	137,4
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,9 %	14,0 %	20,4 %	15,1 %
Vuosikate/Poistot, %	57,0 %	57,0 %	100,1 %	100,1 %
Vuosikate, €/asukas	201	201	491	491
Asukasmäärä	9 660	9 660	9 786	9 786

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakate oli -58,060 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 3,895 milj. euroa.

Maksurahoituksen osuus toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Tunnusluvun arvo vuonna 2018 on 57 % mitä ei voida pitää riittävänä. Tunnusluvun arvo tulisi olla 100 %.

Vuonna 2017 poistoihin kirjattiin lisäpoistoja pois palvelukäytöstä siirtyneistä/siirtyvistä rakennuksista yhteensä 1,369 milj. euroa. Vastaavia lisäpoistoja ei ole vuoden 2018 osalta tehty.

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Vuodesta 2009 alkaen vuotuinen investointitaso on ollut bruttona 5,8 milj. ja nettona 4,8 milj. euroa. Vuonna 2018 investoinnit käyttöomaisuuteen olivat n. 7,230 milj. euroa. Lisäksi n. 9,6 milj. euron alakoulu Vokolaan toteutettiin leasing-rahoitteisena.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. [19.3.2013]

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Negatiivinen vuosikate on yksi kriisikuntakriteereistä.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kunta-kohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pää- oman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT				
	2018	2017	2016	
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	
Toiminnan rahavirta				
Tulo-rahoitus				
Vuosikate	1 946,4	4 800,7	4 416,9	
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	
Tulo-rahoituksen korjaukset	-82,5	-135,7	-70,0	
Investointien rahavirta				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-7 232,2	-10 123,5	-2 916,2	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 064,6	1 446,9	8,3	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	112,2	170,9	102,4	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 191,5	-3 840,7	1 541,4	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	13,6		
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 791,5	2 687,2		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 262,8	-1 312,8	-1 312,8	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 295,4	140,2	-333,7	
Rahoituksen rahavirta	2 824,1	1 528,2	-1 646,5	
Rahavarojen muutos	-1 367,4	-2 312,5	-105,1	
Rahavarat 31.12. 1 000 €	3 813,9	5 181,2	7 493,7	
Rahavarat 1.1. 1 000 €	5 181,3	7 493,7	7 598,8	
	-1 367,4	-2 312,5	-105,1	
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-2 562	1 675	1 600	
Investointien tulo-rahoitus, %	31,6 %	55,3 %	151,9 %	
Lainanhoitokate	1,5	3,4	3,1	
Kassan riittävyys, pv	18,26	25,09	39,45	
Asukasmäärä	9 660	9 786	9 852	

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Kertymä 5 vuodelta on -2,562 milj. euroa negatiivinen.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Lainanhoitokate on heikentynyt vuoden 2017 hyvästä 3,4:stä 1,5:een eli tyydyttävään tasoon. Tehostetun palveluasumisyksikön Virrankodin korkotukilainaa nostettiin 2017 ja 2018 ja sitä oli vuoden 2018 lopussa 4,2 milj. euroa. Kunnan lainakanta on n. 8,565 milj. euroa.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta: Investointimenot Antolainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Tunnusluvun Kassan riittävyys arvo on edellisvuosina ollut hyvä, 39 pv vuonna 2016, 25 pv vuonna 2017 ja 18 pv vuonna 2018. Vuonna 2018 investointeja pystyttiin vielä rahoittamaan kassavaroin n. 5 milj. eurolla, korkotukilainalla 1,8 milj. ja ara-avustuksella 0,723 milj. euroa. Investoinneista johtuva velkaantuminen lisääntyy 2019 koska kassa on käytetty. Alakoulun toteuttaminen leasing-rahoitteisena vähensi velanottotarvetta 2017 ja 2018 yhteensä n. 10 milj. euroa. Vuotuiset vuokratulot alakoulusta tulevat olemaan n. 0,4 milj. euroa / vuosi. Kuntarahoitus Oyj:n kanssa solmittu vuokrasopimus on 25-vuotinen.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2018	2017		2018	2017
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	62 633	59 909	A OMA PÄÄOMA	45 905	47 276
I Aineettomat hyödykkeet	755	741	I Peruspääoma	40 300	40 300
1. Aineettomat oikeudet	72	97	II Muut omat rahastot	1 429	1 442
2. Muut pitkävaikutteiset menot	683	644	III Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 534	5 397
			IV Tilikauden yli-/alijäämä	-1 358	137
II Aineelliset hyödykkeet	50 087	47 373			
1. Maa- ja vesialueet	12 673	12 467	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
2. Rakennukset	25 204	19 091	VARAUKSET	5 047	5 143
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 766	9 120	1. Poistoero	3 567	2 843
4. Koneet ja kalusto	400	506	2. Vapaaehtoiset varaukset	1 480	2 300
5. Muut aineelliset hyödykkeet	44	44			
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	0	6 145	C		
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	488	519
III Sijoitukset	11 791	11 795	1. Valtion toimeksiannot	48	42
1. Osakkeet ja osuudet	6 691	6 695	2. Lahjoitusrahastojen pääoma	110	144
2. Osakkuusyhteisöosuudet	340	340	3. Muut toimeksiantojen pääomat	330	333
3. Muut lainasaamiset	4 760	4 760	D		
B			I VIERAS PÄÄOMA	17 614	14 661
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Pitkäaikainen	8 454	7 664
C 1. Valtion toimeksiannot			1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitosten kautta	7 482	6 723
I VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 421	7 690	2. Liittymismaksut ja muut velat	972	941
Vaihto-omaisuus			II Lyhytaikainen	9 160	6 997
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0	1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitosten kautta	1 083	1 313
			2. Saadut ennakot	81	34
II			3. Ostovelat	3 772	2 349
Saamiset	2 607	2 509	4. Muut velat	1 248	415
Pitkäaikaiset saamiset	0	162	5. Siirtovelat	2 976	2 886
1. Muut saamiset	0	162			
Lyhytaikaiset saamiset	2 607	2 347		69 054	67 599
1. Myyntisaamiset	852	836			
2. Muut saamiset	866	763			
3. Siirtosaamiset	889	748			
III			TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Rahoitusarvopaperit	1 343	1 464	Omavaraisuusaste, %	73,9 %	77,6 %
1. Osakkeet ja osuudet	1343	1464	Suhteellinen velkaantuneisuusaste, %	25,4 %	21,5 %
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteina	0	0	Velat ja vastuut % käyttötulosta	39,8 %	21,5 %
IV			Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	4 176	5 534
Rahat ja pankkisaamiset	2 471	3 717	Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	432	566
			Lainakanta 31.12., €/ asukas	887	821
	69 054	67 599	Lainakanta 31.12. 1000 €	8 565	8 036
			Lainasaamiset 31.12. 1000 €	4 760	4 760
			Asukasmäärä	9 660	9 786

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Leppävirran kunnan omavaraisuusaste on edelleen erittäin hyvä 73,9 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi vuoden 2017 21,5 %:sta 25,4 %:iin.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa. [2017]

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta on 887 euroa asukasta kohti.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset sisältävät yhden koronvaihtosopimuksen. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistaroituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Sopimus on voimassa 21.12.2020 saakka.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulosten ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT v. 2018 (ulkoiset)					
	1 000 €	%		1 000 €	%
TULOT			MENOT		
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	9 430	13,0	Toimintakulut	67 492	88,5
Verotulot	34 685	47,8	-Valmistus omaan käyttöön	-2	0,0
Valtionosuudet	24 798	34,2			
Korkotuotot	35	0,0	Korkokulut	120	0,2
Muut rahoitustuotot	730	1,0	Muut rahoituskulut	121	0,2
Satunnaiset tuotot			Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjaukset			Tulorahoituksen korjaukset		
- Käyttöom. myyntivoitot	-83	-0,1	+/-Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit			- Käyttöom. myyntitappiot	0	0,0
Rahoitusosuudet inv.menoihin	1 065	1,5	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	112	0,2	Käyttöomaisuusinvestoinnit	7 232	9,5
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,0	Antolainasaamisten lisäykset		0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 791	2,5	Pitkäaikaisten lainojen vähenemys	1 263	1,7
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	72 563	100,0	Kokonaismenot yhteensä	76 226	100,0

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyyksistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

LEPPÄVIRRAN KUNTAKONSERNI 31.12.2018		
	LEPPÄVIRRAN KUNTA	
Tytäryhteisöt (yli 50%)	Osakkuusyhteisöt (20-50%) Yhteisyyhteisöt	Kuntayhtymät
LEPPÄVIRRAN KIINTEISTÖ OY 100 % ->As Oy Leppävuiran Mäenrinne 26 %	KIINTEISTÖ OY LEPPÄVIRRAN TEOLLISUUSTALOTIE 1 40,00 % osakemäärä 20/50	KESKI-SAVON JÄTEHUOLLON LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ 20,8 % POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIIRIN KY 3,5164 -Kuopion yliopistollinen sairaala
VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY 100 %	LEPPÄVIRTA AREENA OY ->Leppävuiran kunta omistaa 12 % ->Virkistysuimala Leppäkerttu Oy omistaa 12 %	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä omistaa 66,77% Itä-Suomen laboratorokeskuksen liikelaitos- kuntayhtymästä
LEPPÄVIRRAN MONITOIMITALO OY 100 %		ITÄ-SUOMEN LABORATORIOKESKUKSEN LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä omistaa 48,47% Itä-Suomen huoltopalvelut liikelaitoskuntayhtymästä
LEPPÄVIRRAN LOMA OY 55,63 % osakemäärä 89 / 160 -lepäävä ns. pöytälaatikkooyitys -> ei yhdistellä	Osakkuus- ja yhteisyyhteisöt: Konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta yhdistellään kunnan konsernitilin- päätökseen	ITÄ-SUOMEN HUOLTOPALVELUT LIIKELAITOS- KUNTAYHTYMÄ
		VAALUJALAN KUNTAYHTYMÄ 3,2021
		ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KY 1,9383
		SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ 1,15171
		POHJOIS-SAVON LIITTO 4,00

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan tytäryhtiöillä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä ja muita yhteisöjä, joissa kunnalla on määräämisvalta. Leppävuiran kunnan tytäryhtiöitä ovat Leppävuiran Kiinteistö Oy, Virkistysuimala Leppäkerttu Oy ja Leppävuiran Monitoimitalo Oy. Myös Leppävuiran Loma Oy on tytäryhtiö, mutta se on ns. lepäävä eikä sillä ole toimintaa.

Kuntaa tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimissä edustavien tulee pyytää ao. kunnan toimielimiltä ohjetta ainakin seuraavissa asioissa,

- toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen,
- Hallitusten ja vastaavien hallintoelimien jäsenten valitseminen,
- Uusien tytäryhteisöjen hankkiminen tai perustaminen
- Toiminnan olennainen laajentaminen, supistaminen tai muuttaminen,
- Muiden kuin tavanomaisten vakuuksien antaminen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tavanomaisesta poikkeavan riskin ottaminen

Myös muutoin ohjetta voidaan pyytää, milloin siihen on aihetta. Kunnanhallitus voi antaa myös ohjeen aina, milloin se katsotaan tarpeelliseksi.

Kunnan konserniohjeen mukaan "Konsernin tytäryhteisöjen tulee elokuun loppuun mennessä antaa talousarviostaan ja – suunnitelmastaan konsernihallinnolle ja kunnan asianomaisille tulosalueille niiden talousarvion laadinnassa tarvitsemat tiedot vuoden toiminnastaan ja taloudestaan". Samassa yhteydessä on esitettävä konsernihallinnolle seuraavien vuosien lainanotto-suunnitelmat.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Palveluostoja Virkistysuimalalta ja Areenalta on lisätty n. 0,4 milj. euroa. Leppävirran Kiinteistö Oy toteutti kiireellisiä julkisivukorjauksia 0,3 milj. euron lainarahoituksella. Kiinteistö oy:n omistamassa kiinteistössä sijainnut vanhusten palveluasumisyksikkö lopetti toimintansa ja rakennukselle, Unnu 3:lle haetaan purkulupaa. Virkistysuimalan omistaman hotelli-kiinteistön vanhan osan peruskorjaushanke on suunnittelussa. Kaikkien kunnan omien konserniyhteisöjen tulokset olivat positiiviset. Talouden tervehdyttämistoimia jatketaan. Hiihtoareenalle avautui Muumi-jääveistosnäyttely 26.12.2018.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tytäryhteisöjen osalta pyritään ylijäämäisiin tilinpäätöksiin. Energiatehokkuutta pyritään olennaisesti parantamaan peruskorjausten yhteydessä.

Voimakas taloudellinen panostus Vokkolan alueen kehittämiseen, monitoimitalon rakentaminen ja sen ympäristön kunnostushanke sekä alueen eri toimijoiden tiivis yhteistyö on omiaan parantamaan koko konsernin taloudellisia edellytyksiä toimia entistä vakaammalla taloudellisella pohjalla tulevaisuudessa. Hotelli- kylpylä kiinteistöjen peruskorjaus toteutetaan vaiheittain 2019 alkaen. Matkailijamäärien kehitys on ollut positiivista. Hiekkatekonurmikenttä valmistui Vokkolan urheilukentän viereen. Rakentamiseen saatiin liikuntapaikkarakentamisen avustusta 100 000 euroa.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimitaan samojen periaatteiden mukaan kuin kunta.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Koko konsernin tilikausi oli -1,676 milj. euroa alijäämäinen. Kunnan omien tytäryhteisöjen tulokset olivat positiivisia. Leppävirran kiinteistö Oy:n tulos oli voitollinen + 56 697 euroa. Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n tulos oli voitollinen + 52 423 euroa. Leppävirran Monitoimitalo Oy:n tulos oli myös voitollinen +19 486 euroa.

KONSERNITULOSLASKELMA 2018				
	Tilikausi		Tilikausi	
	1.1.2018	- 31.12.2018	1.1.2017	- 31.12.2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot		35 387		35 297
Toimintakulut		-91 930		-87 515
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		81		44
Toimintakate		-56 462		-52 174
Verotulot		34 685		33 198
Valtionosuudet		25 450		25 796
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	39		54	
Muut rahoitustuotot	728		704	
Korkokulut	-431		-476	
Muut rahoituskulut	-230	60 241	-80	59 196
Vuosikate		3 779		7 022
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 413		-6 746	
Omistuksen eliminointierot	0		0	
Arvonalentumiset	-15	-5 428	0	-6 746
Satunnaiset erät		-88		3
Tilikauden tulos		-1 737		279
Tilinpäätössiirrot		70		-149
Tilikauden verot		-1		-10
Laskennalliset verot		-2		-6
Vähemmistöosuudet		-5		-27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 676		86
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2018		2017	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	38,5 %		40,3 %	
Vuosikate/Poistot, %	69,8 %		104,1 %	
Vuosikate, eur/asukas	391,31		717,55	
Asukasmäärä	9 660		9 786	

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Vuonna 2018 tunnusluvun arvo on 69,8 % eli heikentynyt olennaisesti edellisvuoden tilanteesta.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on 391,31 euroa. Tunnusluvun arvo on heikentynyt. Vuosikate ei riitä kattamaan poistoja.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 2018				
	1.1.2018	- 31.12.2018	1.1.2017	- 31.12.2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 780		7 022	
Satunnaiset erät	-88		3	
Tilikauden verot	-1		-10	
Tulorahoituksen korjauserät	-56	3 635	-172	6 843
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-8 947		-11 504	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 107		1 463	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	341		196	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0	-7 499	0	-9 845
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 864		-3 002
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0		-2	
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	14	12
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 751		3 275	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 785		-2 815	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	71	1 037	133	593
Oman pääoman muutokset		18		102
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-30		63	
Vaihto-omaisuuden muutos	34		-5	
Saamisten muutos	-282		-943	
Korottomien velkojen muutos	2 916	2 638	294	-593
Rahoituksen rahavirta		3 693		115
Rahavarojen muutos		-171		-2 887
Rahavarat 31.12.2018	6 631		6 802	
Rahavarat 1.1.2018	6 802	-171	9 689	-2 887
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2018		2017	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-11 323		-8 759	
Investointien tulorahoitus, %	48,2 %		69,9 %	
Lainanhoitokate	1		2	
Kassan riittävyys, pv	23		24	
Asukasmäärä	9 660		9 786	

INVESTOINNIT

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien 5 vuoden rahavirta on negatiivinen -11 milj. euroa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta: Toimintakulut
Korkokulut
Muut rahoituskulut

Konsernin rahoituslaskelmasta: Investointimenot Antolainasaamisten lisäykset
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITASE 31.12.2018							
	2018	2017	2016		2018	2017	2016
VASTAAVAA	1000 €	1000 €	1000 €	VASTATTAVAA	1000 €	1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	84 554	82 593	79 375	OMA PÄÄOMA	45 070	46 638	46 411
Aineettomat hyödykkeet	1 185	1 239	1 109	Peruspääoma	40 300	40 301	40 300
Aineettomat oikeudet	455	424	341	Muut omat rahastot	1 540	1 558	1 341
Muut pitkävaikutteiset menot	715	795	729	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	4 906	4 693	4 708
Ennakkomaksut	15	20	39	Tilikauden yli- / alijäämä	-1 676	86	62
				VÄHEMMISTÖOSUDET	166	190	137
Aineelliset hyödykkeet	81 098	79 276	76 091	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
Maa- ja vesialueet	13 453	13 193	13 111	VARAUKSET	0	0	0
Rakennukset	51 702	46 725	47 727	Poistoero	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 588	9 918	9 875	Vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Koneet ja kalusto	2 315	2 366	2 438				
Muut aineelliset hyödykkeet	217	220	173	PAKOLLISET VARAUKSET	1 027	903	879
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	823	6 854	2 767	Eläkevastuuvaraus	0	0	-4
				Muut pakolliset varaukset	1 027	903	883
Sijoitukset	2 271	2 078	2 175	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	847	867	749
Muut osakkeet ja osuudet	1 726	1 547	1 632	Valtion toimeksiannot	277	258	171
Joukkovelkakirjalainasaamiset	6	0	0	Lahjoitusrahastojen pääomat	194	216	265
Muut lainasaamiset	495	495	509	Muut toimeksiantojen pääomat	376	393	313
Muut saamiset	44	36	34	VIERAS PÄÄOMA	49 767	46 231	45 318
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	354	343	288	Pitkäaikainen	34 417	33 639	33 188
Valtion toimeksiannot	226	213	159	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 481	32 734	29 096
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	82	72	72	Lainat muilta luotonantajilta			3 219
Muut toimeksiantojen varat	46	58	57	Pitkäaikaiset ostovelat			2
				Liittymismaksut ja muut velat	936	905	859
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 969	11 893	13 831	Siirtovelat			12
Vaihto-omaisuus	148	182	177				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	143	176	168	Lyhytaikainen	15 350	12 592	12 130
Keskeneräiset tuotteet	5	6	8	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 809	2 939	2 222
Muu vaihto-omaisuus	0	0	1	Lainat muilta luotonantajilta			541
				Saadut ennakot	326	218	219
Saamiset	5 190	4 908	3 965	Ostovelat	5 130	3 577	3 345
Pitkäaikaiset saamiset	71	230	385	Liittymismaksut ja muut velat	1 482	858	945
Myyntisaamiset	67	67	74	Siirtovelat	5 588	4 988	4 855
Muut saamiset	4	162	329	Laskennalliset verovelat	15	12	3
Siirtosaamiset	0	1	-18				
Lyhytaikaiset saamiset	5 119	4 678	3 580				
Myyntisaamiset	2 085	1 988	2 177				
Lainasaamiset	-6						
Muut saamiset	1 868	1 702	623				
Siirtosaamiset	1 172	988	780				
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 537	1 468	3 444	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	96 877	94 829	93 494
Osakkeet ja osuudet	1 343	1 464	1 437				
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	2	2 006	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT			
Joukkovelkakirjalainasaamiset				Omavaraisuusaste	46,9 %	49,5 %	49,9 %
Muut arvopaperit	194	2	1	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,8 %	48,8 %	47,4 %
				Velat ja vastuut käyttötuloista, %	63,1 %	48,8 %	47,4 %
Rahat ja pankkisaamiset	5 094	5 335	6 245	Konsernin lainat, €/asukas	3 757	3 645	3 560
				Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	36 290	35 673	35 078
VASTAAVAA YHTEENSÄ	96 877	94 829	93 494	Konsernin lainasaamiset 31.12.1000 €	501	495	509
				Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	3 230	4 779	4 770
				Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	334	488	484
				Kunnan asukasmäärä	9 660	9 786	9 852

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Konsernin omavaraisuusaste 46,9 % on alle 50 %:n tavoitearvon.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtion- osuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Konsernin 51,8 %:n suhteellinen velkaantuneisuus on korkea, verrattuna kunnan tunnuslukuun 25,4 %.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingosimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa. [2017]

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tilinpäätöksestä 2015 alkaen kirjaustavan muutoksen vuoksi vapaaehtoisten varausten ja poistoeron purkamisen ylijäämään muuttua konsernin alijäämäisestä ylijäämäiseksi. Ylijäämä on 3,230 milj. euroa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin asukaskohtainen kertynyt ylijäämä on 334 eur / asukas.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta on kasvanut 0,617 milj. euroa edellisvuodesta.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Konsernilla on lainaa 3 757 euroa / asukas.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin henkilöstömäärä

Kunnan ja tytäryhtiöiden henkilöstömäärä	2018	2017
Leppävirran kunta	483	479
Leppävirran Kiinteistö Oy	5	5
Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	12	12
Leppävirran Monitoimitalo Oy	0	0
Leppävirta Areena Oy	5	5
<i>Yhteensä</i>	<i>505</i>	<i>501</i>

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 110§, 115§, 118 §). Kunnan taseessa ei ole alijäämää.

1.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä -tilille.

Kunnanhallitus

1. allekirjoittaa tilinpäätöksen ja luovuttaa sen tilintarkastajien tarkastettavaksi,
2. esittää kunnanvaltuustolle, että
 - 1) tilikauden tulos -1.467.827,31 euroa käsitellään seuraavasti;
 - 2) Investointivarauksesta, jota oli taseessa 2.300.000 euroa varattuna uusien asuinalueiden infrastruktuurin rakentamiseen, tuloutetaan toteutuneita rakennuskustannuksia vastaavasti 820.000,00 euroa ja kirjataan poistoeron lisäykseksi.
 - 3) Kirkonkylän päiväkotirakennuksen tilikauden 2018 poistojen osuus 83.407,35 ja uusien asuinalueiden infrastruktuurin rakentamisen poistojen osuus 12.531,12 euroa, yhteensä 95.938,47, euroa kirjataan poistoeron vähennykseksi. Poistoeron nettoliikitys on 724.061,53 euroa.
 - 4) Yritystoiminnan kehittämisrahaston käyttö 13.240,00 vuonna 2018 kirjataan Yritystoiminnan kehittämisrahaston vähennykseksi.
 - 5) antaa tilinpäätöksen/toimintakertomuksen valtuustolle toimitettavaksi sen jälkeen, kun tarkastuslautakunta on antanut suorittamastaan tarkastuksesta lausuntonsa.

2. Talousarvion toteutuminen

2. Talousarvion toteutuminen

2.1 Seuranta koskeva sääntely

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksu- valmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; (KuntaL 121 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Kuntalain 115 §: ään perustuen toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (110 §), Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan (110.4 §). Kunnanhallituksen on laadittava tilinpäätös. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. (113 §).

Talousarvioon otetut tavoitteet ovat erityyppisiä. Ne voivat koskea kunnan aluetta, asemaa ja taloutta kokonaisuutena tai ne voivat koskea kunnan väestöä tai määrättyä asiakasryhmää, jolle kunta järjestää palveluja. Tavoitteita voidaan asettaa myös palvelujen tuotanto- tai järjestämisprosessille palvelujen määrää tai laatua taikka niiden järjestämistapaa koskevinä tavoitteina.

Kaikkia talousarvion tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite. Tavoitteiden sitovuusaste on kuitenkin erilainen. Se riippuu tavoitteen saavuttamisajasta, meno- tai tulosidonnaisuudesta tai siitä, kuinka paljon muut tekijät kuin kunnan omat toimenpiteet vaikuttavat tavoitteen toteutumiseen.

Sitovuusasteesta riippuen tulosten raportointi toteutumisvertailussa on valvontapainotteista tai arvioivaa. Valvontapainotteisessa raportoinnissa toteutumaa verrataan asetettuun tavoitteeseen. Arvioivassa raportoinnissa verrataan sekä suunniteltua että toteutunutta palvelutarjontaa palvelujen kysyntään eli tosiasialiseen palvelutarpeeseen. Näin arvioiva raportointi on myös tavoiteasettelun onnistuneisuuden arviointia.

Verorahoitteen toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Yleensä kunnan on mahdollista päättää palvelun saatavuudesta, riittävydestä ja kohdentuvuudesta, jolloin tavoitearvot voidaan määritellä hyvinkin sitoviksi. Sen sijaan muutokset asiakkaan tai väestöryhmän hyvinvoinnissa voivat olla seurausta suuressa määrin muista tekijöistä kuin kunnan palveluista. Vaikuttavuuteen liittyviä tavoitearvoja joudutaan ehdollistamaan tiettyjen ulkoisten edellytysten täytymisellä. Vaikuttavuustavoitteisiin liittyy yleensä myös olennaisesti talousarviovuotta pidempi aikajänne.

Yleensä pitkän aikavälin tavoitteissa, koko väestöä koskevissa tavoitteissa ja tavoitteissa, joiden saavuttaminen riippuu myös muista tekijöistä kuin kunnan toimenpiteistä, sitovuus määritellään väljemmin. Palvelujen määrää, laatua, palvelukykyä tai asiakastyytyvyyttä koskevat tavoitteet voidaan määritellä joko sitovasti määräyksiköinä tai väljemmin määräväljyksinä tai kehityssuuntina. Voimavarojen niukkuus saattaa kuitenkin edellyttää ehdottomia suoritemäärälle tai yksikkökustannukselle asetettavia raja-arvoja, joita ei voi ylittää. Toimenpide- ja hanketavoitteissa tavoitearvo on yleensä yksiselitteisesti määrätty: hallintosääntö uudistetaan, kehittämissuunnitelma laaditaan, kuntayhtymä puretaan tai puhdistamo rakennetaan.

Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Leppävirran kunnanvaltuuston asettamat tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta ohjaavat tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoitteet Leppävirran Kiinteistö Oy

- käyttöaste on vähintään 95 %
- kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmaa (PTS) toteutetaan ja rahoitetaan toimintatuotoilla
- asuinneliövelan alentaminen nykyisestä ja pitkän tähtäimen talous- ja rahoitussuunnitelman laatiminen tavoitteena pitkäaikaisen vieraan pääoman suunnitelmallinen alentaminen
- yhtiön kannattavuutta parannetaan
- tulokehityksestä/menojen kasvusta huolehditaan siten, että tulo-rahoitus riittää korjausinvestointeihin sekä lainojen ym. velvoitteiden hoitamiseen takaisinmaksusuunnitelmia noudattaen
- toiminta toteutuu Leppävirran kunnanvaltuuston hyväksymien toimintaa ja taloutta ohjaavien tavoitteiden mukaisesti.
- vuokrasaatatavat pyritään minimoimaan
- energiansäästömahdollisuuksien kartoittaminen, toteutusvaihtoehtojen laatiminen ja energiansäästöinvestoinnin rahoitussuunnittelu

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen Leppävirran Kiinteistö Oy

Käyttöaste oli 86,02 %. Yhtiön tulos oli 56 697 euroa voittoa. Peruskorjauksia on toteutettu kassavaroin ja yhtiö otti lainaa 0,3 milj. euroa julkisivuremonttien toteuttamiseen. Suunnitelmallinen toiminnan kehittäminen jatkuu. Pitkäaikaisen velan uudelleenjärjestelyjä ei ole toteutettu. Valtiokonttorin lainojen korko pienenee hieman 2019 alusta alkaen lakimuutoksen seurauksena.

Leppävirran Kiinteistö Oy	Tunnusluvut	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	TA 2018
	Liikevaihto, €	2 397 074,19	2 257 322,30	2 156 793,08	2 307 283,00
	Tulos, €	51 463,74	40 160,89	56 697,09	14 992,00
	Omavaraisuus, %	23,02	24,28	25,06	24,76
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,24	5,55	5,73	5,10
	Poistot/sijoitettu pääoma, %	2,53	2,58	2,54	2,89
	Korot/lainakanta, %	1,20	1,12	1,07	1,17
	Korot/liikevaihto, %	4,48	4,76	4,65	4,77
	Kate/liikevaihto, %	15,72	18,26	20,59	18,17

Leppävirran Kiinteistö Oy	Tavoitteet / mittari	2016	2017	Tilinpäätös 2018	TA 2018
	Vuokralaisten vaihtuvuus, %	33,80 %	20,00 %	26,90 %	20,00 %
	Bruttoinvestoinnit, €	43 214,18	257 000,00	40 140,00	0,00
	Käyttöaste, %	95,15 %	95,00 %	86,02 %	90,00 %
	Lainavastuut, lainamäärä, €/asm ²	517,70 €	493,27 €	483,60 €	483,60 €
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen	8 148 715,95	7 673 115,95 €	7 485 234,70 €	7 485 234,70 €
	Lainakanta €/as	827,11	791,04	774,87	771,67
	Pääomalainat €	1 908 209 €	1 908 209,00 €	1 908 210,00 €	1 908 210,00 €

Tavoitteet Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy

- yhtiö tavoittelee nollatulosta
- myynti- ja markkinointiyhteistyön tehostaminen muiden Vokkolan alueen toimijoiden kanssa Vokkolan alueen kehittämishanketta hyödyntäen
- omavaraisuusaste (oma pääoma/koko pääoma) ei alita 29 %
- taloudellinen ja toiminnallinen tehostaminen hakemalla synergiaetuja yritysyritystyöstä Vokkolan alueen muiden toimijoiden kanssa
- energiansäästömahdollisuuksien kartoittaminen, toteutusvaihtoehtojen laatiminen ja energiansäästöinvestoinnin rahoitussuunnittelu

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy

Yhtiön tulos oli voitollinen n. 52 423 euroa. Omavaraisuusaste on 31%. Energiansäästökartoitus on tehty ja sen perusteella suunnitellaan energiansäästöinvestointeja osana kiinteistön peruskorjaushanketta. Olennaiset energiansäästömahdollisuudet ovat toteutettavissa vasta kiinteistöjen saneerauksen yhteydessä. Peruskorjausinvestointien laajuutta ja toteuttamistapaa koskeva suunnitelma valmistuu 2019. Toteutetaan peruskorjauksen 1. vaihe kesällä 2019. Myynnin ja markkinoinnin tehostaminen toteutuu Vokkolan alueen kaikkien toimijoiden ja kunnan yhteistyönä. Lainaa Kuntarahoitukselle on 241 eur/asukas ja kunnan pääomalaina 258 eur/asukas.

LEPPÄVIRRAN VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY:n tunnusluvut, tavoitteet/mittarit				
	TP 2017	4/2018	8/2018	TP 2018
Liikevaihto €	1 475 036	523 893	999967,25	1 696 363
Tulos €	-156 397	-45 325	-85594,12	52 423
Henkilöstö, lkm	12	12	12	12
Liikevaihto / henkilö €	122 920	43 658	83330,60417	141 364
Henkilökustannus / hlö €	-36 435	-14 331	-27235,6908	-41 295
Omavaraisuusaste	29,63 %	27,76 %	26,46 %	30,95 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,67	-0,97	-2,5073142	0,63
Korot / lainakanta, %	0,58 %	0,13 %	0,002946335	0,57 %
Korot / liikevaihto, %	2,00 %	1,27 %	0,01434067	1,62 %
Käyttökate / liikevaihto, %	1,61 %	1,78 %	0,024750161	13,20 %
Käyttöomaisuusinvestoinnit €	0			
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12.	2 600 000	2 600 000	2370770	2 323 655
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12. / as	265	269	245,42	241
Pääomalainat 31.12.	2 496 362	2 496 361	2496362,35	2 496 361

Tavoitteet Leppävirran Monitoimitalo Oy

- kiinteistön arvon säilyminen
- rakennuksen teknisestä kunnosta huolehtiminen ja riittävien ylläpitokorjausten tekeminen
- kiinteistön käytön tehokkuutta tukevien teknisten ratkaisujen jatkuva kartoittaminen ja hyödyntäminen
- kiinteistön vuokratuotoilla pyritään hoitamaan pääomakustannusten suunnitelmanmukainen lyhentäminen

Toteutuminen: Rakennus valmistui vuonna 2015. Yhtiöllä on sama johto ja hallitus kuin Leppävirran Kiinteistö Oy:llä. Tulos oli n. 19 486 euroa voitollinen. Lainaa on 624 eur / asukas.

Leppävirran Monitoimitalo Oy	Tunnusluvut / tavoitteet / Mittarit	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	TA 2018
	Liikevaihto	468 835,35	476 177,28	500 735,40	499 899,00
	Tulos	-5 170,38	-57 397,55	19 486,22	680,69
	Henkilöstö, lkm	0	0	0	0
	Henkilökustannus / hlo	0	0	0	0
	Liikevaihto / hlo	0	0	0	0
	Omanvaraisuusaste	5,64 %	5,15 %	5,67 %	5,15 %
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,00 %	0,23 %	1,39 %	1,10 %
	Korot / lainakanta, %	1,15 %	1,15 %	1,15 %	1,21 %
	Korot / liikevaihto, %	16,30 %	15,30 %	13,89 %	14,54 %
	Käyttökate / liikevaihto, %	85,11 %	74,58 %	85,43 %	82,95 %
	Käyttöomaisuusinvestoinnit	97 450,57	8 140,60	4 999,68	0
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen	6 627 660,00	6 329 788,00	6 031 916,00	6 031 916,00
	Lainakanta €/as	673	642	624	616
	Pääomalainat €	0	0	0	0

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Toiminnan yksityiskohtainen esittely tehtävittäin otetaan talousarvion toteutumisvertailuun. Toteutumisvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat ja tuloarviot, toteutuneet menot ja tulot sekä niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteutuman erotus. Toteutumisvertailussa tehdään selkoa merkittävien poikkeamien syistä. Toteutumisvertailussa voidaan esittää myös muita olennaisia perustelutietoja, kuten kertaluonteisten erien vaikutus talousarvion toteutumiseen. [19.3.2013]

Toteutumisvertailussa esitetään sekä budjetoidut että toteutuneet menot ja tulot bruttomääräisenä riippumatta siitä, onko sitovuus talousarviossa määritelty brutto- vai nettoperiaatteen mukaan. Valtuustoon nähden sitovat erät osoitetaan toteutumisvertailussa esimerkiksi varjostettuna, lihavoiden tai muulla havainnollisella tavalla.

Muutokset talousarvion tulee tehdä talousarviovuoden aikana välittömästi, kun muutostarve on tiedossa. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan hyväksyä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksessä talousarviomuutoksia ei tule enää tehdä, vaan valtuuston tulee ottaa poikkeamiin kantaa tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

2.4 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Taloudellisen ja toiminnallisen tavoiteasettelun tulee olla kuntastrategian mukainen.

2.4.1. Kuntastrategian hankkeiden aikataulus

	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toiminta-ympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelu-sopimukset
2014	Kirkonkylän osayleiskaava	Konnuksen maankäytön linjaus	Sähköiset palvelut	Konserniraportoinnin kehittäminen
	Taajama-alueen maanhankinta		Asiakaspalautteen kerääminen	Yhteistyömekanismien kehittäminen tytäryhteisöjen kanssa
	Suoniemen kehittäminen		Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	
2015	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toiminta-ympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelu-sopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Uuden yritysalueen sijoittuminen	Hankintastrategia	Roolit päätöksenteossa
	Kevytliikenneväylien priorisointi		Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Konsernin tuottavuuden kehittäminen
			Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	
		Tuottavuuden edistäminen		
2016	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toiminta-ympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelu-sopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Roolit päätöksenteossa
	Suoniemen kehittäminen	Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Konsernin tuottavuuden kehittäminen
	Monipuolisten asumis- ja yrittämistarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tuottavuuden edistäminen	
Pakolaisten vastaanotto				

2017	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toiminta-ympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelu-sopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Roolit päätöksenteossa / valtuustokauden vaihtuminen
	Lossinpelto, Juottoranta infra	Työllisyyttä edistävät hankkeet	Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Valmistautuminen maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2019 -
	Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen	Keskustan alueen kaupallisten palveluiden kehittäminen	Kunnallisten palveluiden tuottamistapa maakuntauudistuksen jälkeen / valmistellaan palvelustrategia v. 2018	Kuntastrategian 2018 - 2021 laatimisprosessin käynnistäminen yhdessä uuden valtuuston kanssa
	Asuinkuntamarkkinointi ja sähköisen median hyödyntäminen			
	Uudet investointihankkeet: Palvelukeskus, alakoulu			

2.4.2. Kuntastrategian painopistealueet vuonna 2018

2018	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toiminta-ympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelu-sopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Työllisyyttä edistävät hankkeet	Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 -
	Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen		Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kuntastrategia 2018 - 2021
	Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.			
	Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot			

2.4.3. Koko suunnitelmakauden 2014 – 2018 aikana ajankohtaiset hankkeet

	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toiminta-ympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelu-sopimukset
Jatkuva kehittäminen	Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman toteutus	Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Sähköiset palvelut	Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen
	Strateginen maahan- kinta	Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa	Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi	
	Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen	Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	
			Tuottavuuden edistäminen	

2.4.4. Kuntastrategian painopistealueet 2018 ja toteuma 31.12.2018

Asuminen ja elinympäristö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
Kirkonkylän asemakaavat	pv	-	-	-	-	o	-	Keskustaajaman ydinalueen asemakaavan hyväksyminen	Päätös 2018
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	pv	-	-	-	-	o	-	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen ja tonttien (osa) luovutus.	Tontteja valmiina luovutukseen
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	pv	-	o	o	-	o	-	Palvelukeskus Virrankoti valmis kesäkuussa 2018. Uusi alakoulu käyttöön marraskuussa 2018	
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	pv	-	o	o	-	o	-	Investoinnin toteutusmuodon (peruskorjaus / uudisrakennus) ja rahoitustavan (oma / leasing) suunnittelu Vertailun pohjalta ratkaisu	Hankesuunnitelma valmis syyskuuhun 2018 mennessä

								toteutustavasta ja toteutussuunnitelma	
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>	pv	-	-	-	-	0	-	<i>Hankkeiden ohjaaminen maapolitiikan mukaisesti. 1.1.2018 voimassa</i>	
<i>Strateginen maahankinta</i>	pv	-	-	-	-	0	-	<i>Aktiivinen maanhankinta strategisesti tärkeillä alueilla.</i>	
<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	pv	-	-	-	-	0	-	<i>Asema- ja yleiskaava-hankkeet: taajamien hankkeet, Konnuslahden yleiskaavan valmistelut, Suoniemi, Oravikoski</i>	

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	pv	-	-	-	-	0	-	Kaavoittaminen, infran rakentaminen ja ylläpito	
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	pv	-	-	-	-	0	-	<i>Alueen vetovoiman kehittäminen yrityslähtöisesti, uusien investointien, palveluiden sekä tapahtumien generointi alueelle</i>	<i>Yritysten uudet kehittämishankkeet ja investoinnit</i>
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	pv	0	0	0	-	0	0	<i>Tilojen ja tonttien markkinointi monikanavaisesti Tilanettiä ym. hyödyntäen Asuntotonttien markkinointi- ja myyntiprosessin kehittäminen, Kotisivujen, logon ja muiden markkinointiaineistojen uusiminen</i>	<i>Tonttitarjonta Toteutuneet kaupat</i>
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osamisen kehittämisen edistäminen</i>	pv	-	-	-	-	0	-	<i>Tuetaan yhteistyöhankkeisiin osallistumalla (yritykset, oppilaitokset, muut kehittämisorganisaatiot, kunta) sekä järjestämällä tontteja ja toimitiloja ja verkostoitumista Varkaus – Pieksämäki seudun energiaklusterin kehittämien yhteistyöhankkeiden avulla</i>	

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaitk	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
Työllisyyttä edistävät hankkeet								<p>Nuoret Duuniin –hankkeen loppuessa, järjestetään työllisyysviikko Lepäpäivillä</p> <p>Virran Veikot –työllisyys-hankkeelle saatu jatkoa keväälle 2018</p> <p>Kartoitetaan ja kehitetään pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksia</p>	<p>Työllisyysviikon järjestäminen, työnantajahakijoiden kohtaaminen ja yhteistyön edistäminen</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien työkyvyn edistäminen</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien työkyvyn kartoittaminen ja tarvittaessa työkyvyttömyyseläkehakujen edistäminen</p>
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	o	pv	o	o	o	o	o	<p>Koulutussuunnitelman päivittäminen (2018) ja laatiminen uudelle toimintavuodelle (2019)</p> <p>Koulutuskorvausten hakeminen vuoden 2017 osalta</p> <p>Rekrytointitarpeiden ennustaminen ja varautuminen</p>	<p>Koulutussuunnitelma 2018 ajantasalla ja vuoden 2019 koulutussuunnitelma laadittu ja hyväksytty yt-elimessä joulukuuhun mennessä</p> <p>Koulutuskorvaus haettu Työttömyysvakuutusrahastolta alkuvuodesta 2018</p> <p>Rekrytointisuunnittelu 5-10 v aikajänteellä huomioiden maakuntaud. ja eläköitymissuunnitelmat</p>
Sähköiset palvelut	pv	o	o	o	o	o	o	<p><i>Työajanseurantajärjestelmän päivittäminen.</i></p> <p><i>Työterveyshuollon palveluiden sähköistäminen.</i></p> <p><i>Rakennuslupien hakeminen sähköisesti, avustusten sähköinen haku, sähköisten asiakaspalvelujen käyttöönotto:</i> esim. Koulujen Wilma, Primus ja Pedanet</p>	<p><i>Sähköisen Kunta HR-työkalun koulutus ja käyttöönotto</i></p> <p><i>Työajanseurantajärjestelmä päivitetty ja henkilöstö koulutettu sen käyttöön vuoden 2018 aikana.</i></p> <p><i>Työterveyshuollon tarjoamien sähköisten palveluiden käyttöönotto vuonna 2018</i></p>

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatk	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen / asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	o	pv	o	o	o	o	o	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen 2018.</i>	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	o	pv	o	o	o	o	o	<p><i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti (Vuoden 2018 teemana työsuojelu)</i></p> <p><i>Henkilöstöstrategiset tavoitteet kunta-strategiassa</i></p> <p><i>Esimiestyön tukeminen</i></p> <p><i>Ohjeistusten ja linjausten päivittäminen</i></p> <p><i>Tyhy-toiminnan kehittäminen</i></p> <p><i>Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa</i></p> <p><i>Sairauspoissaolojen ehkäiseminen, pääpaino työtapaturmista johtuvissa sairauspäivissä</i></p>	<p><i>Koulutukset järjestetty yhteistyössä uusien työsuojeluvaltuutettujen kanssa vuoden 2018 aikana</i></p> <p><i>Strategisten tavoitteiden asettelu ja mittarointi</i></p> <p><i>Esimiesinfojen järjestäminen, esimiehille järjestettävät koulutukset yhteistyössä lähikuntien kanssa</i></p> <p><i>Uusien ohjeistusten laatiminen ja linjausten päivittäminen tarvittavilta osin</i></p> <p><i>Palautteen kerääminen uudesta tyhytoimintamallista ja toiminnan kehittäminen tämän pohjalta</i></p> <p><i>Työterveyshuollon toimintasuunnitelman päivittäminen, työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta</i></p> <p><i>Sairauspoissaolot -5 % vähennys vuoden 2017 tasoon, työtapaturmista johtuvien sairauspäivien vähentäminen: enimmillään 200 kalenteripäivää</i></p>

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaitk	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
Tuottavuuden edistäminen	pv	0	0	0	0	0	0	<p><i>Investointien suunnittelu ja toteuttaminen tasehallinnan näkökulmasta, Sähköisen huoltokirjan käyttöönotto</i></p> <p><i>Hallintopalveluyksikön käynnistäminen. Uuden hallinnon toimintamallin kehittäminen Tiimityön kehittäminen, Valmistautuminen kunnan tehtävämuutokseen 2020 alusta; työnjaon ja nykyaikaisen, asiakaslähtöisen toimintamallin rakentaminen.</i></p> <p><i>Talusojohtamisessa selvitetään sähköisten raportointityökalujen käyttöönotto (kuntamaisema)</i></p> <p><i>Hyväksytyn tasapainottamisohjelman toteuttaminen. Uusien toimitilojen tuottavuushyödyt</i></p>	<p><i>Talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen</i></p> <p><i>Tulevaisuuden investointimahdollisuuksista huolehtiminen</i></p> <p><i>Käyttötalouden kokonaishallinta</i></p> <p><i>Tasapainoinen talous kuntakonsernissa maakuntauudistuksen käynnistyessä</i></p> <p><i>Ylijäämäinen tase</i></p> <p><i>Vuosikate, vero%, lainamäärä ja suhteell. velkaantuminen kuntatalouden arviointikriteerien raja-arvoja olennaisesti paremmat</i></p>

Käyttötalouden esittämiskaavio: Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja sitovuus- tasot

Toimielin:

- **Kunnanvaltuustoon nähden sitova tavoite- ja määrärahaso**

10 Kunnanhallitus
13 Kunnanhallituksen yleisjaosto
15 Tarkastuslautakunta
16 Keskusvaalilautakunta
20 Perusturvalautakunta
30 Koululautakunta
40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
50 Tekninen lautakunta
65 Keski-Savon ympäristölautakunta

Tulosalue:

- **Kunnanhallitukseen nähden sitova tavoite- ja määrärahaso**

101 Yleishallinto talous- ja toimistopalvelut
110 Elinkeinotoimi
131 Henkilöstöhallinto ja -palvelut
150 Tilintarkastus
160 Vaalit
211 Johtamisen tukipalvelut
221 Sosiaalihuollon palvelut
241 Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut
311 Koulutoimi
471 Sivistystoimi
511 Tekninen toimi
900 Vesi- ja viemärlaitos
590 Rakennusvalvonta
650 Ympäristötoimi

Vastuualue:

- Lautakuntaan nähden sitova tavoite- ja määrärahaso

1001 Yleishallinto	4713 Kulttuuritoimi
1201 Talous- ja toimistopalvelut	4750 Kirjastotoimi
1111 Elinkeinotoimi	4772 Soisalo-opisto
1310 Henkilöstöhallinto ja yhteistyötoimikunta	4803 Nuorisotoimi
1330 Henkilöstöpalvelut	4853 Liikuntatoimi
1350 Työsuojelu	4901 Yhdistys- ja kylätoiminta
1360 Työllisyysvarat	5100 Hallinto
1510 Tarkastustoimi	5115 Ostopalvelut
1610 Vaalit	5201 Maankäyttö ja mittauspalvelut
2101 Johtamisen tukipalvelut	5301 Kunnallistekniset palvelut
2202 Sosiaali- ja perhetyö	5401 Tilapalvelut
2203 Varhaiskasvatus	5402 Ateria- ja siivouspalvelut
2311 Vajaakuntoisten palvelut	9501 Vesilaitos
2503 Hoivapalvelut	9521 Viemärlaitos
2402 Terveyspalvelut	9560 Vesihuollon tukipalvelut ja yhteiset kustannukset
2601 Sairaanhoitopalvelut	5910 Rakennusvalvonta
3011 Koulutoimen hallinto	6510 Hallinto ja yhteiset kustannukset
3120 Opetustoimi	6520 Ympäristönsuojelu
4711 Sivistystoimen hallinto	6530 Terveystenvalvonta
	6540 Eläinlääkintähuolto

Hallinnonalakohtaiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

Vastuuhenkilöt: kunnanjohtaja, osastopäällikkö kunnansihteeri ja kunnankamreeri

1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Toimielin 10 Kunnanhallitus	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	222	96	0	96	91
Toimintamenot	-2 818	-3 223	0	-3 223	-3 182
Toimintakate (netto)	-2 596	-3 128	0	-3 128	-3 091

*Ravintopalvelut siirtyivät Teknisen lautakunnan alaisuuteen 1.1.2017.

*Logistiikkapalvelut siirtyivät Kunnanhallituksen alaisuuteen 1.1.2017.

2. Toimielimen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

1) vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta; 2) vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta; 3) valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa; 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta; 5) vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta; 6) vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta; 7) huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. (Kuntalaki 39 §)

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

4. A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat ja Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Kaavavalmistelu, tonttimarkkinointi	Tonttimarkkinoinnin käynnistyminen heti kaavatilanteen salliessa
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu, Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	Hankkeiden loppuunsaattaminen	Hankkeiden rahoitusvaihtoehtojen ja laajuuden punninta huomioiden sote- ja maakuntauudistus
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman toteutus</i>	<i>Ohjelman hyväksymiskäsittely</i>	<i>Ohjelman noudattaminen käytännössä</i>
<i>Strateginen maahankinta ja Monipuolisten asumis- ja yrittämisen tarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	<i>Jatkuvaa toimintaa maanhankinnassa</i>	<i>Toteutuneet osto- ja myyntikaupat</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Lossinpellon alueenranta-tonttien tarjouskilpailuaika on 3/2019 saakka, muut alueen tontit ovat myynnissä ja ne on hinnoiteltu. Investointihankkeet etenevät suunnitellusti, terveysaseman hankesuunnittelua tehdään ja toteutusvaihtoehtoja punnitaan kevään 2019 aikana. Maapoliittista ohjelmaa noudatetaan, merkittäviä strategisia maanhankintoja ei ole 2018 toteutunut.</i>	

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Kaavoituksen ohjaus, kunnan palvelujen aktiivinen tarjonta ja markkinointi	Tarjolla kaupallisten palveluiden tarvitsemia tontti- ja muita resursseja
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>		
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>		
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>		
Toteuma 31.12.2018	<i>Palvelutarjontaa pidetään esillä, Vokkolan alueen kehittämishanke on käynnistetty</i>	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Työllistämistoimenpiteisiin suunnatut resurssit kohderyhmittäin	Työllisyyskehitys
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Henkilöstöjohtamisen kehittämisen	Sairauspoissaolojen hallinta, työterveysyhteistyön laatu
<i>Sähköiset palvelut</i>		
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		
Toteuma 31.12.2018	<i>Työllisyyden kehitys ollut myönteistä. Sairauspoissaolojen hallintaa tehdään yhteistyössä työterveyshuollon kanssa mm. korvaavan työn mallia hyödyntäen. Työterveyshuollon sopimuksen jatko-option otettiin käyttöön 2021 loppuun asti.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Uudistuksen valmisteluun osallistuminen ja aktiivinen alueen asukkaiden edun valvominen	Palvelutuotannon laadun, määrän ja saatavuuden säilyminen /kehittyminen myös uudistuksen toteutuksen jälkeen
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian valmisteluprosessi ja päätöksenteko kevät 2018	Strategiaprosessin onnistuminen, osapuolten osallistaminen ja strategian käytäntöön vieminen
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Talouden ja toiminnan johtaminen ja raportointi päätöksentekoon</i>	<i>Tunnuslukujen kehitys ja reagointi niiden muutoksiin oikea-aikaisesti, konsernin tavoiteasetanta, ja seuranta ja aktiivinen myötävaikuttaminen. Vesihuollon yhtiöittämiselvitys ja päätökset, energiaselvitys ja toimenpiteet energian säästämiseksi</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Kuntastrategia on hyväksytty kunnanvaltuustossa 7.5.2018.Strategian jalkautus aloitettu. Talouden tervehdyttämistyö on käynnistetty.</i>	

5. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Talouden seuranta koko konsernin tasolla. Erityisesti ostopalvelujen taloudellisuuden seuranta ja toiminnallisuus

Tarkastushavainnot 31.12.2018:**6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen**

Talouden pohjan heikkeneminen, varautuminen reaaliaikaisella talousseurannalla ja riittävän aikainen puuttuminen poikkeamiin

Tulosalue: 101 Yleishallinto talous ja toimistopalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalue huolehtii yleis- ja taloushallinnon keskitetyistä tehtävistä koko kuntaa koskien ja tukee kunnanvaltuuston ja -hallituksen työskentelyn edellytyksiä

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 101 Yleishallinto ja talouspalvelut	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	177	96	0	96	88
Toimintamenot	-2 485	-2 836	0	-2 836	-2 844
Toimintakate (netto)	-2 308	-2 741	0	-2 741	-2 756

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Henkilöstöpalvelujen ja -johtamisen kehittäminen	Hyvin toimiva johtamisjärjestelmä, työtyytyväisyyskyselyn tulokset
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Jatkuva kehitystyö</i>	<i>Asianhallinnan ohjelmistoratkaisu ja ohjelmistojen käyttöönotto sekä uusiutuvat työtavat ja -prosessit</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Jatkuvaa kehitystyötä, asiakaspalautteen kerääminen</i>	<i>Asiakaskokemuksen myönteinen kehittyminen</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Johtamisen kehittäminen, yhteistyö, työtyytyväisyyden seuranta ja mittaaminen</i>	<i>Henkilöstön työtyytyväisyyden kehittyminen, kehityskeskustelut 100%</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Tiimimallin käyttöönotto hallintopalveluissa</i>	<i>Uusi toimintamalli käytössä keväällä 2018 aikaan</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Asianhallinnan maakunnallinen yhteistyö ei etene, kunnan oma asianhallintajärjestelmä päivitetään uuteen versioon 2019 aikana.</i>	
	<i>Henkilöstölle tehtiin työtyytyväisyyskysely, jonka tulokset raportoitiin.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 → Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen	Tukipalveluiden tuottamisen tavan sopeuttaminen uuteen toimintaympäristöön, maakunnan hankkeen kehitystyössä mukana oleminen, uusien vaihtoehtojen toteutus ja palveluiden tuottamismallien valmistelu ja käyttöönotto	Tukipalvelujen oikea taso ja laatu turvattuna myös uudistuksen toteutuksen jälkeen, kustannusten hallinta
Kuntastrategia 2018 - 2021	Toimintojen huomioiminen strategiatyössä, valmisteluun osallistuminen	Strategiassa otettu kantaa tukipalveluiden tuottamisen tapaan ja tehdään se mukaisesti päätökset pidemmän aikavälin kehittämisestä
Toteuma 31.12.2018	<i>Tukipalvelujen uudelleen organisointia valmistellaan ja tiimimalli otettiin osin käyttöön.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Talouden seuranta koko konsernin tasolla. Erityisesti ostopalvelujen taloudellisuuden seuranta ja toiminnallisuus

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Talouden pohjan heikkeneminen, varautuminen reaaliaikaisella talousseurannalla ja riittävän aikainen puuttuminen poikkeamiin

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminnan laajuustiedot	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Joukkoliikenne				
<i>Seutuliput 2016 / Ely ja Walttikortti 2017</i>				
Seutulippujen myynti, kpl	820	800	290	0
Kuntaosuus matkakustannuksista	6 902	10 000	9 890	0
<i>Palveluliikenne</i>				
PALI-bussi				
- ajokilometrit	66 787	75 000	66 383	75 000
- matkustajamäärä, kpl	11 423	13 000	11 542	13 000
- liikenteen nettomenot, €	134 557	140 000	115 474	124 500
- kustannus/matka, €, alv 0 %	11,78	10,77	10,00	9,58
Taksilinjat/asiointiliik. Kurjala, Näädänmaa				
- matkustajamäärä, kpl	214**	800	211	250**
- sote päivätoiminnan matkat				8000
- liikenteen nettomenot, €	29 057	20 000	25 112	20 000
- kustannus/matka, € alv 0 %				
<i>Ostoliikenne</i>				
Ostettuja vuoroja/koulupäivä	6	6	6	6
Vuoroja yhteensä/vuosi	1 680		1 680	1 250
Ostoliikenteen matkustajamäärä	565*	4 000	533	4 000
Liikenteen nettomenot/vuosi *	47 785	40 000	34 944	39 000
Kustannus/matka, € alv 0 %	84,58	10,00	65,56	9,75
<i>Henkilöliikenteen nettomenot yhteensä</i>				183 500
* teknisen toimen osa kokonaiskuluista				
** muut matkustajat (ei sisällä päivätoiminnan matkustajia)				
Seutulippujen myynti päättyi 2018 loppuun				

Vastuualue 1201	Talous- ja toimistopalvelut Tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018
KP 1210	TOIM 1002 Ostoreskontra	35 163		
	Ostolaskut/kpl	15 746	14 600	14 333
	€/lasku	2,23		3,46
	2018 alk 0,5 htv siirto tekniseltä talouststoon		19 275	
	ulk.nettomenot yhteensä	37 557	46 532	49 526
KP 1210	TOIM 1003 Kirjanpito	67 126		
	vientien määrä	268 961	300 000	242 891
	€/vienti	0,25		0,36
	ulk.nettomenot yhteensä	84 326	87 035	88 248
KP 1210	TOIM 1008 Laskutus ja perintä	33 034		
	Myyntilaskut/kpl	24 965	24 100	23 669
	suoritteet (painotettu) yhteensä			
	€/suorite			2,51
	ulk.nettomenot yhteensä	48 694	50 041	59 435
KP 1210	TOIM 1005 Palkanlaskenta	79 607		
	palkkalaskelmien määrä	7 708	7 720	8 083
	€/palkkalaskelma	10,10		12,44
	ulk.nettomenot yhteensä	84 308	85 000	100 542
KP 1210	TOIM 1006 Taloussuunnittelu ja rahoitus	96 710		
	josta eläkemeno päättyneistä työsuhhteista			
	ulk.nettomenot yhteensä	93 757	88 391	101 608
KP 1210	EI TOIM Yhteiset kustannukset			5 990
KP 1212	TOIM 1001 Hallinto (arkistonhoito, asianhallinta)			
	josta eläkemeno päättyneistä työsuhhteista		12 984	13 255
	ulk.nettomenot yhteensä	69 947	71 120	63 688
KP 1212	TOIM 1015 Puhelinvaihd palvelu	14 194		
	mobiliiliittymät			
	kiinteät lankaliittymät/kpl	9	9	9
	vaihteenhoito ja verkkokust. €/suor			
	ulk.nettomenot yhteensä	13 356	13 487	15 133
KP 1212	TOIM 1016 Postitus			
	suoritteet: jako postimaksujen suhteessa			
	ulk.nettomenot yhteensä	5 853	11 551	6 010
KP 1212	TOIM 1017 Kassa ja neuvonta	15 170		
	ulk.nettomenot yhteensä	13 563	16 962	13 794
KP 1212	EI TOIM Yhteiset kustannukset			557
KP 1220	Painatus ja kopiointi	22 870		
	suoritteet: kopioiden määrä	177 057	151 000	243 490
	€/kopio /turvatulostus 2/2018 alk.	0,13		
	ulk.nettomenot yhteensä	19 316	18 951	9 778
KP 1230	Tietotekniikkapalvelut			
	Yhteiset kustannukset	163 509		
	työasemien määrä (verkkoyhteys)	763	763	753
	€/työasema	214,30		178,59
	Atk-tukij/kunnantalo			
	työasemien määrä			
	€/työasema			
	Uutena 2018 alk. leasinglaittevuokrakuluvaraus		10 000	0
	ulk.nettomenot yhteensä	127 483	144 806	134 476
KP 1215	Osaston yhteiset kustann.	19 009		
	Eläkemeno päättyneistä työsuhhteista		11 075	10 911
	ulk.nettomenot yhteensä *	14 829	13 650	17 846
	Välittömät nettomenot yht.	612 989	647 526	666 629

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

Tulosalue: 110 Elinkeinotoimi

Vastuuhenkilö: Elinkeinoasiamies

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

- Kuntastrategian mukainen oma, aktiivinen yritysneuvonta ja elinkeinopolitiikka
- Hyvä yhteistyö alueen ja yritysten kanssa.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 110	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	45	0	0	0	3
Toimintamenot	-333	-387	0	-387	-338
Toimintakate (netto)	-288	-387	0	-387	-335

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat		
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Alueen markkinoinnin valmistelu, markkinointitoimenpiteet	toteutetut toimenpiteet, asiakkaiden yhteydenotot
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.		
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot		
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>		
<i>Strateginen maahankinta</i>		
<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämisen tarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	<i>Yritystonttien kehittämisen edistäminen</i>	<i>tehdyt toimenpiteet, rakentamiskelpoiset tontit</i>
Toteuma 31.12.2018	<p><i>Ukonniemen Lossinpellon myynnin valmistelu aloitettiin yhteisin työpajoin. Ennakkomarkkinointia on vuoden aikana tehty printtime-diassa; lehtijuttuja 3, ilmoituksia 9.</i></p> <p><i>Ukonniemen asuinalueen tontit lohkottiin syksyn 2018 aikana. Alueella on 41 omakotitonttia, joista 11 omarantaista ja 30 kuivan maan tonttia.</i></p> <p><i>Tonttien hinnat vahvistettiin kunnanvaltuustossa 24.9.2018 § 33</i></p> <p><i>Tontit ovat varattavissa 9.1.2019 alkaen.</i></p> <p><i>Omarantaisille tonteille määriteltiin pohjahinnat ja tontit myydään tarjouskilpailun perusteella 9.1.-29.3.2019.</i></p> <p><i>Alueen kunnallistekniikka valmistui vuoden loppuun mennessä. Alueella on mahdollisuus myös MPY:n valokuituliittymään.</i></p> <p><i>Myös Paukarlahden Paalimäen 6 uutta tonttia lohkottiin ja ovat varattavissa 9.1.2019 alkaen.</i></p>	

A. Asuminen ja elinympäristö	
	<p><i>Syyskuussa varattiin osasto Rakenna ja asu messuilta, jotka järjestetään 23.-24.2.2019 Kuopiossa.</i></p> <p><i>Ukonniemen alueelle valmisteltiin vuoden lopussa iso aluekyltti ja maastoon tonttikohtaiset kyltit, joista löytyy kunkin tontin perustiedot. Kyltit painatettiin vuoden lopussa ja asennetaan maastoon heti vuoden 2019 alussa.</i></p> <p><i>Joulukuussa varattiin ilmoitustilat ja aloitettiin markkinointikampanjan valmistelu vuodelle 2019;</i></p> <p>Verkkomainonta / Routa / Sanoma Media Finland / <i>Kampanja-aika on 9.1.-9.7.19.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Bannermainontaa oikotie.fi sivustossa kohdistettuna myytävät uudisasunnot, sekä myytävät tontit haula Kuopion alueelle.</i> - <i>Bannermainontaa koko Sanoman laajassa ja laadukkaassa verkostossa Sanoma Network Optimizerilla (Iltasanomat), jonka avulla ohjataan potentiaaliset asiakkaat halutulle sivustolle.</i> - <i>Lisäksi Google Ads -tili.</i> <p>Printtimainonta</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Aloitetaan heti vuoden 2019 alussa Savon Sanomissa ja Soisalon seudussa ilmoittamalla, että tontit ovat varattavissa.</i> - <i>mm. Oikotie lehti 6 kk, kerran kuussa ja useita eri media-varauksia</i> <p><i>Vuoden lopussa aloitettiin myös kuntaesitteen valmistelu.</i></p> <p><i>Yritystonteissa valmisteltu ja vuokrattu 1 tontti.</i></p>

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisestä edistämisen	Yritysten tarpeiden kartoittaminen, informointi	Suunnitteluprosessin onnistuminen
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Yritysvetoiset hankkeet, uusien vetovoimatekijöiden löytäminen ja kehittäminen</i>	<i>Matkailijamäärien kehittyminen</i>
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	<i>Uusien digitaalisten kanavien käyttöönotto</i>	<i>Uudet kanavat ja niiden käyttö</i>
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>	<i>TechnoGrowth 2.0 kehittämisselitys ja yritysten aktivointi kehittämiseen</i>	<i>Yritysten kehittämishankkeet, yritysten osallistuminen hankkeen kehittämistoimienpiteisiin</i>
Toteuma 31.12.2018	<p><i>Matkailijamäärät kasvaneet edelleen alkuvuoden aikana yli 5% edellisestä vuodesta. Matkailumarkkinoinnissa kokeiltu sisältömarkkinointia.</i></p> <p><i>Myös asuinkuntamarkkinointiin valmisteltiin verkkomarkkinointikampanja, joka käynnistyy heti vuoden -19 alussa.</i></p>	

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<i>TG 2.0- hankkeella leppävirtalaisia yrityksiä toimenpiteissä 8, yrityskoh- taisia kehittämishankkeita valmisteltu hankkeessa 3, elinkeinotoimessa 4.</i>	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Yritysten kehittymisen edistäminen	Työllisyysaste
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen		
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Asiakaspalvelun uudistuksen myötä uusia palvelutapoja otetaan käyttöön</i>	<i>Käyttöön otetut uudet palvelut</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		
Toteuma 31.12.2018	<i>Työttömyysaste vuoden lopussa 9,4 %, kun se edellisen vuoden lopussa oli 11,2 %</i>	
	<i>Verkkosivu-uudistus aloitettiin keväällä huhti-toukokuussa. Tavoitteena oli tuottaa Leppävirran kunnalle uudet verkkosivustot, jotka on rakennettu käyttäen nykypäivän uusimpia tekniikoita ja visuaalista ilmettä, ottaen huomioon myös lähitulevaisuuden uudet tarpeet ja standardit. Uudistus toteutettiin siirtämällä aineisto uudelle alustalle. Uusittu sivusto julkaistiin joulukuun alussa. Tarkoituksena oli rakentaa sivustolle myös Suomi.fi palveluun integrointi siten, ettei henkilökunnan tarvitsisi tehdä päivityksiä kuin yhteen paikkaan. Tuo integrointi ei kuitenkaan ole vielä toteutunut, koska Suomi.fi palvelun toiminnassa on niin usein häiriöitä.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Tukipalveluiden uudistaminen, elinkeinoasiamies mukana työssä	Uudet työtavat, muutosten läpivienti
Kuntastrategia 2018 - 2021	Strategian jalkauttaminen elinkeinotoimikunta ja elinkeinotoimi	Uudet tavoitteet ja toimenpideohjelma valmiina vuoden loppuun mennessä
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>		
Toteuma 31.12.2018	<i>Tukipalveluiden uudistamista valmisteltiin hallintokuntien yhteistyönä, elinkeinoasiamies oli työssä mukana</i>	

4. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Henkilöstömäärä	1,8	1,8	0	1,8	1,55
Määräaikainen	0,4	-	0	-	-

* Henkilöstömäärä 1,8 maaliskuun loppuun asti. Huhtikuun alusta lähtien henkilöstömäärä 1,55, kun toimistosihteeri siirtyi tekemään 55 % työaikaan.

ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN

ALUEKEHITYSPROJEKTIT:

Maaseudun kehittämissyhdystys Mansikka Ry

Leader-toimintaryhmä 2014–2020

Kokonaiskehys 5 538 462 €, josta kuntarahan osuus 720 000 €. Leppävirran kunnan osuus 298 194 €, vuositasolla 49 699 €. Kunnan rahoitusosuus on 4.2 € /asukas. Ministeriön 22.1.2015 tekemän päätöksen mukaisesti yhdistyksen suuntaa antava rahoituskehys 2014–2020 on 3 600 000 euroa haetun 4 700 000 euron sijaan. Ohjelmakaudella tehdään kahdesti kehystarkistus, jolloin lisärahoitusta jaetaan hyvän edistymisen, työn laadun parantamisen ja vaikuttavien tulosten perusteella Leader-ryhmille yhteensä 27 Milj. euroa. Mansikka varautuu mahdolliseen lisäkehykseen keräämällä kuntarahaa valmiiksi 600 000 € lisäkehykselle (kuntaraha 120 000 €). Vuonna 2018 Leppävirran osuus 35 783 €.

TechnoGrowth 2020 TG 2.0 (1.9.2017 – 31.12.2019)

TechnoGrowth 2020 –teknologia- ja energia-alan yritysten yhteistyön, uudistumisen ja kilpailukyvyn vahvistamisen kehittämishanke, TG 2.0. Hankkeella tuetaan toiminta-alueemme teknologiayrityksiä menestymään — kilpailukyvyn parantamisella, digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntämisellä ja käyttöönotolla sekä kansainvälistymisen ja kasvun lisäämisellä. Rahoittajina hankkeessa ovat Pohjois-Savon Liitto (Euroopan aluekehitysrahasto) sekä alueen kunnat ja yritykset. Hanke on neljän toteuttajan, Navitas Kehitys Oy, Iisalmen Teollisuuskylä Oy, Kehitysyhtiö SavoGrow Oy ja Savonia-ammattikorkeakoulu Oy:n yhteishanke. Toiminta-alueena on Pohjois-Savon maakunta sekä Joroinen ja Pieksämäki.

Kokonaisbudjetti n. 1,8 milj. €, josta yritystuloja 244 852 €. Leppävirran osuus yhteensä 22 917 €, josta vuoden 2017 osuus 3 307 €, vuoden 2018 osuus 9 579 € ja vuoden 2019 osuus 10 031 €.

Euroopan sosiaalirahasto (ESR)

Yritys oppii ja menestyy (YOM) -palvelu yrityksille

(YOM) -palvelu etsii ja ratkaisee yritysten todelliset koulutustarpeet. Pääosin Euroopan Sosiaalirahaston (ESR) rahoittama hanke tarjoaa yrityksille osaamiskartoituksen pohjalta edullisia tuettuja koulutuksia Pohjois-Savossa 31.12.2020 saakka. Leppävirran kunnan osuus vuonna 2017 1040 €, vuonna 2018 3660 €, vuonna 2019 2540 € ja vuonna 2020 2540 €.

Yritys oppii ja menestyy -hankkeessa pureudutaan digitalisaation kasvavaan merkitykseen pk-yritysten liiketoiminnassa. Hankkeessa vahvistetaan yrittäjien sekä yritysten henkilöstön liiketoimintaosaamista ja tuetaan näin yritysten kilpailukykyä, tuottavuutta sekä yritysten kasvumahdollisuuksia.

SOPIEN- Sosiaali- ja terveysalan pienten yritysten kehittämispalvelut 1.12.2017-31.1.2020

Tavoitteena on edistää sosiaali- ja terveysalan palvelumarkkinoiden kehittymistä, yritysverkostojen syntymistä, palvelutarjonnan monipuolistumista ja liiketoiminnan vahvistumista Pohjois-Savossa sote-uudistuksen synnyttämässä uudessa markkinatilanteessa. Leppävirran kunnan osuus 2 500 € vuosina 2018, 2019 ja 2020.

Savo Grow Oy BerryGrow

BerryGrowon on marja-alan toimijoiden yhteistyöhanke, missä Kehitysyhtiö SavoGrow Oy on hankkeen vastuullinen toteuttaja ja osatoteuttajina ovat Itä-Suomen yliopisto ja Luonnonvarakeskus (Luke). Hankkeen kokonaisrahoitus on 866.777 €. Leppävirran osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta perustuu marjatilojen lukumäärään ja on 2015-2016 3053 €, 2017 ja 2018 2036 €. Vuosien 2019 ja 2020 arvioitu kuntaosuus 2000 €.

Savon silmut – pienten elintarviketoimijoiden sparraushanke

Hankkeen tavoitteena on tukea elintarvikealan tuotekehitystä ja raaka-aineiden jatkojalostusta sekä lähituotteiden myyntiä Pohjois-Savon, Pieksämäen ja Joroisten alueilla. Leppävirran kunnan osuus vuonna 2018 oli 1700 €, vuonna 2019 osuus 2 200 € ja vuonna 2020 osuus on 1 400 €.

Pohjois-Savon Liitto, Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Future Savo 1.4.2018 – 31.12.2020

Tulevaisuuden Savo yritysten kiinnostavana toimintaympäristönä -maakunnallinen vetovoimahanke. Kehittämishanke, jonka tavoitteena on edistää Pohjois-Savon vetovoimaa monipuolisesti. Hankkeessa parannetaan alueen työvoiman saataavuutta, arjen sujuvuutta ja asukkaiden sitoutumista alueeseen. Hankkeen myötä Pohjois-Savosta tehdään maakuntaohjelman tavoitteen mukaisesti halutuinen ympäristö. Hankkeen budjetti: 2 089 103 €. Leppävirran osuus vuonna 2018 on 2 431 €, vuonna 2019 osuus 4 632 € ja vuonna 2020 osuus on 4 673 €

Voimaa arkeen on pohjoissavolaisille viljelijöille sekä muille maaseudun yrittäjille suunnattu hanke jonka tavoitteena on opettaa yrittäjiä havaitsemaan oma uupumuksensa ja reagoimaan siihen ajoissa. Tavoitteena ovat hyvinvoivat yrittäjät, jotka ovat motivoituneita kehittämään tuotantoaan ja jotka arvostavat omaa työtään. Hankkeessa rakennetaan jaksamisen työkalut omaseurantaa varten, järjestää seudullisia hyvinvointiryhmiä sekä tilaisuuksia aiheeseen liittyen. Leppävirran osuus kuntarahoituksesta vuosina 2016 -2018 on 1 540 €. 1.11.2019 alkaen Leppävirran osuus vuonna 2018 on 880 €, vuosina 2019 ja 2020 845 €

Kuopion alueen yhteismarkkinointi

Yhteismarkkinoinnin tehtävänä on Kuopion alueen kärkivahvuuksista kertominen alueen ulkopuolelle strategisesti merkittävillä kohderyhmillä: Opiskelupaikkakuntaa etsivät nuoret ja osaajat (paluumuuttajat, perheet) ovat keskeiset kohderyhmät joihin jatkossa fokusoidaan.

Tavoitteena on Kuopion alueen elinvoiman ja vetovoiman vahvistaminen pitkäjänteisellä yhteismarkkinoinnilla. Kumppanuus ja rahoitusosuudet; Leppävirran kuntaosuus aikaisemmalla kaudella 2017-2018 5561 €. Vuonna 2018 osuus 4 891 € ja vuodesta 2019 eteenpäin 5 380 €

LEPPÄVIRRAN KUNNAN OMAT HANKKEET:

Taajama-alueen valokuituverkon rakentaminen

Ohjelman alatoimenpide 7.3 Laajakaistainfrastruktuuri ja sähköiset palvelut

Toteutusaika 15.03.2017 - 31.08.2019

Hankkeessa jatketaan kunnan aiemmin suoraan omalla rahoituksella toteutettua taajama-alueen sisäistä valokuituverkkoa, joka palvelee kunnan omia toimintoja, sekä tarjoaa nopean yhteyden mahdollisuudet yrityksille ja yksityisille. Kunta on totuttanut 2015-16 noin 10 km runkoverkkoa ja haettavalla tuella toteutettava kylä-/liityntäverkkojen pituus on noin 8 km.

Myönnetty tuki 117 104,20 €. Hankkeen toteuttajaksi kilpailutuksen jälkeen valikoitui MPY Oy, joka jatkaa hankkeen läpiviemistä. Hankkeen vetovastuu on jatkossa sillä. Kunnan hakeman hankkeen ensimmäinen tukierä on haettu maksuun vuoden 2019 alussa. Ensimmäiset asiakasliittymät on toteutettu helmikuussa 2019 ja markkinointi jatkuu koko olemassa olevan verkon osalta. MPY toteuttaa liiketaloudellista pohjalta verkon kattavuuden lisäämistä myös hakeajan päättymisen jälkeen.

Merkittävimmät yrityshankkeet 2018

Ely-keskuksen myöntämiä yrityksen kehittämisavustuspäätöksiä oli vuonna 2018 yhteensä 1, jonka yhteenlaskettu summa oli 117 tuhatta euroa.

Maaseuturahastosta oli myönnetty tukea yhdelle yritykselle yhteensä 89 843,40 €.

(VIRMA – VIREÄ MAASEUTU-Hanke, MTK Leppävirta)

Business Finlandin (ent. Tekes) maksamaa rahoitusta avustuksena oli saanut yhteensä kuusi leppävirtalaista yritystä, yhteensä 142 880 €. Suurin yritystukien saaja oli Supset Oy, yht. 49 957 €.

Lk Porras Oy:lle myönnettiin kunnan yritystoiminnan kehittämisrahastosta 13.240 €.

Tuki myönnetään LEAN-hankkeen henkilöstön koulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin, joihin yritys ei ole saanut Ely-keskukselta EAKR-rakennerahastotukea. Tuki on vähämerkityksellistä ns. de minimis -tukea.

Leppävirralle perustettiin 2018 yhteensä 44 uutta yritystä. Perustettujen yritysten lukumäärä oli 15 enemmän kuin edellisenä vuotena. Eli kokonaisuutena yritysten määrä väheni kahdella.

Suurimmat työnantajat 31.12.2018 (yli 10 tp Leppävirralla työllistävät)

Työnantaja	2018	Työnantaja	2018
Leppävirran kunta	483	Pekka ja Leena Torvinen	28
Gebwell Oy	150	Riikinvoima Oy	28
HögforsGST OY	103	JOB Kiinteistötekniikka Oy	25
Parmaco Production Oy, Leppävirta	100	Dimex Oy	25
Kysteri (<i>vakanssit 120</i>) <i>nettotyöpanos</i>	98	Oravikosken Konepaja Oy	24
Ukonhattu ry	68	Supset Oy	22
Fiskars Finland Oy Ab	64	Kuormaus Ursin Oy	22
Hyvinvointi- ja liikuntakeskus Vesileppis	59	Leppävirran seurakunta	20
<i>Sport & Spa Hotel Vesileppis; 25</i>		LK Porras Oy	19
<i>Virkistysuimala Leppäkerttu Oy; 14</i>		Jarmatic Oy	17
<i>Yhteistyöyritykset; 15</i>		Sareni Oy	17
<i>Leppävirta Areena Oy; 5</i>		Geotools Oy	17
Parmarine Oy	58	Leppävirran Apteekki	15
Oplatek Group Oy	56	DeekaxAir Oy	14
Metos Oy Ab (vakinaiset 32 + 9 määräaikaista)	41	K-Supermarket Leppävirta	14
Caverion / SKM Stainless Oy	40	Osamynti Af	14
Mikenti Oy	39	Peeässä S-Market Leppävirta	13
PT Energia Poraus Oy/ Energiakaivu Oy	38	Kohmansalon Metsäkuljetus Oy	12
Blue Cargo Oy	36	Neste – Leppävirta	12
K-Rauta Malinen, Lantmännen Agro, Konemalissi	34	Oy Danfoss Ab Lämpö	10

Toimielin: 13 Kunnanhallituksen yleisjaosto

Tulosalue: 131 Henkilöstöhallinto ja – palvelut
Vastuhenkilö: Henkilöstöpäällikkö

1. Toimielimen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Henkilöstöasioita koskevat asiantuntijapalvelut Leppävirran kunnan hallintokunnille ja työpaikoille, keskitettyjen henkilöstöasioiden hoito.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 131	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	132	203	-53	150	147
Toimintamenot	-1 611	-1 821	108	-1 713	-1 603
Toimintakate (netto)	-1 479	-1 618	55	-1 563	-1 456

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Kartoitetaan aktiivisesti lähialueella jo toimivia tai aloittavia hankkeita Jatketaan Virran Veikot – hanketta Ideoidaan ja haetaan hankerahoitusta työllisyys Hankkeelle, Organisoidaan työllisyysviikko Leppävirralla Yhteistyö Verson kanssa työttömien terveystarkastuksissa Edistetään kuntouttavan työtoiminnan osa-aluetta lisäämällä ko. paikkoja Leppävirran kunnan organisaatiossa	Osallistutaan alueellisiin hankkeisiin mikäli tämän katsotaan edistävän Leppävirran kunnan työllisyydenhoitoa. Virran Veikot – hanke viety loppuun ja laadittu loppuraportti Toteutetaan potentiaaliset hankkeideat Työllisyysviikko järjestetty keväällä 2018 yhteistyössä alueen työnantajien kanssa Pilotoidaan uusi käytäntö - Ohjataan työnhakijoita hyödyntämään terveystarkastuksia
Toteuma 31.12.2018	Sopivia työllisyys Hankkeita ei lähialueilla ole ollut. Virran Veikot viety loppuun, loppuraportti tehty. Organisoitu Työllisyysviikko Leppävirralla. Työttömien terveystarkastuksia Verson kautta ei aloitettu, vahvistettu yhteistyötä Kysterin kanssa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä laski edellisestä vuodesta. Leppävirran työttömyysaste joulukuun 2018 lopussa 9,7 % (v. 2017 10,5 %). Työttömien liikuntaseteleitä jaettu työnhakijoille, painopiste pitkäaikaistyöttömissä.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	<p>Eläköitymisennusteiden laatiminen yhteistyössä Kevan kanssa</p> <p>Koulutussuunnitelman 2018 päivittäminen. Koulutuskorvausten hakeminen Työttömyysvakuutusrahastolta (alkuvuosi 2018)</p> <p>Koulutussuunnitelman 2019 laatiminen (loppuvuosi 2018)</p> <p>Rekrytointitarpeiden ennustaminen ja varautuminen</p>	<p>Eläköitymissuunnitelma vuosille 2018–2021 laadittu</p> <p>Koulutussuunnitelma päivitetty vuoden loppuun mennessä Koulutuskorvauksia vuodelta 2017 – arvio 6.000 euroa</p> <p>Koulutussuunnitelma 2019 hyväksytty yhteistyötoimikunnassa vuoden loppuun mennessä</p> <p>Rekrytointisuunnittelu 5-10 v aikajänteellä huomioiden maakuntaud. ja eläköitymissuunnitelmat</p>
Toteuma 31.12.2018	<p>Koulutussuunnitelmien päivitys esimiesten vastuulla, oli selkeästi edellisvuotta aktiivisempaa (prosessi otettu käyttöön) - Henkilöstöpalveluissa koordinoidaan suunnitelman päivitystä ja kehitystä.</p> <p>Vuoden 2019 koulutussuunnitelma laadittu ja hyväksytty yhteistyötoimikunnassa 3.12. Koulutussuunnitelma toimii osana henkilöstösuunnittelun toimintatapaa, yksiköt nostaneet esille henkilövahvuudessa tai osaaamisessa tapahtuvia muutoksia. Henkilöstösuunnittelun kehitystyö jatkuu.</p> <p>Rekrytointisuunnitelmatyötä ei vielä aloitettu.</p>	
<i>Sähköiset palvelut</i>	<p><i>Työajanseurannan sähköistäminen</i></p> <p><i>Sähköinen Kunta HR-työkalu</i></p> <p><i>Työterveyshuollon tarjoamien sähköisten palveluiden käyttöönotto vuonna 2018</i></p>	<p><i>Selvitetty tarpeisiin soveltuva sähköinen työajanseurannan järjestelmä vuoden 2018 aikana.</i></p> <p><i>Otettu soveltuva järjestelmä käyttöön (sekä perehdytetty henkilöstö sen toimintaan) vuoden 2018 aikana.</i></p> <p><i>Sähköisen Kunta HR-työkalun koulutus ja käyttöönotto</i></p> <p><i>Työterveyshuollon sähköisten palveluiden käyttöönotto vuonna 2018 (soveltuvilta osin)</i></p>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen / asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen 2018.</i>	
Toteuma 31.12.2018	<p>Sähköisen työajanseurannan toimintamalli selvitetty, asiassa eteneminen siirtynyt vuoteen 2019. Sähköisen Kunta HR- työkalun käytölle ei ilmennyt todellista tarvetta suhteessa käyttöönottokustannuksiin. Asiakaskyselyn toteuttaminen ei vielä alkanut.</p> <p>Työterveyshuollon tarjoamien sähköisten palveluiden käyttöönottoa selvitetty.</p>	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Sairauspoissaolojen ehkäiseminen yhteistyössä työterveyshuollon</i>	<i>Sairauspoissaolopäivät -5 % vuoden 2017 toteumasta</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<p><i>kanssa (aktiivisen tuen suunnitelman mukaiset keskustelut käyty ja ko. suunnitelman jalkauttaminen esimiesten kautta)</i></p> <p><i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti (Vuoden 2018 teemana työsuojelu)</i></p> <p><i>Työtapaturmien ehkäiseminen</i></p> <p><i>Esimiestyön tukeminen</i></p> <p><i>Tyhy-toiminnan kehittäminen</i></p>	<p><i>Koulutukset järjestetty yhteistyössä uusien työsuojeluvaltuutettujen kanssa vuoden 2018 aikana</i></p> <p><i>Max. 200 työtapaturmista johtunutta sairauspoissaolopäivää</i></p> <p><i>Esimiehille suunnattujen koulutusten järjestäminen (myös yhteistyössä lähikuntien kanssa), esimiesinfojen toteuttaminen</i></p> <p><i>Palautteen kerääminen uudesta tyhy-toimintamallista ja toiminnan kehittäminen tämän pohjalta</i></p>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		
Toteuma 31.12.2018	<p>Sairauspoissalot nousivat hieman edellisvuodesta: v. 2018 16,4 kalenteripäivää / HTV (v. 2017 16,2 kalenteripäivää/HTV).</p> <p>Työterveyshuollon kanssa käyty yhteistyöpalavereja, osastokohtaiset seuranta-palaverit koettu hyvinä ja ovat toteutuneet toimintasuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Korvaavan työn toimintamallia kehitetty Kevan vetämällä ”korvaavan työn kehittämisverkostolla”, jossa jäsenenä ateria- ja siivouspalvelujohtaja, vastaava nuoriso-ohjaaja sekä hoivapalvelujohtaja.</p> <p>Esimiehille ja työsuojeluvaltuutetuille järjestetty koulutus, jonka tarkoitus nostaa tietoisuutta työsuojeluasioista. Kunnan työntekijöille järjestetty työturvakorttikoulutus, johon osallistui 56 henkilöstön jäsentä (ml. työsuojeluvaltuutetut). Työtapaturmien ehkäisystä on käyty keskustelu johtoryhmässä ja kehittämistyöhön sitouduttu.</p> <p>ePassi otettu käyttöön ja uusi toimintamalli lähtenyt hyvin käyntiin. Tyhy-työryhmän johdolla tuettu henkilöstön osallistumista paikallisiin kulttuuri- ja liikuntatapahtumiin.</p>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntaudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →		
Kuntastrategia 2018 - 2021	Henkilöstöstrategiset tavoitteet kuntastrategiassa	Strategisten tavoitteiden asettelu ja mittarointi
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Toteuma 31.12.2018</i>	<i>Henkilöstrategiset tavoitteet nostettu mukaan kuntastrategiaan.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Aktiivisen tuen toimintamallin toteutuminen ja vaikuttavuus (käyty keskustelut)
Palkanmaksuprosessin kehittäminen, palkanmaksun virheettömyys
Tarkastushavainnot 31.12.2018:
Aktiivisen tuen toimintamallin mukaisia poissaolohälytykset lisääntyivät vuoden takaisesta n. 6 %. Näistä keskustelu käytiin n. 40 % tapauksista. Pidemmässä poissaoloissa keskustelu on useimmin kuitattu käytäväksi myöhemmin esim. tulevan operaation vuoksi.
Palkanmaksun virheistä raportoitu Monetralle (ent. Kuhilas), yhdessä koetettu kehittää tilannetta nykyisestä.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Pitkäaikaistyöttömien osuus => Aktivointi – ja tukitoimien lisääminen, yhteistyö työllisyystoimijoiden kanssa
Osaamisen kehittämisen ennakointi => Tarvearvio, aktiivinen ja monipuolinen kouluttaminen
Palvelutarpeiden muutos, kiristynyt taloustilanne => Talouden tasapainottamistoimien jatkaminen, henkilöstösuunnittelu

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja

Perustiedot henkilöstömäärä	Toteuma 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 2018	Talousarvio 2019
Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.	387	400	391	395
Henkilöstön lukumäärä yhteensä 31.12.	479	470	483	460
Asukasta kunnan palveluksessa olevaa kohti	20,4	20,6	20	21,1
Asukasluku	9 786	9 800	9 660	9 700
Henkilöstöhallinto	2	2	2	2

Suoritteet ja hinta	Toteuma 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 2018	Talousarvio 2019
Työllisyysvarat				
Työllisyysvaroin työllistäminen	117 787	277 200	212 994	242 040
- palkkatukea työllistämiseen	-55 724	-128 700	-100 660	-110 000
Koululaisten ja opiskelijoiden työllistäminen (jaettu hallintokunnille)	38 378	42 000	38 233	45 805
Tukeva työvalmennussäätiön työllistämispalveluihin	165 600	165 000	165 600	172 000
Työmarkkinatuen kuntaosuus (sis. työllisyyskoordinaattorin palkan)	796 726	690 124	715 441	691 971
Muut työllistämismenot (sis. 9-luokkalaisten kesätyöllistämisen 20.000 ja varauksen mahd. kesäyrittäjyystuelle 5000)	26 982	70 500	19 869	35 000
Alkaneet palkkatukityöpaikat	12	15	11	15
Koulutus				
Henkilöstön koulutus €	82 275	87 000	104 395	76 000
Koulutuskorvaus (Työttömyysvakuutusrahastolta)	-5 147	- 8 000	-7 238	- 8 000
Luottamushenkilöiden koulutus €	15 658	10 000	4 815	8 000
Henkilöstön koulutus €/ kunnan palveluksessa oleva		160	216	165
Työpaikkaruokailu	7 244	7 500	7 237	7 500
Tyhytoiminta	41 986	65 000	61 255	65 000
Työsuojelu				
menot	28 142	21 616	36 781	24 395
Työterveyshuolto				
menot	139 169	215 000	168 190	200 000
tulot	-72 258	- 100 000	-74 000	- 100 000

Toimielin: 15 Tarkastuslautakunta

Tulosalue: 150 Tilintarkastus

Vastuuhenkilö: Kunnansihteeri

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tarkastuslautakunta valmistelea valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 150	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	2	2	0	2	2
Toimintamenot	-25	-32	0	-32	-16
Toimintakate (netto)	-23	-30	0	-30	-14

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

- Olennaisten tulojen määräytymisperusteiden ja kertymisen valvonta
- Olennaisten menojen tarkastus
- Investoinnit ja investointien rahoitusosuudet
- Sopimukset

4. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2018

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Suoritteet ja hinta	Toteuma 2017	Talousarvio 2018	Toteuma 2018	Talousarvio 2019
Tilintarkastuspäivät	13	14	19	13
Lakisääteisen tilintarkastuksen täydentäminen, pv				
Tarkastuslautakunnan jäsenet	5	5	5	5
Tilintarkastajat	2	2	2	2

Toimielin: 16 Keskusvaalilautakunta

Tulosalue: 160 Vaalit

Vastuuhenkilö: Kunnansihteeri

1. Toimielimen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien toimittamisesta vaalilainsäädännön ja muun sitä koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 160	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	0	32	0	32	18
Toimintamenot	-27	-32	0	-32	-20
Toimintakate (netto)	-27	0	0	0	-2

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Vaalijärjestelyiden sujuminen vaalilakien mukaisesti

4. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2018

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Suurimmat riskit vaalisalaisuuden vaarantuminen ja vaalien uudelleen järjestäminen valituksen johdosta. Varaudutaan koulutuksella ja työprosessin huolellisella läpiviemisellä.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Äänestysalueet	9	9	9	9

- v. 2017 Kuntavaalit
- v. 2018 Presidentinvaali
- v. 2019 Eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit
- v. 2020 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2021 Kuntavaalit
- v. 2022 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2023 Eduskuntavaalit
- v. 2024 Presidentinvaali ja europarlamenttivaalit

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta**Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja****1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

Toimielin 20 Perusturvalautakunta	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	2 208	2 296	6	2 302	2 314
Toimintamenot	-38 271	-40 597	-631	-41 228	-41 053
Toimintakate (netto)	-36 064	-38 301	-625	-38 926	-38 739

* Varhaiskasvatus siirtyi Koululautakunnan alaisuuteen 1.1.2018

2. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet joihin perusturvalautakunta osallistuu

Asuminen ja elinympäristö					Toimet /hankkeet	Mittarit
	sosiaali- ja perhetyö	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon palvelut		
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	0	0	-	-	Virrankoti valmistuu kesäkuussa 2018. Tässä yhteydessä palvelukeskus Leivola suljetaan. Kehitysvammaisten päivätoimintakeskus Suvanto valmistuu Virrankodin alakertaan ja samassa yhteydessä Paasonkallion tilasta luovutaan	- Palvelukeskus otetaan käyttöön kesäkuussa 2018
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	-	-	-	0	Perusturvan hallinnosta ja Kysteristä osallistutaan terveyskeskuksen peruskorjauksen/uudisrakennuksen hankesuunnitteluun	Hankesuunnittelu kustannustietoineen valmis elokuun 2018 loppuun mennessä

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö					Toimet /hankkeet	Mittarit
	sosiaali- ja perhetyö	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon palvelut		
Työllisyyttä edistävät hankkeet	0	-	-	-	Osallistutaan Henkilöstöhallinnon kanssa yhteistyössä työllisyyttä edistäviin hankkeisiin Yhteistyö Verson kanssa työttömien terveystarkastuksissa Elma selvittelyt Edistetään kuntouttavan työtoiminnan osa-aluetta vahvistamalla ohjausta kunnan kuntouttavan työtoiminnan paikkoihin	
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	0	0	0	0	Eläköitymisennusteen laatiminen ja rekrytointisuunnittelu Koulutussuunnittelu	Koulutuksen suunnitelmallinen toteuttaminen Koulutussuunnitelma osaamiskartoitusten pohjalta
<i>Sähköiset palvelut</i>	-	-	0	-	<i>Digitaalisten hoivaratkaisujen kokeilut</i>	Osallitutaan Pohjois-Savossa käynnistyviin virtuaalihoivan kokeiluihin Oma kokeilukulttuuri esim. digisyrjäytymisen ehkäisyssä
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen / asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	0	0	0	0	<i>Asiakaspalautetta kerätään suunnitelmallisesti ja palaute vaikuttaa toimintojen kehittämiseen</i>	Vuonna 2017 tehtyjen asiakaskyselyjen tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa Asiakaspalautteen kerääminen vastuualueilla, joilta se puuttuu

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö					Toimet /hankkeet	Mittarit
	sosiaali- ja perhetyö	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon palvelut		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	0	0	0	0	<i>Sairauspoissaolojen vähentäminen (aktiivisen tuen suunnitelman mukaiset keskustelut käyty ja ko. suunnitelman jalkauttaminen esimiesten kautta)</i> <i>Työtapaturmien ehkäiseminen</i> <i>Esimiestyön tukeminen</i>	Sairauspoissaolot -5 % vuodesta 2017 - aktiivisen tuen keskustelut 100 % Esimieskoulutukset Säännölliset esimiespalaverit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	-	-	-	-		

Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset					Toimet / hankkeet	Mittarit
	sosiaali- ja perhetyö	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon palvelut		
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	0	0	0	0	Osallistutaan sote- ja maakunta -uudistuksen valmisteluun	
Kuntastrategian 2018 - 2021 laatiminen	-	-	-	-		
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	-	-	-	-		

Tulosalue: 211 Johtamisen tukipalvelut
Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalueen tehtävänä on huolehtia perusturvalautakunnan päätöksenteon edellytyksistä sekä osaston hallinnosta. Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 211	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	0	0	0	0	36
Toimintamenot	-175	-209	0	-209	-176
Toimintakate (netto)	-175	-209	0	-209	-140

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

- Taloudellisuus, talouden seuranta

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Koko perusturvalautakunnan talouden osalta merkittävin riski on palvelutarpeiden ennakoimattomuus/väärä arviointi. Vuoden 2018 talousarvio on rakennettu tiukasti vuoden 2017 syksyllä tiedossa olevan palvelutarpeen pohjalle. Riskinä on talousarvion ylittyminen, lautakunta seuraa talouden toteutumista jokaisessa kokouksessaan ja päättää taloutta tasapainottavista toimenpiteistä. Riski on myös koulutetun ja osaavan työvoiman saatavuus erityisesti määräaikaisiin tehtäviin.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2017	TA 2018	TP2018	TA 2019
Henkilöstömäärä	1,75	1,55	1,55	1,55
Hallinto	1	1	1	1
Toimistopalvelut	0,75	0,55	0,55	0,55

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta

Tulosalue: 221 Sosiaalihuollon palvelut

Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalue järjestää ja tuottaa palvelut kuntalaisille:

- sosiaali- ja perhetyössä
- vajaakuntoisten palveluissa
- hoivapalveluissa

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 221	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	2 136	2 268	6	2 274	2 234
Toimintamenot	-14 167	-16 025	-631	-16 656	-16 467
Toimintakate (netto)	-12 031	-13 757	-625	-14 382	-14 233

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Talousseuranta

Yksityisten sosiaalipalvelujen valvonta

Tarkastushavainnot 31.12.2018:

Sosiaalihuollon palveluissa talousarvio ylittyi sosiaali- ja perhetyössä ja vajaakuntoisten palveluissa.

Yksityisten sosiaalipalvelujen valvontakäynnit aloitettiin, mutta vastuuhenkilöiden poissaolojen vuoksi ne jäivät kesken ja niitä jatketaan vuonna 2019.

4. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Palvelutarpeen oikea arviointi

Talouden seuranta kuukausittain ja raportointi poikkeamista ja niiden taustalla olevien syiden selvittäminen ja mahdollinen ratkaiseminen.

5. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä, josta	115,69	120,69	125,19	123,69
Sosiaali- ja perhetyö	10,65	9,65	8,65	9,15
Vajaakuntoisten palvelut	7,04	7,04	10,04	8,04
Hoivapalvelut	98	104	106,5	106,5

Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö
Vastuuhenkilö: Johtava sosiaalityöntekijä

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Vastuualue järjestää sosiaalityön, perheneuvolan ja perhetyön palvelut kuntalaisille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2202	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	192	129	0	129	188
Toimintamenot	-3 659	-3 708	-560	-4 268	-4 420
Toimintakate (netto)	-3 466	-3 579	-560	-4 139	-4 232

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Osallistutaan Henkilöstöhallinnon kanssa yhteistyössä työllisyyttä edistäviin hankkeisiin Yhteistyö Verson kanssa työttömien terveystarkastuksissa Elma selvittelyt Edistetään kuntouttavan työtoiminnan osa-aluetta vahvistamalla ohjausta kunnan kuntouttavan työtoiminnan paikkoihin	- kuntouttavan työtoiminnan päivät - Kunnan kuntouttava työtoiminta - Kelan työmarkkinatuen maksuosuus
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Kerätty asiakaspalaute huomioidaan palvelujen kehittämisessä</i>	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Esimiestyön tukeminen</i>	<i>Osallistutaan esimiestyöhön</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Työnjaon kehittäminen</i>	
Toteuma 31.12.2018	Kuntouttavassa työtoiminnassa oli v. 2018 75 asiakasta (78 v. 2017), läsnäolopäiviä kertyi 5879 (v2017 5399), kunnan yksiköissä päiviä toteutui 567 (v. 2017 439). Kunnan oman kuntouttavan työtoiminnan suhteellinen osuus kasvoi siis hieman.	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntaudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Osallistutaan erityisesti perhekeskustoiminnan kehittämiseen maakuntaudistuksessa	
Kuntastrategia 2018 - 2021	Osallistutaan	
Toteutuminen 31.12.2018	Leppävirran sosiaali- ja perhetyöstä on osallistuttu aktiivisesti sote- ja maakuntaudistuksen valmisteluun ja hallituksen LAPE-kärkihankkeen koulutuksiin ja työpajoihin.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Ostopalvelusopimukset

Tarkastushavainnot 31.8.2018:

Ostopalvelusopimukset on tarkastettu eikä niissä ole havaittu merkittäviä puutteita. Vanhoja sopimuksia on listattu päivitettäväksi vuonna 2019.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Palvelutarpeen arviointi; Talousarviossa ei ole varauduttu palvelutarpeen lisäykseen sosiaalityössä sekä lastensuojelu että vammaispalvelu on varattu syksyn 2017 mukaisesti. Sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin varautuminen on haasteellista. Talousarviossa pysyminen edellyttää ostopalvelujen maltillista käyttöä ja oman toiminnan jatkuvaa kehittämistä

Pienen yksikön haavoittuvuus

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä	9,65	9,15	8,65	9,15
Tulosyksikkö: 2205 Sosiaalityö				
2207,2210,2211,2212,2219				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Toimeentulotuki				
Toimeentulotukiruokakunnat	241	300	210	240
Menot €/ruokakunta	1 191,49	1041,87	1369,69	1235,19
Nettomenot /ruokakunta	980,28	885,21	949,52	1089,35
Lastensuojelu				
Lastensuojeluilmoitusten lkm	176	220	218	220
Avohuollon asiakkaat vuoden aikana	73	90	74	75
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 31.12.	11	13	19	15
Hoitopäivät	5 016	4 745	6 006	5475
Jälkihuollossa olevat vuoden aikana	15	15	14	16
Päihdepalvelut				
Avohoitokäynnit	148	200	135	150
Laitoskuntoutus hoitopäivät	198	150	366	200
Vammaispalvelut				
Asiakkaat vuoden aikana	225	270	263	270
kuljetuspalveluasiakkaat	209	200	210	230
Lastenvalvoja				
Isyys-, elatus-, huolto- ja tapaamisoikeus sop.	207	190	257	200
€/sopimus	149,56	112,85	78,88	148,85
isyys- ja huoltosopimuksia	31	30	30	30
elatus- ja huoltosopimuksia	176	160	227	170
Vastuualue: Perheneuvolatyö				
Kustannuspaikka 2360				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä				
Perheneuvola	2	2	2	2
Asiakkaita vuoden aikana	124	100	89	100
€/asiakas	1 096,25	1 481,21	1 633,73	1 552,16
Vastuualue: Perhetyö				
Kustannuspaikka 2380				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä				
Kustannukset	47 467	46 434	45 248	47 262
Asiakaskäynnit	297	280	290	300
Asiakasperheet vuoden aikana /	26	20	20	20
Menot /asiakas	1 825,65	2 321,70	2 262,40	2 363,10

Talouden toteutuminen 31.12.2018

Sosiaali- ja perhetyön kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta 20,8 % (n. 760 000 €). Valtuuston myönsi perusturvalautakunnalle lisämäärärahaa 0,500 milj, joka kohdistettiin kokonaisuudessaan lastensuojelun palvelujen ostoihin. Lisämäärärahasta huolimatta sosiaali- ja perhetyön talousarvio ylittyi 150 000 €. Ylitys kohdistui lastensuojeluun ja lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin. Lastensuojelun sijaishuollon hoitopäivät nousivat edelliseen vuoteen n. 1000 päivällä (20 %). Myös päihdepalvelujen palvelutarpeet olivat edellisiä vuosia runsaammat. Vammaispalveluihin varatut määrärahat riittivät eivätkä kustannukset kasvaneet edellisvuodesta.

Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut
Vastuuhenkilö: Kehitysvammahuollon esimies

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastuualue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon palvelut kehitysvammaisille ja mielenterveyskuntoutujille

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2311	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	183	189	0	189	157
Toimintamenot	-3 688	-4 049	0	-4 049	-4 200
Toimintakate (netto)	-3 505	-3 859	0	-3 859	-4 044

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

4. A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Virrankodin valmistuessa päivätoiminta alkaa päivätoimintakeskus Suvannossa, toimintaa kehitetään monipuoliseen työtoiminnan suuntaan ja edelleen kotiin annettavaa tukea kehitetään	- toimintasuunnitelma -Omavalvontasuunnitelma -Uusi yksikkö toimii suunnitellusti ja entisestä kehittyneesti
Toteuma 31.12.2018	Toiminta uusissa tiloissa alkoi kesätauon jälkeen 30.7.2018. Omavalvontasuunnitelma ja toimintasuunnitelma on tehty. Uudet tilat ovat mahdollistaneet uudenlaisia toimintasisältöjä	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tarjotaan kuntouttavan työtoiminnan paikka kehitysvammaisten päivätoimintakeskuksessa vähintään yhdelle	- Kuntouttavassa työtoiminnassa
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Koulutussuunnitelma osaamiskartoituksen pohjalta uutta toimintaa tukemaan	-Koulutuspäivät 2/työntekijä
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaspalautteen pohjalta suunnitellaan uuden yksikön toiminta</i>	<i>vuonna 2017 kerätty asiakaspalute näkyy uuden yksikön toimintasuunnitelmassa</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Kuntalaiset oikeiden palvelujen piirissä</i>	<i>Asumispalvelujen kehittäminen Intervallitarpeisiin</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
		<i>Asiakkaiden siirtyminen kevyempiin palveluihin aina kun se on tarkoituksen mukaista</i>
Toteuma 31.12.2018	Vaalijalan laitoshoidon käyttö oli ennakoitua suurempaa, laitushoitopäivät lisääntyivät edellisvuoteen n. 1100 päivää. Kevyemmät palvelut eivät toteutuneet suunnitellusti, kehitysvammaisten palvelutarpeet ovat näyttäytyneet entistä vaativimpina mm. ikääntymisen vuoksi. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa oli yksi asiakas ennakoitua enemmän ja asumispalveluissa 4, niistä kaksi vaalijalan yksiköissä. Myös Suvannon toimintakeskukseen jouduttiin palkkaamaan kaksi avustajaa lisää suunnittelemattomasti syksyllä.	

5. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut				
Tulosyksikkö: 2312 Kehitysvammahuolto				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä				
Paasonkallio, sis. Kv-huollon esimies	8,04	8,04	10,04	10,04
Avohuollon ohjaus				
Avohuollon asiakkaat	90	91	97	99
poliklinikkakäynnit	177	130	157	140
Päivä- ja työtoiminta				
Paasonkallion/Suvannon käyttöpäivät / kokopäivä	4 368	4500	4 365	4 500
Paasonkallion/Suvannon iltapäivähoitopäivät	939	850	880	930
meno/käyttöpäivä	80,34	84,36	90,88	94,19
päivätoiminnan ostopalvelupäivät	82	70	78	90
Päivä- ja työtoiminta Vaalijalassa	1 368	1370	1675	2210
Avotyötoiminnassa asiakkaita	4	4	3	3
Perhehoito				
perhehoitopäivät	1 130	1131	1124	1267
perhelomituspäivät	14	20	19	
Asumispalvelut				
Palveluasumispaikat	36	39	40	41
Asumispäivät	13 194	14 066	14 291	14 958
nettomeno/pvä	115,55	124,97	112,22	123,95
Asumispalveluasiakkaat Vaalijala	3	2	4	4
Laitoshoito (Vaalijala)				
Laitoshoitoasiakkaat 31.12. (jatkuva)	3	3	3	3
Laitoshoitopäivät; sis. tilapäisen	1 225	1 315	1 554	1 433
Menot /laitoshoitopäivä	287,61	298,86	375,63	405,18

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Mt-päivätoiminta				
(ostopalvelut Ukonhattu ry:ltä, Mt tuki ry:ltä)				
Kustannukset	85 268	87 650	83 989	85 650
Asiakkaat; Mt-tuki ry kotikuntoutus	48	40	46	40
Ukonhattu ry; päivätoiminta	16	20	14	15
/asiakas	1 332,31	1 460,83	1 399,82	1 317,69
Psyk. Asumispalvelut				
Palveluasumisasiakkaat 31.12.	24	25	21	22
hoitopäivät (sis.intervallit)	8 834	9 125	8 028	7 910
Nettomeno/asumispäivä	86,89	91,14	85,72	89,27
Menot €/asiakas	36 613,75	38 053,92	36 976,10	35 847,50
Tukiasukkaat	2	2	2	2

Talouden toteutuminen 31.12.2018

Vajaakuntoisten palvelujen kustannukset nousivat edellisvuoteen verrattuna 13,9 % ja talousarvio ylittyi kulu-
jen osalta n. 150 000 0 €. Kehitysvammahuollon kustannusten ylitys (330 000 €) kompensoitui hieman mie-
lenterveyspalvelujen kustannusallituksella (180 000 €). Edellisvuonna kehitysvammahuollossa oli tilapäisiä pal-
velukatkoja joiden vuoksi 2017 talousarvio alittui ja vuonna 2018 palvelut ovat olleet jälleen käytössä.

Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut

Vastuuhenkilö: Hoivapalvelujohtaja

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastuualue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon asumispalveluidenpalvelut ikääntyneille kuntalaisille sekä kotihoidon palvelut apua ja hoivaa tarvitseville kuntalaisille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2503	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	1 760	1 949	6	1 955	1 890
Toimintamenot	-6 820	-8 268	-71	-8 338	-7 847
Toimintakate (netto)	-5 060	-6 319	-65	-6 383	-5 957

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, ala-koulu.	Virrankoti valmistuu kesäkuussa, samaan aikaan Leivola suljetaan	-Vanhusten asumispalvelupaikat lisääntyvät kuudella
Toteuma 31.12.2018	Virrankoti valmistui heinäkuussa, tällöin Leivola ja Unnukoti sulkeutui- vat. Muutoksen jälkeen oman tehostetun asumispalvelun piirissä on asukaspaikkoja yhteensä 91, joista Intervallipaikkoja on kuusi. Palvelu- setelillä asumispalveluissa on 37 asiakasta. Asumispalvelujen kysyntä on edelleen tarjontaa suurempaa.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tarjotaan kuntouttavan työtoiminnan paikkoja hoivapalveluissa	vähintään 3 kuntouttavan työtoiminnan paikkaa
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kotihoidon kokonaisanalyysin pohjalta toimenpiteet - Palveluohjaus - Hoito- ja palvelusuunnitelmat	- välitön työaika nousee
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Digitaaliset hoivakokeilut</i>	- osallistutaan maakunnallisiin digihoivakokeiluihin - Kannettavien kirjausvälineiden kehittäminen kotihoitoon
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaspalautteen ja HaiPro- ilmoitusten systemaattinen läpikäynti</i>	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Sairauspoissaolojen ehkäiseminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa</i> <i>Esimiestyön tukeminen</i> <i>Tyhy-toiminnan kehittäminen</i>	<i>Sairauspoissaolot -10 % vuoden 2017 tasosta</i> <i>- Aktiivisen tuen keskustelut käyty 100 %</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Palvelusetelin käyttö palvelujen hankinnassa</i>	<i>oman toiminnan / palvelusetelien optimaalinen hyödyntäminen</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Kuntouttavan työtoiminnan paikkoja on kolme käytössä Riihikodissa, Virrankodissa ja Herrankukkarossa. Välittömiä työaikoja seurataan kuukausittain. Palveluohjaajat aloittivat 1.1.2018. Evondos -lääkkeenjakoautomaatti olleet käytössä 10 asiakkaalla toukokuusta 2018, kokemukset ovat pääasiallisesti hyviä. Aktiivisen tuen keskustelut käydään lähiesimiehen toimesta.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Osallistutaan maakuntauudistuksen valmisteluun	
Kuntastrategia 2018 - 2021	osallistutaan	
Toteuma 31.12.2018		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Kotihoidon kehittämistoimenpiteiden jatkaminen. Vastuualueen työyksiköiden henkilöstömitoitus, osaamisen arviointi ja kehittäminen. Toiminnan menojen seuranta.

Tarkastushavainnot 31.12.2018: Palveluohjaajien ja fysioterapeutin uudet tehtävät otettu hyvin vastaan ja koettu tarpeellisiksi. Uusi esimies kotihoidossa on aloittanut ja työprosesseja on pyritty järjeistämään edelleen. Palveluasumisessa henkilöstömitoitus on suosituksen alarajalla. Uudet tehtävät ovat rekrytointivaiheessa. Kotihoidossa välittömän/välillisen työajan valtakunnallisia suosituksia seurataan kuukausittain. Talous etenee raamien sallimissa rajoissa.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Osaavan ja koulutetun työvoiman saanti. Varaudutaan huolehtimalla hyvästä työnantajaimagosta ja hyvästä perehdyttämisestä.

Avainhenkilöiden vaihtuminen. Varaudutaan kuten edellä.

Ikäihmisten lisääntyvä hoitaminen vuodeosastoilla, jos asumispalvelupaikkoja ei ole riittävästi. Varaudutaan lisäämällä kotihoitoa ja asumispalvelupaikkoja.

Hoivakustannusten kasvu ikäihmisten määrän noustessa. Varaudutaan muuttamalla toimintatapoja ja/sekä tarkastelemalla palveluja kriittisesti.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä	96	96	96	106,5
TA2019 ei ole vertailukelpoinen aikaisempiin vuosiin.				
Henkilöstömäärässä TA2019 huomioitu 2,5 uutta rekrytointia, Unnukodin hlöstön siirtymät sekä siirrot osastoilta toisille. Jatkossa taulukko uusitaan ammattinimikkeittäin ja jakamalla vakituiset ja määräaikaiset erikseen				
Tulosyksikkö : 2501 Hoivapalvelut hallinto				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Hallinto	1	1	1	1
Varahenkilöstö	3	3	3	4
Tulosyksikkö: 2410 Kotihoitopalvelut				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstö/kotihoitopalvelut	38	38	38	38
Henkilöstö/päivätoiminta	2	2	2	2
Kotipalvelun asiakkaat vuoden aikana				
- Kotipalvelu	312	251	280	771
- Kotisairaanhoido	408	393	407	
Palveluseteliasiakkaat		69	30	57
Päiväosaston asiakkaat	94	84	83	57
Omaishoidontukiasiakkaat	95	105	115	132
Sotaveteraanit	29	22	16	21
Sotainvalidit	7	9	7	7
Nettomeno/kuntalainen	201	201	202	293
Tulosyksikkö: 2520 Asumispalvelut				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä	59	60	60	61,5
Tehostetun asumispalvelun paikat (sis vuorohoitopaikat)	95	103	91	91
Asumisvuorokaudet	34 675	37 595	33 215	30 716
Vuorohoido/lyhytaikainen asuminen	2088	1 920	2060	1952
Asumispalvelut ostopalveluna, päivät				
Mikkeli, Kuopio	924	365	1095	1095
Palvelusetelit	15	17	37	31
Asiakkaat, jotka odottavat asumispaikkaa ko. ajankohtana	35	20	27	29
Nettomeno/asumisvrk	67	89	77	114
HOIVAPALVELUT				
Käyttömenot	6 819 892	8 273 126	7 846 879	8 568 547
Käyttötulot	1 760 013	1 948 977	1 890 106	1 905 500
Nettomeno/kuntalainen	516,31	645,32	617	684,29

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta

Tulosalue: 241 Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalue järjestää terveyden- ja sairaanhoitopalvelut kuntalaisille. Terveydenhuollon palvelujen järjestämistä vastuu on Pohjois-Savon sairaanhoitopiirillä, jonka liikelaitos Kysteri tuottaa perusterveydenhuollon palvelut. Sairaanhoitopalvelut kuntalaisille tuottaa pääosin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja Varkauden kaupunki

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 241	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	72	28	0	28	44
Toimintamenot	-23 930	-24 363	0	-24 363	-24 410
Toimintakate (netto)	-23 858	-24 335	0	-24 335	-24 366

Vastuualue: 2402 Terveyspalvelut

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Terveydenhuollon palvelut tuottaa kuntalaisille Kysteri-liikelaitos ja sairaanhoidon palvelut hankitaan pääosin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä ja Varkauden sairaalalta

Kysteri-liikelaitoksen tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus siten, että palvelut ovat vaikuttavia, oikea-aikaisia ja oikein mitoitettuja. KYSTERIn palvelujärjestelmän tavoitteena on myös tukea palveluiden rajapintojen kuntien kotihoidon ja muun sosiaalitoimen tarkoituksenmukaista toimintaa ja keskinäistä työnjaon porrastusta. Toisaalta suhteessa erikoissairaanhoitoon KYSTERI huolehtii osaltaan tarkoituksenmukaisesta hoidon porrastuksesta ja potilaiden sijoittumisesta asianmukaiseen hoitopaikkaan. KYSTERI omalta osaltaan on mukana sairaanhoitopiirin tuottavuushankkeessa ja sitoutuu toiminnassaan omalta osaltaan edistämään hankkeessa yhdessä sovittuja päämääriä.

Kuntalaisia kannustetaan itsestään ja läheisistään huolehtimiseen, omatoimisuuteen ja vastuunottoon omasta ja läheistensä hyvinvoinnista ja terveydestä. KYSTERI toimii kumppanuudessa kuntien eri hallintokuntien kanssa kehitettäessä terveellistä ja turvallista elin- ja asuinympäristöä ja vastattaessa kansanterveysyön ennaltaehkäisyyn haasteisiin.

Palvelujen tuotanto- ja järjestämistapojen kehittämisellä parannetaan tuottavuutta ja varaudutaan ikärakenteen muutokseen ja työvoiman saatavuuden turvaamiseen

Palvelujen rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia huomioiden kuitenkin lainsäädännön edellyttämä palvelutaso.

Kuntastrategian mukaiset tavoitteet Kysteri-liikelaitoksen osalta määritellään vuosittain kunnan ja Kysteri-liikelaitoksen välillä laadittavassa palvelusopimuksessa. Kysteri-liikelaitos määrittelee itse operatiiviset tavoitteensa huomioiden kuntien väliset palvelusopimukset.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2402	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-8 994	-8 624	0	-8 624	-9 179
Toimintakate (netto)	-8 994	-8 624	0	-8 624	-9 179

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Kunnan edustajien roolien selkeyttäminen tilaajatoimikunnassa sekä KYSTERIN johtokunnassa Tilaajan ja tuottajan roolien selkeyttäminen	- selkeä tehtäväjako - Oikea-aikainen tiedonkulku
Toteuma 31.12.2018		
Tehtäväjako on selkeytynyt ja tiedonkulku parantunut. Kuluneena vuonna osattiin ennakoida sekä toiminnan että talouden toteutumista aikaisempaa paremmin, vaikkakin Kysterin lopullinen lisälasku olikin vielä marraskuussa ennakoituun nähden kaksikertainen.		
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Talouden seurantaraporttien pohjalta tehtyjen johtopäätösten oikeellisuus
Toteuma 31.12.2018		
Kysterin kustannukset Leppävirran osalta ylittivät palvelusopimuksen n. 550 000 €:lla (n.6,7 %) vaikka marraskuussa ylityksen arvioitiin olevan n. 280 000 €. Ylitys kohdistui avopalveluihin eikä selity suoritteiden määrällä. Osasto 3 (18 vuodepaikkaa) suljettiin syksyllä 2017 ja näitä kustannuksia ei Kysterin toiminnassa ole kyetty leikkaamaan vaan kustannukset ovat siirtyneet avopalveluiden puolelle. Leppävirran kunnan kustannukset olivat asukasta kohden edelleen Kysteri-kunnista alhaisimmat 902 €/asukas (Kysterissä 1049 €/asukas).		

4. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Ostot Kysterikä	TP 2017		TA 2018		TA 2018	TP 2018	TP 2018
Tuotteet	kpl	Yhteensä	kpl	€	Yhteensä	kpl	Yhteensä
Avohoito		4 066 696			3 613 740		4 463 751
Fysioterapia							
yksilökäynnit	862		1 000	102	102 000	885	
ryhmät	402		350	102	35 700	305	
apuvälinekäynnit	499		400	59	23 600	536	
Kouluterveydenhuolto	2 294		2 500	51	127 500	2 126	
Lastenneuvola	1 476		1 340	51	68 340	1 430	
Äitiysneuvola	1 026		900	51	45 900	935	
Sairaanhoidajan vast							
käynnit	15 344		14 500	40	580 000	15 720	
puhelinkontaktit	10 031		10 800	7	75 600	10 962	
sh.ryhmät			200	40	8 000	143	
Lääkärinvastaanotto							
käynnit	13 027		13 600	131	1 781 600	12 608	
puhelinkontaktit	2 941		2 750	14	38 500	2 977	
Mielenterveydeststo	2 010		1 900	115	218 500	2 036	
Puheterapia	639		600	93	55 800	631	
Psykologi			-				
Päivystys	2 043		2 150	157	337 500	1 937	
Erikoisl. kons.	439		350	329	115 200	401	
Vuodeosasto		3 898 307			3 616 350		3 648 135
lyhyt hoito	11 547		12 000	185	2 220 000	12 122	
pitkäaikaishoito	10 641		9 630	145	1 396 350	8 985	
Suun terveydenhoito		667 059			1 035 000		707 624
hammaslääkäri	10 525		11 000	80	880 000	10 473	
suuhygienisti	3 459		3 100	50	155 000	3 036	
yhteensä		8 632 062			8 265 090		8 819 510

Vastuualue: 2602 Sairaanhoitopalvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaukset:**

Vastuualue hankkii lainmukaiset erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja muun sairaanhoidon palvelut. Kuntastrategialla ei voida suoranaisesti ohjata lakisääteisten sairaanhoitopalvelujen tuottamista. Kunnat osallistuvat kuntayhtymien tavoiteasetteluun toimimalla osaltaan kuntayhtymien hallinnossa.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2601	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	72	28	0	28	43
Toimintamenot	-14 936	-15 739	0	-15 739	-15 231
Toimintakate (netto)	-14 863	-15 711	0	-15 711	-15 188

3. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit VASTUUALUE: 2601 Sairaanhoitopalvelut

Pohjois-Savon SHP (=KYS), Varkauden sairaala, muut erikoissairaanhoidon sairaalat, muut sairaalat

VASTUUALUE: 2601 Sairaanhoitopalvelut				
Pohjois-Savon SHP (=KYS), Varkauden sairaala, muut erikoissairaanhoidon sairaalat, muut sairaalat				
VASTUUALUE: 2601 Sairaanhoitopalvelut	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
KYS erikoissairaanhoito				
Toimintatuotot	43 914	0	21 057	0
Toimintakulut	12 258 480	13 082 650	12 316 088	12 870 000
(sis.netto menot)	12 210 566	13 082 650	12 295 030	12 870 000
Toiminta				
Hoitopäivät	7 081		6 872	
Hoitojaksot	1 642		1 618	
Avohoitokäynnit	14 435		15 120	
Leikkaukset	786		790	
Ensihoito				
toimintakulut	473 548	490 000	532 313	503 700
Varkauden aluesairaala				
Toimintakulut	1 866 538	1 800 000	1 892 106	1 800 000
Hoitopäivät	1 688		1554	
Hoitojaksot	155		177	
Avohoitokäynnit	2 265		2527	
Kaihileikkaukset	85		109	
Muu erikoissairaanhoito				
Toimintakulut	99 452	80 000	6 138	80 000
Muut sairaalat				
(Matti ja Liisa koti, kuntoutuskoti Oiva, Kuel siirt. palvelusuhteet)				
Toimintakulut	241 501	182 869	149 023	396 683
Toimintatuotot	28 337	28 357	22 450	19 218
Nettomeno	213 164	154 512	126 573	377 465

4. Talouden toteutuminen 31.12.2018

Sairaanhoitopalvelujen kustannukset kasvoivat edellisvuodesta 2 %. Talousarvio alittui 3,2 % (n. 500 000 €) Varkauden sairaalan kustannukset kasvoivat 1,4 % ja KYS:n 0,4 % edellisvuoteen verrattuna. Muun erikoissairaanhoidon käyttö oli käytännössä olematonta. Ensihoidon kustannukset kasvoivat 12,4 %.

Toimielin: 30 Koululautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Toimielin 30	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	817	673	12	685	789
Toimintamenot	-13 502	-13 809	-24	-13 832	-13 775
Toimintakate (netto)	-12 685	-13 136	-11	-13 147	-12 986

Tulosalue: 311 Koulutoimi

1. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 311	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	290	169	8	178	348
Toimintamenot	-9 560	-9 731	-54	-9 785	-9 834
Toimintakate (netto)	-9 270	-9 561	-45	-9 607	-9 486

2. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Perusopetuksen tehtävänä on auttaa lasta kasvamaan hänen omien kehitysedellytystensä pohjalta itsetunnonaan vahvaksi yhteiskuntakelpoiseksi yksilöksi, kasvattaa hänet jatko-opintoihin kykeneväksi, kulttuuriperintöään arvostavaksi, avarakatseisesti kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen suuntautuvaksi, ihmisoikeuksia sekä sukupuolten välistä tasa-arvoa kunnioittavaksi ja ympäristön suhteen vastuuntuntoiseksi ihmiseksi.

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi sekä yhteiskunnan jäseniksi. Koulutus antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot. Lisäksi tuetaan opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana. Yhteiseen päämäärään päästään yhteistyössä nuorten ja heidän kotiensa kanssa.

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Uusi 0-6 luokkien koulu kirkonkylään valmistuu syksyllä 2018.	Uudistuneen opetussuunnitelman mukaiset toimintaympäristöt
Toteuma 31.12.2018	Uusi Leppäkertun koulu valmistui marraskuussa 2018 ja koulun toiminta pääsi alkamaan siellä 14.12.2018.	

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Uuden koulun ja matkailutoimijoiden yhteistyön kartoitus (esim. leirikoulutoiminta)	
Toteuma 31.12.2018	Yhteistyön kartoittamisesta on käyty alustavaa keskustelua.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Yhteistyön lisääminen varhaiskasvatuksen kanssa. Osaamiskartoitusten toteuttaminen ja koulutussuunnitelman laatiminen 2018 – 2025.	Osaamiskartoitusten tulokset Valmis koulutusohjelma
Sähköiset palvelut	Peda.net, O365, Multi-Primus/Wilma tehokäyttöön kouluissa, KOSKI-palvelun käyttöön otto	Koulujen verkkosivujen näkyvyys, kartoitus tiedonkulun ja tiedonkeruun toteutumisesta
Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi	Oppilaiden, huoltajien ja yhteistyötahojen osallisuuden lisääminen koulutyön suunnittelussa ja toteutuksessa.	Palautekysely
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Henkilöstörakenteen kokonaistarkastelu ja pitkän tähtäimen suunnittelu. Osaamisen kehittäminen muuttuvissa olosuhteissa.	Määräaikaisuuksien osuus Sairauspoissaolojen seuranta Työtyytyväisyyskysely Koulutukset
Tuottavuuden edistäminen	Opetusjärjestelyjen, koulukuljetusten ja tehtäväkuvien tarkastelu	Muutokset nykyiseen rakenteseen.
Toteuma 31.12.2018	<p>Varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteistyötä on lisätty esi- ja alkuopetuksen aloittamalla yhteistoimintaluokkakokeilu Konnuslahdessa ja kurjalassa sekä Leppäkertun koulun toimintakulttuurin suunnittelussa. Oppilashuollon varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteinen kuntakohdasta ohjausryhmä on aloittanut toimintansa. Koulujen verkkosivujen kehittäminen on edistynyt, ja niiden yhdenmukaistamista jatketaan. KOSKI-palvelu on otettu käyttöön.</p> <p>Oppilaita, huoltajia ja yhteistyötahoja on otettu mukaan uuden koulun suunnitteluun. Keväällä on järjestetty keskustelutilaisuuksia, esim. uskonnollisten tilaisuuksien ja vaihtoehtoisen toiminnan järjestämisestä. Koululautakunnan kokouksiin on kutsuttu mukaan nuorisovaltuuston edustaja.</p> <p>Määräaikaisuuksia on tarkasteltu ja pysyväisluonteisiksi katsottavia tehtäviä on täytetty toistaiseksi (vakinaisesti). Sairauspoissaolo seuranta ja työtyytyväisyyskysely on toteutunut, samoin koulutuksia suunnitellun mukaisesti. Työtyytyväisyys oli sivistyspalveluiden osalta hyvä.</p> <p>Opetusjärjestelyissä noudatetaan opetussuunnitelmien mukaisia tavoitteita ja toimintakulttuureja tarkastellaan toiminnallisuuden näkökulmasta. Koulujen välistä yhteistyötä on lisätty.</p> <p>Koulukuljetusjärjestelyissä noudatetaan koulukuljetusohjetta (päivitetty ohje Koulultk 25.11.2017) sekä Koululiitu-ohjelmaa, lukuvuonna 2018-19 käytetään optiovuosi, uuden kilpailutuksen valmistelu on aloitettu loppuvuodesta 2018.</p> <p>Toimistohenkilökunnan tehtäväkuvien tarkistaminen on käynnistetty.</p>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Maakuntauudistuksen valmisteluun osallistuminen.	
Kuntastrategia 2018 - 2021	Strategiatyöhön osallistuminen.	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Toteuma 31.12.2018	On oltu mukana kuntastrategian laadinnassa sekä osallistuttu maakuntavalmisteluun hyvinvoinnin edistämisen maakuntaryhmässä.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Tieto- ja viestintäteknologisten opetusvälineiden ja -taitojen kehittäminen sekä uusien opetussuunnitelmien jalkauttaminen ja päivittäminen.
Tarkastushavainnot 31.12.2018: Tutoropettajatoiminnalla on rohkaistu opettajia tvv-välineiden käyttöön ja laitekannan tarvekartoitus on tehty. Leppäkertun koulu on varustettu uudenaikaisella opetusteknologialla ja tvv-laitteistolla. Opetussuunnitelmien päivytystä on valmisteltu siten, että uusi ops on 1.8.2019 alkaen käytössä kaikilla perusopetuksen luokka-asteilla. Toimintakulttuurin kehittämistä tehdään yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Yksittäisten koulukiinteistöjen sisäilmaongelmat. Oireiluihin puuttuminen asianmukaisella tavalla, tarvittavien korjausten tekeminen ja sisäilmakartoitusten ja -tutkimusten käynnistäminen tarpeen mukaan. Väistöilojen järjestäminen tarvittaessa.
Tarkastushavainnot 31.12.2018: Sisäilmatilanteet on käsitelty sisäilmatyöryhmässä ja kiinteistöjen osalta tarvittavat sisäilmakartoitukset sekä toimenpiteet tehty. Henkilöstöä ja koteja on tiedotettu asioista ajantasaisesti. Leppäkertun koulun valmistuttua koulutoiminta Alapihan koulukiinteistössä päättyi 14.12.2018. Sorsakosken koulun väistöjärjestelyt valmisteltiin vuoden lopussa nopealla aikataululla, kun ympäristölautakunta §86/13.12.2018 asetti koulun käyttökieltoon 2.1.2019 alkaen.

Vastuualue: 3011 Koulutoimen hallinto

1. Koululautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 3011	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	0	0	8	8	8
Toimintamenot	-117	-128	-16	-143	-169
Toimintakate (netto)	-117	-128	-8	-135	-160

Vastuualue: 3120 Opetustoimi

Vastuualue 3120	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	290	169	0	169	340
Toimintamenot	-9 443	-9 603	-38	-9 641	-9 665
Toimintakate (netto)	-9 153	-9 434	-38	-9 472	-9 326

Tulosityksikkö: 3121 Perusopetus

3121 perusopetuksen kustannukset (sis. aamu/iltapv.-toim.)	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	232 875	123 480	0	123 480	263 472
Toimintamenot	-8 371 966	-8 606 438	-38 070	-8 644 508	-8 550 537
Toimintakate (netto)	-8 139 090	-8 482 958	-38 070	-8 521 028	-8 287 066

Tulosyksikkö: 3121 Perusopetus			
Opetusryhmien keskitiedot alakouluissa lv 2018/19		Oppilaita yht.	Alakouluja
vuosiluokat 1-6 keskimäärin	16 oppilasta/ryhmä	582	6
3-opettajainen koulu	10 oppilasta/ryhmä	139	3
4-opettajainen koulu	10 oppilasta/ryhmä	55	1
7-opettajainen koulu	17 oppilasta/ryhmä	104	1
Leppäkertun koulu	20 oppilasta/ryhmä	284	1
Opettajia, rehtori yhteensä 42			
Konnuslahden koulussa lisäksi		3 esioppilasta	
Kurjalan koulussa lisäksi		8 esioppilasta	
Opetusryhmän keskitiedot Kivelän koulussa lv 2018/19			
vuosiluokat 7-9 keskimäärin	16 oppilasta/ryhmä	270	19
7.lk	15 oppilasta/ryhmä	93	6
8.lk	14 oppilasta/ryhmä	97	7
9.lk	14 oppilasta/ryhmä	80	6
Opettajia, rehtori yhteensä 35			
* Leppäkertun ja Kivelän osalta erityisopetuksessa olevien lukumäärä erikseen.			

Erityisen tuen luokamuotoinen opetus lv 2018/19				
Opetusryhmien koot Leppäkertun ja Kivelän kouluissa	Ea	Eb	Ec	7 - 9 lk.
Leppäkerttu	6	6	8	
Kivelä				12
Opettajia yhteensä 3 Leppäkerttu, 2 Kivelä				

Toiminta ja tunnuslukuja	lv 2016-17	lv 2017-18	lv 2018-19
Peruskoulun kokonaisoppilasmäärä (1-9.lk)	890	904	884
Koulukuljetuksessa oppilaita	429	431	389
Erityistä tukea saavat oppilaat	42	45	46
* luokamuotoinen opetus	27	29	20
* integroidut	15	16	26
Peruskoulun päättäneet	104	102	106
Leppävirran lukioon menneet	34	42	53
Opettajien lukumäärä	82	79	82

Tulosyksikkö: 3611 Lukio-opetus

3611 lukiokoulutuksen kustannukset	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	57 395	46 000	0	46 000	76 101
Toimintamenot	-1 070 679	-996 954	0	-996 954	-1 114 873
Toimintakate (netto)	-1 013 284	-950 954	0	-950 954	-1 038 771

	lv 2017–18	lv 2018–19
Lukion tuntikehys	237	237
Keskiarvoraja	7	7
Oppilasmäärä 1. vuosikurssi	41	53
Oppilasmäärä 2. vuosikurssi	34	44
Oppilasmäärä 3. vuosikurssi	31	32
Oppilasmäärä 4. vuosikurssi	0	0
Yhteensä	106	129
aineopiskelijat		
Kurssien min/ max -koot	max	max
Opiskelijaa/ryhmä	30	30

Toiminta- ja tunnuslukuja	lv 2016–17	lv 2017–18	lv 2018–19
Lukion oppilasmäärä	116	106	129
Lukion päättäneet (kevät + syksy yht.)	arvio 43	arvio 35	arvio 35
Opetustuntien kokonaismäärä	180	180	180
Voimavarat:			
Opettajien lkm + rehtori	11	11	11
Muu henkilökunta	1	1	1
huom. tilapalvelu			

Tulosalue: 321 Varhaiskasvatuspalvelut
Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastuualue järjestää ja tuottaa varhaiskasvatuspalveluita (päivähoito ja esiopetus, lasten kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuet) kunnassa asuville lapsiperheille.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 321	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	527	503	4	507	441
Toimintamenot	-3 943	-4 078	30	-4 048	-3 941
Toimintakate (netto)	-3 416	-3 575	34	-3 540	-3 500

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Omenatarhan esiopetuksen siirto uudelle alakoululle syksyllä 2018.	
Toteuma 31.12.2018	Omenatarhan esiopetus aloitti toimintansa Leppäkertun koululla 14.12.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Varhaiskasvatus- ja koulupalveluiden yhteissuunnittelu.	Osaamiskartoitusten ja koulutussuunnitelman laadinta kaikille.
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Mahdollisimman järkevästi hyödynnetään olemassa olevia järjestelmiä. Palvelunohjausjärjestelmän käyttäjäkysely.</i>	<i>Tehdään keväällä 2018..</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaspalautekysely</i>	<i>Tehdään keväällä 2018.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Sairauspoissaolojen seuranta</i>	<i>Säännölliset tapaamiset TTH:n kanssa, väh. 2 x vuodessa. Työtyytyväisyys-/ motivaatiokysely.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		
Toteuma 31.12.2018	<i>Asiakastytyväisyyskysely sekä työtyytyväisyyskysely tehty talvella 2018. Koulutuksiin osallistuttu suunnitelman mukaisesti. Työterveyshuollon kanssa tavattu 2 kertaa.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Osallistutaan uudistustyöhön.	Mukanaolo työryhmissä.
Kuntastrategia 2018 - 2021	Mukana laatimassa kunnan uutta strategiaa.	Vähintäänkin oltu mukana kahdessa kuntastrategiaa edistävissä tapaamisessa/asiassa.
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>		
Toteuma 31.12.2018	<i>Osallistuttiin kuntastrategian laadintaan sekä oltu mukana terveyden ja hyvinvoinnin edistämisten -työssä ja LAPE-työssä kunta- ja maakuntatasolla.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Tiedonkulku / viestintä osaston sisällä.
Tarkastushavainnot 31.12.2018: Pidetty säännöllisesti sivistysosaston johtoryhmän kokouksia sekä varhaiskasvatuksen esimiespalavereita.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

<p>Merkittävin riskitekijä palvelutarpeen ennakointi lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä. Palvelutarpeella oleellinen vaikutus henkilöstötarpeeseen sekä investointien tarkoituksenmukaisuuteen. Riskiin varaudutaan henkilöstön liikuteltavuudella, toimipisteiden välisellä sijaistamisella sekä muuttoliikkeen ja syntyvyyden seurannalla.</p> <p>Paukarlahden toimipisteen sisäilmanselvitys valmistui ja sen pohjalta tehty vaihtoehtoisten tilojen kartoittamista.</p>

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosalue: 321 Varhaiskasvatus				
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Varhaiskasvatus	64,42	67,6	61,58	62,58
Tulosyksikkö: 2220 Varhaiskasvatuksen hallinto				
Henkilöstömäärä				
Hallinto	1,3	1,3	1,3	1,3
Tulosyksikkö: 2231 Perhepäivähoito				
Henkilöstömäärä				
Perhepäivähoito	12,45	15	11,45	10,45
Ryhmäperhepäivähoito, pph hoitajan kotona, kolmiperhehoito				
Toiminta ja tunnuslukuja				
Perhepäivähoitopaikat	51	56	44	40
hoitopaikka/meno	10 671,84		10 764,93	
Tulosyksikkö: 2250 Päiväkodit				
Henkilöstömäärä				
Päiväkodit	39,98	41	38,83	39,83
Erytislasterhanopettaja	1	1	1	1
Päiväkodit Kirkonkylä, Sorsakoski, Viitosvinttiöt, Timola ja Omentarhan osapäivähoito eo.				
Toiminta ja tunnuslukuja				
Päivähoitopaikat	260	235	260	260
hoitopaikka/meno	8 129,36		8 455,21	
Alle 3-vuotiaita lapsia hoidossa	42		43	37
3-6 vuotiaita lapsia hoidossa	152		148	168
Esioppilaita osapäivähoidossa	66		67	68
Tulosyksikkö: 2260 Esiopetus				
Esiopetus				
Henkilöstömäärä				
Esiopetus	9,69	9,3	9	9
Toiminta ja tunnuslukuja				
Esiopetus lapset, 31.12.	98	100	84	82
pelkästään esiopetuksessa	32		16	14
Esiopetuspaikka/meno	6 356,22		6 775,77	
Tulosyksikkö: 2280 Lastenhoidon tuki				
Toiminta ja tunnuslukuja				
Kotihoidontukimenot	306 279	361 000	318 102	340 000
Hoidettavat lapset 31.12.	94		111	90
*lapset kotihoidon tuella	77		84	72
*lapset osittaisella hoitorahalla	17		27	18
euroa/lapsi	3 258,29		2 865,78	
Yksityisen hoidon tukimenot (sis. tuen kuntalisän)	232 509	230 000	268 598	210 000
Hoidettavat lapset 31.12	40		44	40
Perhepäivähoidossa	21		27	20
päiväkodissa	19		17	20
euroa/lapsi	5 812,73		6 104,50	

Toimielin: 40 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tulosalue: 471 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö: Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on kehittää, edistää ja järjestää monipuolista kulttuuri- ja vapaa-ajan tarjontaa kuntalaisille. Palveluista 2/3 tuotetaan itse (hallinto, kulttuuri, kirjasto, nuoriso, liikuntapaikat), 1/3 ostetaan palvelutuottajilta (liikuntapalvelut, kansalaisopisto, etsivä nuorisotyö).

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 471	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	59	82	7	89	33
Toimintamenot	-1 671	-1 550	-17	-1 567	-1 449
Toimintakate (netto)	-1 612	-1 468	-10	-1 478	-1 416

Vastuualue: 4711 Kulttuuri- ja vapaa-aikahallinto

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastaa Leppävirran kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikasektorin avustuksista, ostopalveluista, hankkeista, yhdistys-, kylä- ja ystävyyskuntatyöstä sekä tulosalueen johdosta ja hallinnosta.

Avustukset: Leppävirran kunta tukee kylien, liikunnan, kulttuurin ja yleishyödyllisten toimijoiden työtä avoimesti haettavilla avustuksilla. Kunta tukee lisäksi uimala- ja kylpyläpalveluita sekä alle 18-vuotiaiden jäävuoroja avustuksilla, jotka myönnetään Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:lle. Eri-ikäisten kuntalaisten harrastuksia tuetaan kunnan maksuosuudella mm. kansalaisopistotoimintaan ja taiteen perusopetukseen.

Muilta hankitut palvelut: Liikuntapalvelut hankitaan kunnan tytäryhtiö Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:ltä. Kansalaisopistopalvelut (vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä) toteutetaan yhteistyössä Sisä-Savon kansalaisopiston kanssa. Taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä musiikin ja tanssin alalla toteutetaan yhdessä Soisalo-opiston kanssa. Lastenkulttuuripalveluita hankitaan lastenkulttuurikeskus Versolta. Etsivän nuorisotyön ja nuorten starttipajan palvelut hankitaan Tukeva-säätiöltä.

Hankkeet: Ulkopuolisia resursseja haetaan aktiivisesti omiin ja yhteistyökumppanien kanssa toteutettaviin hankkeisiin. Kylä- ja yhdistyspalvelut: 3. sektorin toimijoiden yhteistyötä ja palveluja kehitetään (tiedotus, neuvonta, avustusten kehittäminen, yhdistysfoorumi). Ystävyyskuntatyö: Toimintamallin päivittäminen.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 4711	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	20	28	0	28	-9
Toimintamenot	-812	-625	0	-625	-642
Toimintakate (netto)	-792	-597	0	-597	-651

3. Valtuuston ja lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Virran Veikot -hanke jatkuu 2018 Tulosalueen tavoitteena tarjota tuetun työllistymisen tai harjoittelujen mahdollisuuksia eri toiminoissaan.	Pitkäaikaistyöttömien työkyvyn edistäminen 1 htv (henkilötyövuosi)
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Rekrytointitarpeiden ennustaminen ja varautuminen	Rekrytointisuunnittelu 5-10 v aikajänteellä huomioiden maakuntaudistus ja eläköityminen
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Avustusten sähköinen haku, sähköisten asiakaspalvelujen käyttöönotto ja edelleen kehittäminen</i>	<i>Kaikki avustusmuodot myös sähköisesti haettavissa</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Valmistautuminen kunnan tehtävämuutokseen 2020 alusta; työnjaon ja nykyaikaisen, asiakaslähtöisen toimintamallin rakentaminen</i>	<i>Suunnittelu tulosalueen 2020 tehtävämuutokseksi aloitettu</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Virran Veikot-hanke päättyi maaliskuussa. Työllistäminen yhteensä 3 htv 4 htkk. Avustusuudistus valmisteltu keväällä, hyväksytty elokuussa ja uusi menettely otettu käyttöön marraskuussa. Kaikki avustusmuodot ovat ensisijaisesti sähköisesti haettavissa. Asiakaskyselyitä toteutettu useita, lisäksi jatkuvassa käytössä oleva palvelupalautelomake. Henkilöstömuutoksiin varauduttu tehtäväsuunnittelulla ja -muutoksilla.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin organisaatorakennetarastelu: yhtiörakenteen ja toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; Liikunnan ja virkistysalueiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; kehittämistarpeiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.</i>	<i>Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana. Pitkäjänteisen kehittämisuunnitelman valmistelu aloitettu.</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Uudelleenjärjestelyt: KUVA:lle kylien lähiliikuntapaikkojen avustukset 2018. Liikunnan avustussääntö uudistettu. Liikuntapalvelujen ja liikuntapaikkojen hoidon sopimus Leppäkerttu Oy:n kanssa uusittu ja hyväksytty lokakuussa, tullut voimaan 1.1.2019.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Palvelutuottajien sopimukset (suunnittelu, laatu, seuranta, talouden toteuma talousarvion mukaisena).
Tarkastushavainnot 31.12.2018:

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Riskitekijä: Henkilöstömuutokset. Varautuminen: Toimintavarmuuden kehittäminen.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toimielin 40 Toiminta- ja tunnuslukuja	Toteuma 2017	TA 2018	TP2018	TA 2019
HAETTAVAT AVUSTUKSET YHTEENSÄ	85 383	116 650	142 483*	126 000
Avustukset €/asukas	11,9	11,9	14,7	12,9
Liikunta	30 713	33 650	27 383	40 000
Kylät	24 000	57 000	57 100	60 000
Muut (kulttuuri-, eläkeläis- ja vammaisjärjestöt, muut)	21 670	18 000	18 200	18 000
Sponsorointi	8 000	8 000	8 000	8 000
Kulttuuripalkinto	1 000	500	500	500
EI HAETTAVAT AVUSTUKSET	31 300	31 300	31 300	25 000
Uimala/kylpyläpalvelujen tuki (Leppäkerttu Oy)	25 000	25 000	25 000	25 000
Alle 18-vuotiaiden jäävuorotuki	6 300	6 300	6 300	-
OSTOPALVELUSOPIMUKSET YHTEENSÄ	403 158	353 000	468 549	535 048
Liikuntapalvelut (Leppäkerttu Oy)	231 500	200 000	200 000	341 943
Liikuntapalvelut €/asukas	23,6	20,4	20,7	37,8
Kansalaisopistopalvelut	136 358	147 500	145 912	154 105
Kansalaisopistopalvelut €/asukas	13,9	15,2	15,1	15,8
Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus yleinen oppimäärä (Sisä-Savon kansalaisopisto)	90 153*	115 000	95 416	107 105
Taiteen perusopetus, laaja oppimäärä (Soisalo-opisto)	40 704	32 500	40 743	47 000
Lastenkulttuuri (Lastenkulttuurikeskus Verso)	5 500	5 500	5 500	5 500
Etsivän nuorisotyön ja starttipajan palvelut yhteensä (Tukeva-säätiö)	35 300	31 300	38 750	39 000
Etsivän nuorisotyön palvelut yhteensä €/asukas	3,6	3,2	4	4
Etsivän nuorisotyön ja starttipajan osallistujat		101	136	100
KOTISEUTUMUSEO €/asukas	1,4	1,6	2	1,8
Aukiolopäivät	69	67	52	70
Kävijämäärä	586	550	547	600
KESÄTEATTERI €/asukas				
Tilan käyttöpäivät			25	60
Kävijämäärä			850	1 000

Muutos nimikkeissä: Tulosalue 471 vastaa aiempaa sivistystoimen tulosaluetta, 4711 sivistystoimen hallintoa, 4713 kulttuuritoimintaa, 4750 kirjastotoimintaa, 4803 nuorisotoimintaa ja 4853 liikuntatoimintaa.

Muutos rakenteessa: Vastuualueelle 4711 on keskitetty kaikki tulosalueen avustukset, hankkeet ja ostopalvelut. Vastuualue 4853 liikuntapaikat sisältää palvelusopimuksen ulkopuolelle jäävät liikuntatilojen, -paikkojen ja -reittien kustannukset.

Muutos 4711 tunnuslukutaulukossa: Avustukset on jaoteltu haettaviin ja ilman hakemusta myönnettäviin avustuksiin. Haettavat avustukset on jaoteltu liikunnan, kyltien ja muiden toimijoiden avustuksiin. Haettavien

avustusten määrärahoja on pyritty kasvattamaan siirroilla muilta menokohdilta. Sponsorointi tapahtumille suunnattuna avustusmuotona on toteutettu pääosin määrärahasiirtona elinkeinotoimelta. Tunnuslukutaulukon TP 2015 ja TP 2016 luvut on muutettu vertailukelpoiseen muotoon TA 2017 lukujen kanssa.

Vastuualue: 4713 Kulttuuripalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Edistää, tukee ja järjestää kulttuuripalveluita kuntalaisille yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vastaa kotiseutumuseosta, kunnan taidekokoelmasta ja vuosittaisista kulttuuritapahtumista (mm. itsenäisyyspäivä, veteraanitilaisuudet, Leppävirtapäivät).

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

<i>Vastuualue 4713 Kulttuuripalvelut</i>	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-34	-69	0	-69	-24
Toimintakate (netto)	-34	-69	0	-69	-24

3. Valtuuston ja lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kotiseutumuseon kokoelma- ja historiatietojen saavutettavuuden kehittäminen (kirjaston kotiseutukokoelma, Finna)</i>	<i>2017 aloitettu aineiston sähköiseen muotoon siirtäminen jatkuu</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Kulttuuritapahtumien ja -palvelujen koordinoinnin kehittäminen (sisäiset asiakkaat, yhdistykset)</i>	<i>Asiakaskysely / kehittämishanke yhdessä sisäisten asiakkaiden tai yhdistysten kanssa</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Kotiseutumuseon valokuva-, piirros- ja arkistoaineisto siirretty valtaosin sähköiseen muotoon kirjaston kotiseutukokoelmaan ja maakuntamuseon kokoelmaohjelmaan. Museolle hankittu lämmin kokoelmatila. Investointimäärärahoilla uusittiin museon yläkerran valaistus, paloturvallisuuslaitteet ja lukitus.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Talouden toteuma. Tapahtumaturvallisuus. Kotiseutumuseon kokoelmaturvallisuus.

Tarkastushavainnot 31.12.2018:

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Kokoelmat: Olosuheriskit kotiseutumuseon säilytystiloissa.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Kotiseutumuseo: Verkkonäyttelyt löytyvät myös maakuntamuseon Pulkka-opetusmateriaalisivuilta. Museo pääsi mukaan maakuntamuseon Museum Plus RIA kokoelmahallintaohjelman käyttäjäksi maksuttomasti. Kotiseutumuseon hälytyslaitteet ja yläkerran valaistus uusittu kevään aikana. Museolla on uusi kokoelmasäilytystila, johon arempaa esineistöä on siirretty museon lämmittämättömästä yläkerrasta. Museossa oli aukiolokaudella 498 kävijää. Museo on aukiolokauden ulkopuolella avoinna ryhmille tilauksesta. Järjestetyt tapahtumat: urheilun palkintotilaisuus, yhdistysfoorumi, kansalaisopiston kevätnäyttely ja -juhla, kansallisen veteraanipäivän tilaisuus, vappukahvit henkilöstölle, Leppävirtä-päivät.

Vastuualue: 4750 Kirjasto- ja tietopalvelut
Vastuuhenkilö: Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Tehtävänä on ylläpitää uudistuvaa ja monipuolista kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan sekä tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 4750 Kirjasto- ja tietopalvelut	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	27	35	7	42	27
Toimintamenot	-522	-551	-17	-568	-521
Toimintakate (netto)	-495	-516	-10	-526	-494

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tulosalueen tavoitteena tarjota tuetun työllistymisen tai harjoittelujen mahdollisuuksia eri toiminnoissaan.	2 htkk
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Rekrytointitarpeiden ennustaminen ja varautuminen	Rekrytointisuunnittelu 5-10 v aikajänteellä huomioiden maakuntaudistus ja eläköityminen
Sähköiset palvelut	Sähköisen työajanseurantajärjestelmän käyttöönotto Verkkokirjaston käyttäjäystävällisyyden ja saavutettavuuden lisääminen	Kirjaston kokoelma Finnaan ja oma Finna-hakupalvelu
Asiakslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi	Osallistuminen valtakunnalliseen asiakaskyselyyn Kotipalvelun vakiinnuttaminen	Osallistuminen valtakunnalliseen asiakaskyselyyn Kotipalveluasiakkaiden määrä
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen täydennyskoulutuksella	Koulutuspäivät / htv
Tuottavuuden edistäminen	Valmistautuminen kunnan tehtävämuutokseen 2020 alusta; työnjaon ja nykyaikaisen, asiakslähtöisen toimintamallin rakentaminen	Suunnittelu vastuualueen 2020 tehtävämuutokseksi aloitettu
Toteuma 31.12.2018	Työllisyysvaroilla palkattu työntekijöitä 14,4 htkk (mm. digineuvontapalvelu tammi-toukokuu). Finnan testitietokannassa olevia virheitä korjattiin ja pääkäyttäjät koulutettiin oman hallintaliittymän toteuttamiseen. Valtakunnallinen asiakaskysely toteutettiin 9.4.-6.5. Koulutuspäiviä 4 / htv.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Palauttamattoman aineiston perintä. Aineiston hävikin ehkäiseminen (ilkkivalta, varastaminen) esim. kamera-valvonnalla.

Tarkastushavainnot 31.12.2018:

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Äkilliset sairastumiset, vaikea saada lyhytaikaisia sijaisia. Varautuminen: varajärjestelyt, tehtäväkuvien ja palveluvalintojen päivitys. Toimintavarmuuden kehittäminen tavoitteena.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kokoelmat, kpl/1000 as	8 701	8 600	8 777
Lainat, kpl	167 111	170 000	158 808
Fyysiset käynnit, kpl	98 092	98 000	95 036
WWW-käynnit Web-Origossa, kpl	22 253	22 500	28 948
Asiakastietokoneet (nettiyhteys), kpl	9	9	9
Kirjahankinnat, kpl	3 560	3 500	3 423
Muut kirjastoaineistohankinnat, kpl	638	700	602
Kirjapoistot, kpl	5 130	3600	4 093
Ääni- ja kuvataallenteet	10 518	10 500	10 790
Lehtivuositiedot, kpl	232	230	208
Tehokkuus ja taloudellisuus			
Aineistokustannukset €/asukas	8,35	10,1	8,67
Lainan hinta €/laina	2,96	3,15	3,28
Nettomenot €/asukas	50,63	52,5	53,9
Taloudellisuus = (aineistokulut + henkilöstökulut) / (lainat + käynnit)	1,39	1,5	1,3
Voimavarat			
Vakituinen henkilöstö	6	6	6
Määräaikainen henkilöstö (työllistetyt, harjoittelijat)	0,92	0,17	1,2
Tilat m ²	1 020**	1 020*	1 020*

**Yhden lukion työntekijän käytössä 7,5 m²

*Kahden lukion työntekijän käytössä yhteensä 14,5 m²

Vastuualue: 4803 Nuorisopalvelut
Vastuuhenkilö: Vastaava nuoriso-ohjaaja

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Nuorisopalvelujen tarkoituksena on edistää leppävirtalaisten nuorten hyvinvointia ja vahvistaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisopalveluja toteutetaan monialaisesti yhteistyössä paikallisten viranomaisten, nuorten ja nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat leppävirtalaiset.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 4803	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	1	2	0	2	1
Toimintamenot	-149	-159	0	-159	-138
Toimintakate (netto)	-148	-157	0	-157	-137

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tarjotaan vastuualueelta tuetun työllistämisen ja harjoittelun mahdollisuuksia sekä nuorten määräaikaista kesätöitä	Htkk/vuosi
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Koulutussuunnitelman laatiminen erityisesti huomioiden uuden henkilöstön tarpeet ja vuoden 2019 muutosten edellyttämän osaamisen kehittäminen	
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Sähköisten palvelujen edelleen kehittäminen mm. sähköinen ilmoittautuminen/leirit ja kerhot.</i> <i>Nuorisovaltuuston sähköiset palvelut/oma kotisivu.</i> <i>Nuorten tieto- ja neuvontapalvelun kehittäminen tiedonsaannin ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi (digitaalisen nuorisotyön verkkokurssi 16.1.18 Leppävirralla/Savon nuorten tieto- ja neuvontatyön toteuttamana)</i>	<i>Sähköinen ilmoittautuminen käytössä toukokuun alussa</i> <i>Kotisivu käytössä keväällä 2018</i> <i>Kotisivut otettu käyttöön joulukuussa 2018</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaspalautteen huomioiminen harrastuspalvelujen suunnittelussa nuorille (mm. kerhotoiveet)</i> <i>Yhteistyön mahdollisuuksien edistäminen perusopetuksen kanssa/nuorisotyö koulussa (mm.</i>	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<p><i>liikunnalliset välitunnit, katusovittelutyö, oppilashuoltotyö).</i></p> <p><i>Päiväleirien tarjoaminen kylien nuorille nuorisopalvelujen omana työnä.</i></p> <p><i>Monipuolisten teemailtojen tarjoaminen kylien nuorille yhteistyössä 3. sektorin kanssa.</i></p> <p><i>Asiakaslähtöisten harrastepalvelujen tarjoaminen kylien nuorille harrastustoiminnan tuen kautta.</i></p>	<p><i>Nuorisopalvelut integroitu koulutoimeen 2019 alussa. Nuorisopalvelut jatkavat vapaa-aikatoimessa, yhteistyötä koulujen kanssa tiivistetty.</i></p> <p><i>Toteutuneiden leiripäivien ja osanottajien määrä</i></p> <p><i>Toteutuneiden tapahtumien ja osanottajien määrä</i></p> <p><i>Nuorten harrastuspalvelujen sijainti kunnan alueella, osallistujamäärät</i></p>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<p><i>Henkilöstön osaamisen vahvistaminen huomioiden vuoden 2019 muutokset toiminnassa.</i></p> <p><i>Tehtäväkuvien päivitys huomioiden henkilöstömuutokset.</i></p>	
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Nuorisopalvelut antavat asiantuntija-apua tulosalueen erityisnuorisotyön ostopalveluihin/etsivä nuorisotyö, starttipaja.</i>	<i>Etsivään nuorisotyöhön 1) ilmoitetut henkilöt 2) tavoitetut henkilöt, joista toimenpiteisiin ohjautuneiden määrä (%).</i>
Toteuma 31.12.2018	<p><i>6 htkk tuetun työllistämisen ja harjoittelun kautta, lisäksi 3 kesätyöntekijää ohjaajina päiväleirillä. Liikennepuisto työllisti kaksi nuorta kesällä kuukauden työsuhteella. Koulutussuunnitelman mukainen henkilöstökoulutus (3 p/htv). Sähköinen ilmoittautuminen leireille ja kerhoihin. Kesäkuussa Nuokkarilla järjestettiin 2 viikon ajan päiväleiritoimintaa ja elokuun alussa Sorsakoskella, Oravikoskella ja Timolassa. Yhteensä päiväleiripäiviä 15. Nuokkarin ja nuorisovaltuuston someratkaus tehty ja otettu käyttöön. Asiakaspalautteen huomioiminen harrastuspalvelujen suunnittelussa nuorille toteutunut. Osallistujamäärien seuranta kehitetään. Nuorisotilatoiminnan kehittämiskyselyyn tuli 265 vastausta. Kyselyn tulosten perusteella nuorisotilan aukioloaikoja muokattiin, nuorisotilalla otettiin langaton internet käyttöön, nuorisotilan talotoimikunta/toimintatiimi aloitti toimintansa sekä nuorisotilan tilajärjestelyillä tiloihin saatiin lisää oleskelutilaa. Muutosten myötä kävijämäärät kasvoivat tasaisesti koko syksyn ajan.</i></p> <p><i>Nuorisopalvelut ostaa erityisnuorisotyön etsivätyön ja starttipajan palvelut Tukeva-työvalmennusäätiöltä. Yhteensä etsivässä työssä on ollut</i></p>	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<i>35 nuorta. Heistä on tavoitettu 28, jotka ovat ohjautuneet toimenpiteisiin. Lisäksi etsivä nuorisotyö on ollut yhteydessä 7 nuoreen, jotka eivät ole osallistuneet toimenpiteisiin. Starttipajalla on ollut 87.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sairauspoissaolot, sairauspoissaolojen seuranta ja varhainen puuttuminen. Työvuorosuunnitelma, toteutunut suunnitelman mukaan.
Tarkastushavainnot 31.12.2018:

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Äkilliset sairastumiset ja pitkät poissaolot. Osaamisen kehittäminen ja jakaminen.
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Nuorisotilakäynnit, kpl	12 920		11 364
Kerhot, kpl	18	19	19
Leirit, kpl	10	8	15
Retket, kpl	1	1	2
Kurssit, kpl	1	1	2
Muita tilaisuuksia, kpl	21	16	39
Liikennepuisto, kävijät	2 415		658
Nuorisotyö €/as	15,2	16,3	14,2
Vakituisen henkilöstö	3	3	3
määräaikaiset, harjoittelijat	4 htkk	4 htkk	6 htkk
Nuorisotilojen lukumäärä (sis. vuokratilat)	1	1	1

*Liikennepuisto avoinna 9.6-27.7

Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit joita seuraamme 2018 vuodesta eteenpäin

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2017	TP 2018	TA 2019
Nuorisopalveluiden tuottama toiminta (tuntia)		1 515	1 200
Nuorisopalveluiden osallistujamäärä		11 364	10 000
Osallistuva/vaikuttava nuori, osallistujamäärä		720	1 000
Nuoren hyvinvointia edistävä toiminta, kävijämäärä		10 492	8 000
Vakituisen henkilöstö htv	3	3	3
Liikennepuisto kävijämäärä	2 415	658	1 200
Nuorisopalvelut yhteensä €/asukas	15,2	14,2	15,5

Vastuualue: **4853 Liikuntapaikat**

Vastuuhenkilö: **Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja**

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastaa kunnan liikuntareitteihin ja -alueisiin liittyvistä kustannuksista ja vuokraa liikuntapalveluihin käytettäviä tiloja tekniseltä toimelta. Muut liikuntapalvelut tuottaa kunnan tytäryhtiö Virkistysuimala Leppäkerä Oy (palvelu kuvattu vastuualueessa 4711).

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 4853	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	12	17	0	17	14
Toimintamenot	-154	-145	0	-145	-124
Toimintakate (netto)	-142	-128	0	-128	-110

3. Valtuuston ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tulosalueen tavoitteena tarjota tuetun työllistymisen tai harjoittelujen mahdollisuuksia eri toiminoissaan.	2 htkk
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Tilojen ja käyttövuorojen sähköinen haku, sähköisten asiakaspalvelujen käyttöönotto ja edelleen kehittäminen</i>	<i>Sähköiset palvelut: Latujen kunnan sekä tilojen ja alueiden käyttövuorotilanteen reaaliaikainen seuranta verkossa, LIPAS-tietokannan päivitys</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Sähköiset palvelut: Ladut.fi -palvelu otettu käyttöön. Tilojen ja alueiden käyttövuorokalenteri verkkoon toteutettu, LIPAS-tietokannan päivitys tehty. TEA-viisari valtakunnallinen liikuntatiedonkeruu vastattu. Asiakaskyselyä ei toteutettu.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin organisaatorakennetarjonta: yhtiörakenteen ja toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; Liikunnan ja virkistysalueiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; kehittämistarpeiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.</i>	<i>Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Toteuma 31.12.2018	<i>Uudelleenjärjestelyt: KUVA:lle kylien lähiliikuntapaikkojen avustukset 2018. Liikunnan avustussääntö uudistettu. Liikuntapalvelujen ja liikuntapaikkojen hoidon sopimus Leppäkerttu Oy:n kanssa uusittu ja hyväksytty lokakuussa, tullut voimaan 1.1.2019.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Ostopalvelusopimukset. Kustannusten ja vaikuttavuuden seuranta.
Tarkastushavainnot 31.12.2018:

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Vuoden 2017 henkilöstömuutokset edellyttävät muutoksia toiminnan järjestämisessä ja palveluvalinnoissa. Varautuminen: Palveluvalinnat. Sähköisten palvelujen ja sopimusohjauksen kehittäminen. Rajapintojen selkeyttäminen kunnan ja palvelutuottajan organisaatiossa. Yhteistyön kehittäminen 3. sektorin kanssa.
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019*
Ylläpidettävät liikuntapaikat, alueet ja rakennukset:				
Urheilu- ja pallokentät, kpl	9	9	9	
Luistelualueet ja kaukalot, kpl	2+8	2+8	2+8	
Uimalat	3	3	3	
Hiihtoladut, km	110	110	110	
Kuntoilureitit, km	30	30	30	
Moottorikelkkareitit, km	56	56	56	
Muut ylläpidettävät alueet: laavut	4	4	4	
Monitoimikentät	4	4	4	
Muu urheilutoiminta/kuntatuki:				
Uimala-kylpyläpalvelujen avustus	25 000	25 000	25 000	25 000
Alle 18-v. jäävuorojen tukemiseksi	6 300	6 300	6 300	0
Voimavarat				
Vakanssit	0	0	0	0
Kustannustiedot: (menot)				
Hallinto, €	0	0	0	0
Liikuntapaikat, -alueet ja -rakennukset, €	153 772	145 140	123 872	0
Ostopalvelut Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	231 500	200 000	200 000	341 943
Liikuntatoimen nettomenot €/as	38,2	33,5	32	35,4
Liikuntatoimen menot yhteensä	385 272	345 140	323 872	
Toimintatulot yhteensä	11 926	16 600	14 335	
Nettomenot	373 346	328 540	309 537	

*TA 2019 tavoitteet ja mittarit muuttuneet olennaisesti.

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö: Osastopäällikkö tekninen johtaja

1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Toimielin 50 Tekninen lautakunta	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	9 115	9 031	28	9 059	8 782
Valmistus omaan käyttöön	24	0	0	0	2
Toimintamenot	-8 502	-8 354	-658	-9 012	-8 819
Toimintakate (netto)	637	677	-630	47	-35

2. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

Asuminen ja elinympäristö	Toteuttaja						Toimet /hankkeet	Mittarit	
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mitaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	ateria- ja siivouspalv	vesi- ja viemäri- ja tilat			rakennusvalvonta
Kirkonkylän asemakaavat	o	p v	o	o	-	o	o	Keskustaajaman ydinalueen asemakaavan hyväksyminen	Päätös 2018
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	o	p v	p v	-	-	p v	o	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen ja tonttien (osa) luovutus.	Tontteja valmiina luovutukseen
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	o	o	o	p v	o	o	o	Palvelukeskus Virrankoti valmis kesäkuussa 2018. Uusi alakoulu käyttöön marraskuussa 2018	Vastaanottokatsemukset
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	o	o	o	p v	o	o	o	Investoinnin toteutusmuodon (peruskorjaus / uudisrakennus) ja rahoitustavan (oma / leasing) suunnittelu Vertailun pohjalta ratkaisu toteutustavasta ja toteutussuunnitelma	Hankesuunnitelma valmis syyskuuhun 2018 mennessä
Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus	o	p v	-	-	-	-	o	Hankkeiden ohjaaminen maapoliittikan mukaisesti. 1.1.2018 voimassa	Maapoliittikan toteuttaminen
Strateginen maanhankinta	-	o	-	-	-	-	-	Aktiivinen maanhankinta strategisesti tärkeillä alueilla.	Etuoisto-oikeuden käytön tarkastaminen ja muiden alueiden arvioiden tekeminen. Esityksien valmistelu hallinnolliseen käsittelyyn.

<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämistarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	o	p v	o	-	-	o	o	<i>Asema- ja yleiskaava-hankkeet: taajamien hankkeet, Konnuslahden yleiskaavan valmistelut, Suoniemi, Oravikoski</i>	Kaavojen eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä.
---	---	--------	---	---	---	---	---	--	--

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	ateria- ja siivouspalv	vesi- ja viemärlaitos	rakennusvalvonta		
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	o	p v	o	-	-	o	o	Kaavoittaminen, infran rakentaminen ja ylläpito	Keskustaajaman asemakaavamuutoksen hyväksyminen. VT5 kehittämisen vaatimat kaavat: yleiskaavan päivitys.
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	-	o	-	-	-	-	-	<i>Alueen vetovoiman kehittäminen yritysälhtöisesti, uusien investointien, palveluiden sekä tapahtumien generointi alueelle</i>	<i>Yritysten uudet kehittämishankkeet ja investoinnit</i>
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	-	p v	-	-	-	-	-	Tilojen ja tonttien markkinointi monikanavaisesti Tilanettiä ym. hyödyntäen Asuntotonttien markkinointi- ja myyntiprosessin kehittäminen, Kotisivujen, logon ja muiden markkinointiaineistojen uusiminen.	Tonttitarjonta Toteutuneet kaupat
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>	-	p v	-	-	-	-	-	<i>Tuetaan yhteistyöhankkeisiin osallistumalla (yritykset, oppilaitokset, muut kehittämisorganisaatiot, kunta) sekä järjestämällä tontteja ja toimitiloja ja verkostoitumista Varkaus – Pieksämäki seudun energiaklusterin kehittämien yhteistyöhankkeiden avulla</i>	Keskustaajaman asemakaavamuutoksen hyväksyminen.

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	ateria- ja siivouspalv	vesi- ja viemäriaitos	rakennusvalvonta		
Työllisyyttä edistävät hankkeet	0	0	0	0	0	0	0	Työllistävät hankkeet, henkilöiden työllistäminen	Osallistuminen työllistämällä henkilöitä.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	0	0	0	0	0	0	0	Koulutussuunnitelman päivittäminen (2018) ja laatiminen uudelle toimintavuodelle (2019) Koulutuskorvausten hakeminen vuoden 2017 osalta	Koulutussuunnitelma 2018 päivittäminen ja 2019 laatiminen vastuualueittain.
<i>Sähköiset palvelut</i>	0	0	0	0	0	0	0	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.</i>	Lupapiste.fi käyttöönotto ja tiejaoston sähköiset lomakkeet. Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön.
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen / asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	0	0	0	0	0	0	0	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen 2018.</i>	Osallistutaan koko organisaation kyselyn järjestämiseen.
Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toimet /hankkeet							Mittarit	
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	ateria- ja siivouspalv	vesi- ja viemäriaitos	rakennusvalvonta		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	0	0	0	0	0	0	0	<i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti (Vuoden 2018 teemana työsuojelu)</i> <i>Henkilöstöstrategiset tavoitteet kuntastrategiassa</i> Esimiestyön tukeminen	Koulutukset järjestetty yhteistyössä uusien työsuojeluvaltuutettujen kanssa vuoden 2018 aikana Strategisten tavoitteiden asettelu ja mittarointi

								<p><i>Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa</i></p> <p><i>Sairauspoissaolojen ehkäiseminen, pääpaino työtaturmista johtuvissa sairauspäivissä</i></p>	<p>Esimiesinforiin osallistuminen</p> <p>Työterveyshuollon toimintasuunnitelman päivittäminen, työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen asiakastyytyväisyyskyselyn pohjalta</p> <p>Sairauspoissaolot -5 % vähennys vuoden 2017 tasoon, työtaturmista johtuvien sairauspäivien vähentäminen: enimmillään 200 kalenteripäivää</p>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	0	0	0	0	0	0	0	<p><i>Investointien suunnittelu ja toteuttaminen tasehallinnan näkökulmasta,</i></p> <p><i>Sähköisen huoltokirjan käyttöönotto</i></p> <p><i>Hallintopalveluyksikön käynnistäminen. Uuden hallinnon toimintamallin kehittäminen, Tiimityön kehittäminen,</i></p> <p><i>Valmistautuminen kunnan tehtävämuutokseen 2020 alusta; työnjaon ja nykyaikaisen, asiakaslähtöisen toimintamallin rakentaminen.</i></p>	<p><i>Talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.</i></p> <p><i>Tulevaisuuden investointimahdollisuuksien huolehtiminen.</i></p> <p><i>Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön.</i></p> <p><i>Käyttötalouden kokonaishallinta</i></p>

Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset	Toteuttaja							Toimet / hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	ateria- ja siivouspalvelut	vesi- ja viemärilaitos	rakennusvalvonta		
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	0	0	0	0	0	0	0	Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa aktiivinen mukanaolo kuntaa koskevissa linjauksissa,	Lähtötietojen toimittaminen sote – valmisteluun.

								Kunnan rooli sote-kiinteistöjen omistajana 2020 uudistuksen jälkeen	
Kuntastrategia 2018 - 2021	-	-	-	-	o	-	-	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen kuntastrategian laatimiseen.
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	-	o	-	o	-	-	-	<p><i>Vokkolan alueen energia- tehokkuusselvityksen pohjalta laaditaan toteut- tamissuunnitelma ja kus- tannusarvio</i></p> <p><i>Kylpylän ja hotellin sa- neerauksen toteuttamis- vaihtoehtojen selvittämi- nen ja linjaus taloudelli- siin resursseihin sovittaen</i></p> <p><i>Konsernin organisaatiora- kennetarkastelu: yhtiörakenteen ja toimin- nallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt: Liikunnan ja virkistysalu- eiden toiminnallisten ko- konaisuuksien uudelleen- järjestelyt; kehittämistar- peiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoi- den välillä.</i></p> <p><i>Kunnan ja konsernin energiatehokkuusselvi- tykset</i></p>	<p>Valmis 2018 loppuun mennessä.</p> <p>Valmis 2018 loppuun mennessä.</p> <p>Uusi rakenne 2019 alusta</p> <p>Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana</p> <p>Energian kulutuksen pysyvä vähentäminen</p>

Tulosalue: 511 Tekninen toimi
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

1. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 511 Tekninen toimi	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	7 032	7 069	28	7 097	6 803
Valmistus omaan käyttöön	21	0	0	0	0
Toimintamenot	-7 641	-7 442	-658	-8 100	-7 955
Toimintakate (netto)	-588	-373	-630	-1 003	-1 152

Vastuualue: 5100 Hallinto, 5115 ostopalvelut

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Johdetaan toimialan palvelujen järjestämisen ja tuottamisen suunnittelua ja toteutusta sekä tuotetaan taloushallinnon ja toimistotyön palveluja.
 Toiminnan perustana ovat toimintayksiköiden tarpeet kehittää kuntaa hyväksi ja turvalliseksi asua, liikkua ja toimia järjestämällä ja tuottamalla tätä tukevia palveluja.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5100 Hallinto	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	33	1	0	1	2
Toimintamenot	-239	-565	0	-565	-455
Toimintakate (netto)	-206	-564	0	-564	-453

Vastuualue 5115 ostopalvelut	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	16	0	0	0	0
Toimintamenot	-555	-578	0	-578	578
Toimintakate (netto)	-539	-578	0	-578	578

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Hallinnollinen käsittely.	Hankkeiden valmistelu ja eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Hallinnollinen käsittely.	Hankkeiden valmistelu ja eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Hallinnollinen käsittely.	Hankkeiden valmistelu ja eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	Hallinnollinen käsittely.	Hankkeiden valmistelu ja eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä
Toteuma 31.12.2018	Terveysaseman hankesuunnitelma on tehty. Hanke odottaa päätöksentekoa vaihtoehtojen osalta.	

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Koulutussuunnitelman päivittäminen (2018) ja laatiminen uudelle toimintavuodelle (2019) Koulutuskorvausten hakeminen vuoden 2017 osalta	Koulutussuunnitelma 2018 päivittäminen ja 2019 laatiminen vastuualueittain.
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.</i>	<i>Nettisivujen ajantasaisuus.</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.	Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti	Osallistutaan koulutuksiin.
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Hallintopalveluyksikön käynnistäminen. Uuden hallinnon toimintamallin kehittäminen, Tiimityön kehittäminen,	Toimistotehtävien kehittäminen: tiimimalliin siirtyminen.
Toteuma 31.12.2018	Koulutussuunnitelmaa on päivitetty toteuman mukaisesti. Nettisivuja on päivitetty. Asiakkaiden yhteydenottoihin on vastattu. Tiimimallin käyttöönotto on aloitettu.	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen
Toteuma 31.12.2018	Valtuusto on hyväksynyt strategian	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
Tarkastushavainnot 31.12.2018: ei poikkeamia.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmien hallinta: varmuuskopiot
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja 5100	Toteuma 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstön määrä				
Kuukausipalkkaiset (tsto, rak.valv)	11	13	12	18
Kuukausipalkkaiset (ateria, siiv. kiint., vesil.)	49	50	61	53
Tuntipalkkaiset koko tekn. toimi	8	6	6	6
Yhteensä	68	69	79	77

Vastuualue: *5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut*
Vastuuhenkilöt: Maanmittausinsinööri ja Metsätalousinsinööri

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Maankäyttö ja mittauspalvelut tulosalue vastaa kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, maanhankinnasta, maanluovutuksesta, maa- ja metsätiloista sekä kartasto-, mittaus- ja paikkatietopalveluista. Maa- ja metsätilat: kunnan omien metsien hoito ja puun myynti. Haja-asutusalueiden yksityisteiden kunnossapidon avustaminen ja tiekuntien opastaminen yksityistielain mukaisissa asioissa.
--

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	750	698	0	698	724
Toimintamenot	-653	-615	0	-615	-642
Toimintakate (netto)	97	83	0	83	82

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Keskustaajaman ydinalueen asemakaavan hyväksyminen	Päätös 2018
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen ja tonttien (osa) luovutus.	Tontteja valmiina luovutukseen
Syksyllä 2017 laaditun maapolitiikan ohjelman aktiivinen toteutus	<i>Hankkeiden ohjaaminen maapolitiikan mukaisesti. 1.1.2018 voimassa</i>	Maapolitiikan toteuttaminen
Strateginen maahankinta	<i>Aktiivinen maanhankinta strategisesti tärkeillä alueilla.</i>	Etuosto-oikeuden käytön tarkastaminen ja muiden alueiden

A. Asuminen ja elinympäristö		
		arvioiden tekeminen. Esityksien valmistelu hallinnolliseen käsittelyyn.
<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	<i>Asema- ja yleiskaava-hankkeet: taajamien hankkeet, Konnuslahden yleiskaavan valmistelut, Suoniemi, Oravikoski</i>	Kaavojen eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä: Konnuslahden osayleiskaavaluonnos, Oravikoski ja Suoniemi hyväksymiskäsittelyyn.
Toteuma 31.12.2018	Kirkonkylän keskusta-alueen asemakaavamuutos hyväksytty. Lossinpellon infra valmistunut kaavateiden asfaltointia lukuunottamatta. Tonttien luovutus alkaa tammikuussa 2019. Hankkeita on ohjattu maapolitiikan mukaisesti. Konnuslahden osayleiskaavaluonnos valmistelussa ja tulee nähtäville alkuvuodesta 2019. Taajaman osayleiskaavan muutos VT5 ympäristön osalta vireillä. Oravikosken taajaman asemakaavamuutos etenee hyväksymiskäsittelyyn. Oravikosken koulun ympäristön ja Suoniemen osalta maankäyttö sopimukset ovat valmistuneet, sopimukseen ei olla päästy. Asemakaava viety hyväksymiskäsittelyyn Venerannantien osalta. Riikinnevan teollisuusalueen asemakaavan toteuttamisesta ja siihen liittyvästä maankäyttö sopimuksesta neuvottelut avoinna.	

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Kaavoittaminen, infran rakentaminen ja ylläpito	Keskustaajaman asemakaavamuutoksen hyväksyminen. VT5 kehittämisen vaatimat kaavat: yleiskaavan päivitys.
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Maankäytön suunnittelu</i>	<i>Osallistuminen hankkeisiin asiantuntijana.</i>
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	<i>Tilojen ja tonttien markkinointi monikanavaisesti Tilanettiä ym. hyödyntäen Asuntotonttien markkinointi- ja myyntiprosessin kehittäminen, Kotisivujen, logon ja muiden markkinointiaineistojen uusiminen.</i>	<i>Tonttitarjonta Toteutuneet kaupat</i>
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>	<i>Yritystonttien järjestäminen</i>	<i>Keskustaajaman asemakaavamuutoksen hyväksyminen.</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Kirkonkylän keskusta-alueen asemakaavamuutos hyväksytty. Taajaman osayleiskaavan muutos VT5 ympäristön osalta on valmistelussa. Tonttitarjonnan aineistoa on ajantasaistettu.</i>	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Henkilöiden työllistäminen	Puisto ja metsähoito: työllistää 1-3 henkilöä
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty 100 %
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.</i>	Tiejaoston sähköiset lomakkeet.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.</i>	<i>Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti</i>	<i>Osallistutaan koulutuksiin.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		
Toteuma 31.12.2018	<i>Kehityskeskustelut on käyty. Sähköisiä lomakkeita ei ole tehty. Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin on vastattu. On osallistuttu koulutuksiin. Paikkatiedon – ja maankäytön taksat on tarkistettu.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen
Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen	Liikunnan ja virkistysalueiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; kehittämistarpeiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.	Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana. Pitkäjänteisen kehittämissuunnitelman valmistelu aloitettu.
Toteuma 31.12.2018	Strategian laatimiseen on osallistuttu. Vastuunjakoselvitystä ei ole alkuvuonna tehty.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
Tarkastushavainnot 31.12.2018: ei poikkeamia.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tapaturmariskit mittaus- ja metsätöissä

6. Toiminta- ja tunnuslukuja 5201

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä	7	6	5,5	5,5
Asemakaava-alue, ha (muutosalue ja uusi)	989	1 000	989	1 100
Ranta-asetakaava-alueita, ha	3 957	3 850	3 957	3 957
Yleiskaava-alueita, km ² (uusi ja muutosalue)	697	715	697	730
Asuintontteja myynnissä	64	105	102	90
Myydyt /vuokratut uudet omakotitalotontit, asetakaavan ulkopuoliset alueet kpl	1	5	1/0	8
Myydyt / vuokratut uudet omakotitalotontit asetakaava-alueet kpl	3	12	0/1	10
Myydyt / vuokratut rivitalotontit /kerrostalotontit tms.	2	1	1/0	2
Rakennettujen vuokratonttien myynti kpl	2	4	2	4
Muut rakennuskäyttöön myydyt / vuokratut alueet (esim. T-alueet) kpl	5	3	4/1	5
Maan hankinta kpl	7	3	5	3
Maan hankinta ha	6,5	15	42,2	50
Rakennustonttien vuokratuotto (euroa)	150 710	145 600	127 980	130 000
Kartoitus ha I	10	10	10	10
Paalutus kpl				
– tontit kpl	13	15	6	10
– rakennukset kpl	11	15	8	10
Pohjakartta (pinta-ala, hehtaaria)	2 625	1 900	2 625	2 665
Kunnallistekniikan mittaus km/tehty	tehty	10		
Asiakasneuvonta/kaavoitus ja mittaus / kpl	4 200	4 000	4 200	4 500
Viranhaltijapäätökset ja lausunnot /kaavoitus kpl	90	60	60	65
Maa- ja metsätilat				
Maa- ja metsätalousmaa, ha	2 886	2 886	2 886	2 886
Myyty puutavara m ³	13 800	13 000	13 000	13 000
Taimikonhoito ha	248	220	188	100

Vastuualue: 5301 Kunnallistekniset palvelut
Vastuuhenkilö: Yhdyskuntainsinööri

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Liikenneväylien, viheralueiden ja muiden yleisten alueiden sekä hulevesihuoltoon liittyvä rakentaminen ja kunnossapito.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5301 Kunnallistekniikka	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	65	38	11	49	78
Toimintamenot	-896	-732	-222	-954	-1 004
Toimintakate (netto)	-831	-694	-211	-905	-926

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Taajaman kaavahankkeet	Osallistuminen asiantuntijana kaavahankkeeseen.
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen	Alueen infra rakennettu
Toteuma 31.12.2018	Lossinpellon rakentaminen valmis lukuunottamatta asfaltointia.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty 100 %
Sähköiset palvelut	Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.	Nettisivujen ajantasaisuus. Lomakkeiden päivitys.
Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi	Asiakkaan yhteydenottoihin ja palveluteisiin vastaaminen 100 %.	Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti	Osallistutaan koulutuksiin.
Tuottavuuden edistäminen	Talousarvion toteuttaminen	Käyttötalouden kokonaishallinta
Toteuma 31.12.2018	Palkattu uusi määräaikainen 31.12 saakka. Nettisivujen päivitys kesken. Koulutuksiin on osallistuttu. Käyttötaloudessa tuloja on arvioitua enemmän ja myös kuluja on arvioitua enemmän.	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen
Toteuma 31.12.2018	Strategian laatimiseen on osallistuttu.	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus; hankintastrategian toteuttaminen
Tarkastushavainnot 31.12.2018: ei poikkeamia.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työtaturmat: työsuojelun keinot. Henkilöstöressurit, henkilöstösuunnittelu; katujen kuntotaso

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja 5301

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstön määrä				
Kaavatiet, htv	1	1	2	2,9
Viheralueet ja leikkikentät, htv	2,65	2,65	2,65	3
Toiminnan laajuus ja kustannukset	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
KAAVATIET				
Kadut ja tiet, pituus m	78 600	80 000	80 000	81 620
Kevyenliikenteenväylät, pituus m	25 800	26 500	26 500	26 920
*Alueurakka, € (tuote 5126)	282 784	275 000	288 931	357 500
*Muu kesä kunnossapito, € (tuote 5135)	49 761	45 000	55 242	15 000
*muu talvi kunnossapito, € (tuote 5125)	15 363	10 000	29 783	15 000
*Katuvihreät, € (tuote 5134)	34 482	0	20 175	0
*Menot yhteensä, €	382 390	330 000	394 131	387 500
HULEVEDET				
*Menot yhteensä, €	49 099	53 000	52 665	64 690
Valaistuspisteitä	2 110	2 150	2 180	2150
Valaistut kadut ja tiet, metriä	70 550	73 500	74 700	74 900
Menot yhteensä, €	124 286	132 224	137 037	130 008
VIHERAL PUISTOT				
A1 Edustusviheralue, ha	1,2	1,2	1,2	1,2
A2 Käyttöviheralue, ha	12	12	12	12
A3 Käyttö- ja suojaviheriöt, ha	3,7	3,7	3,7	3,7
*Viheral. työnjoht. ja yleiskust.	37 214	30 780	41 975	34 618
*Puistot, kpl	2	2	2	2
*Puistometsät, ha	160	160	160	160
*Leikkikentät, kpl	16	16	16	16
*Koirapuistot, kpl	1	1	1	1
*Menot yhteensä, €	127 823	135 523	141 126	191 313
MUUT YLEISET ALUEET JA LAITURIT				
*Venelaiturit, kpl	14	14	14	15
*Veneiden laituripaikat, kpl	197	197	197	204

*Veneiden rantapaikat, kpl	168	168	168	165
*Venetarvikkeiden tarvikkekopit	24	24	24	24
*Veneenlaskupaikat, kpl	8	8	8	8
*Pyykki-/mattolaiturit, kpl	3	3	3	3
*Veneilyreitit, kpl	2	2	2	2
*Retkeilyalueet ja -reitit, kpl	2	2	2	2
*Muut yleiset kohteet – mm. torit, kpl	2	1	1	1
*Menot yhteensä, €	74 709	73 622	97 281	75 090

Vastuualue: 5401 Tilapalvelut
Vastuuhenkilöt: Rakennuttajainsinööri ja rakennusmestari

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalue vastaa kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen kunnossapidosta, peruskorjauksista, huollosta ja teknisestä isännöinnistä sekä tarvittavien toimitilojen hankesuunnittelusta ja rakennuttamisesta myös tytäryhteisöjen osalta.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5401 Tilapalvelut	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	4 104	4 075	14	4 089	3 938
Valmistus omaan käyttöön	21	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 745	-2 392	-429	-2 821	-2 716
Toimintakate (netto)	1 379	1 683	-415	1 268	1 223

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Palvelukeskus Virrankoti valmis kesäkuussa 2018. Uusi alakoulu käyttöön marraskuussa 2018	Vastaanottokatsemukset
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	Investoinnin toteutusmuodon (peruskorjaus / uudisrakennus) ja ra-hoitustavan (oma / lea-sing) suunnittelu. Vertailun pohjalta ratkaisu toteutustavasta ja toteutussuunnitelma	Hankesuunnitelma valmis syyskuuhun 2018 mennessä
Toteuma 31.12.2018	Virrankodin valmis. Taloudelliset loppuselvitykset ja ARA lopputilitykset käynnissä. Leppäkertun alakoulu työt valmiit. Terveysaseman hankesuunnitelma valmistunut hallinnolliseen käsittelyyn.	

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Yritysten uudet kehittämishankkeet ja investoinnit	Osallistuminen asiantuntijana hankkeisiin
Toteuma 31.12.2018	Osallistuttu Vokkolan alueen kehittämiseen. Tekonurmikenttä tehty. Hotelli-kiinteistön korjausten suunnittelu aloitettu. Leppäkertun koulun alueen toiminnollisuuden varmistaminen.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Henkilöiden työllistäminen	Tilapalvelut työllistää 1-3 henkilöä
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty 100 %
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.</i>	<i>Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön.</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.</i>	<i>Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti</i>	<i>Osallistutaan koulutuksiin.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Sähköisen huoltokirjan käyttöönotto</i>	<i>Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön.</i>
Toteuma 31.12.2018	<p><i>Työllistetty 2 henkilöä. Kehityskeskustelut käyty osittain.</i></p> <p><i>Sähköisen huoltokirjan kohdemääritykset luotu ja järjestelmä hankittu. Asiakkaiden informointi kevään 2019 aikana.</i></p> <p><i>Asiakkaiden yhteydenottoihin on vastattu suunnitellusti. Koulutuksiin on osallistuttu (esim. RAP 29 ja rakennusautomaatio asiantuntija koulutus).</i></p>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa aktiivinen mukanaolo kuntaa koskevilla linjauksissa,	Kiinteistötiedoton toimitettu selvitystyöhön
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen
Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen	Liikunnan ja virkistysalueiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; kehittämistarpeiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.	Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana. Pitkäjärjestyksen kehittämisen suunnitelman valmistelu aloitettu.
Toteuma 31.12.2018	Sote- ja maakuntauudistukseen pyydetyt tiedot toimitettu. Strategian laatimiseen on osallistuttu. Vastuunjakoselvitys menossa, valmistuu maaliskuun loppuun mennessä. Tilatietojen tarkistus menossa.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus; hankintastrategian toteuttaminen
--

Vastuualue: 5402 Ateria- ja siivouspalvelut
Vastuuhenkilö: Ateria- ja siivouspalvelujohtaja

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Ateria- ja siivouspalvelut vastaa Leppävirran kunnan omien toimintojen kuten päiväkotien, koulujen, ikäihmisten ja hoivakotien ateriapalveluiden tuottamisesta ja myy Kysteri-liikelaitoskuntayhtymälle sen tarvitsemia ruokapalveluja. Ateria ja siivouspalvelut vastaa kunnan ja sopimusten mukaan myös kuntakonsernin omistuksessa olevien kiinteistöjen siivouksesta. Kaikki palvelut halutaan tuottaa asiakaslähtöisesti ja tehokkaasti.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5402 Ateria ja siivouspalvelut	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	2 065	2 257	2	2 259	2 060
Toimintamenot	-2 553	-2 560	-6	-2 565	-2 560
Toimintakate (netto)	-489	-303	-4	-307	-500

Vastuualueeseen 5402 on yhdistetty entiset tulosalue 141 ravintopalvelut ja kustannuspaikka 5417 siivouspalvelut 1.1.2017 alkaen

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.		Osallistutaan suunnittelun ohjaukseen
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot		Osallistutaan suunnittelun ohjaukseen
Toteuma 31.12.2018	On osallistuttu investointihankkeisiin sekä terveysaseman toteutusvaihtoehtojen työryhmään.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Räätälöidään yhdessä työllisyyskoordinaattorin kanssa sellaisia työtehtäviä, joilla tuetaan työllistymistä.	Ateria- ja siivouspalvelut työllistää 1-3 henkilöä
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty lähiesimiehen kanssa 100 %
	Lisä-/täydennyskoulutuksen mahdollistaminen, jokaiselle työntekijälle esim. EA -koulutuksen päivitys	Koulutussuunnitelman toteutumisen seuranta, jokaisella työntekijällä vähintään 8 h täydennyskoulutusta vuoden 2018 loppuun mennessä
	Uusien työntekijöiden ja sijaisten perehdytys ja seuranta	Perehdytyskortit otetaan aktiivisesti käyttöön, jokaisen työntekijän kohdalla.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Jatkuva kehittäminen, uudet ja tarkoituksenmukaiset ohjelmaversiot ja ohjelmistot käytössä.</i>	<i>Ohjelmistoja tarkastellaan kriittisesti ja kehitetään yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Ohjelmistojen käyttöastetta seurataan.</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<p><i>Aktiivinen yhteistyö asiakkaiden kanssa</i></p> <p><i>Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.</i></p> <p><i>Palvelukuvausten päivittäminen ajantasalle</i></p>	<p><i>Toteutuneita yhteistyöpalavereita on vähintään 8kpl / kalenterivuosi</i></p> <p><i>Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.</i></p> <p><i>Palveluskuvauksien läpikäynti yhdessä asiakkaan kanssa, kaikki olemassa olevat kuvaukset on päivitetty vuoden 2018 loppuun mennessä.</i></p>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<p><i>Työterveyshuollon kanssa yhteistyöpalaverit</i></p> <p><i>Työntekijöiden Työssäjaksaminen seuranta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>sairauspoissaolojen vähentäminen</i> - <i>työkykyneuvottelut</i> - <p><i>mm. työhön paluu pitkältä sairauslomalta; osa-sairauspäivä, työkokeilu, kevennetty työ tai korvaavan työn tekeminen</i></p> <p>TYÖTURVALLISUUS <i>Turvallisuushavainnot</i></p> <p><i>Työmatka- tai työtapaturma</i></p> <p><i>Tapaturmattomuuspäivä laskuri (ei työmatka, eikä työtapaturmia)</i></p>	<p><i>Vähintään kaksi kertaa kalenterivuoden aikana</i></p> <p><i>Puheeksiotot kunnan ohjeistuksen mukaisesti</i></p> <p><i>Verrataan edellisten vuosien vastaavaan aikaan.</i> <i>toimenpiteiden vaikutusten arviointi yhdessä kyseisen työntekijän kanssa</i></p> <p><i>jokainen työntekijä tekee vähintään yhden turvallisuushavainnon /kalenterivuosi.</i></p> <p><i>Ei yhtään työmatka tai -tapaturmaa vuoden 2018 aikana</i></p> <p><i>Jokaisessa henkilöstöpalaverissa käydään läpi saapuneet turvallisuushavainnot ja mahdolliset lähtötilanteet.</i></p> <p><i>100 tapaturmatonta kalenteripäivää, henkilöstölle tarjotaan täytekakku kahvit</i> <i>200 tapaturmatonta kalenteripäivää, henkilöstölle tarjotaan ruokailu</i> <i>300 tapaturmatonta kalenteripäivää, henkilöstölle tarjotaan ruokailu ja täytekakku kahvit.</i></p>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
		<i>Kokovuosi tapaturmaton, henkilöstö saa 20€ lahjakortin</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintoja ja tuottavuutta kehitetään ja seurataan jatkuvasti</i> <i>Siivouksen laadun määrittely</i>	<i>kehitellään raportointia karsitaan päällekkäisyyksiä ja kuluja</i> <i>Laadun kriteerien määrittely, mikä on "riittävä laatu"</i> <i>Siivouksen laatukierroksia on tehtynä 8 kpl/ kalenterivuosi</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Eripituisissa työkokeilu- ja harjoittelujaksoissa on ollut kuusi henkilöä. Koulutuksiin on osallistunut 45 henkilöä ja koulutuspäiviä on yhteensä 96. Asiakaspalautetta on saatu ja ne on käsitelty henkilöstön kanssa ja niihin on vastattu määräajassa. Toteutuneita asiakasyhteistyöpalavereita on ollut kaksitoista (12). Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on ollut viikoittaista ja työkykyneuvotteluita ja -arvioita on tehty yhteensä yksitoista (11)</i> <i>Työtapaturmia on sattunut kymmenen (10), turvallisuushavaintoja on tehty muutama. Tuotannonohjausjärjestelmän muutos on käynnistetty ja raportointia kehitetään jatkuvasti.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Tukipalveluiden tuottamisen kehittäminen ja valmistelu	Palvelusopimusten ja vastuunjako taulukoiden päivittäminen tuleva
Kuntastrategia 2018 - 2021		<i>Osallistutaan suunnitteluun</i>
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>		<i>Osallistutaan kehittämiseen</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Sote- ja maakuntauudistuksesta on haettu esimiestasolla tietoa ja osallistuttu infoihin sekä valmisteltu tietopaketteja maakunnalle. On osallistuttu Kuntastrategian valmisteluun.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
Tarkastushavainnot 31.12.2018: On osallistuttu AVI:n tarkastukseen 17.4.2018

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

<p>Osaavaa ja ammattitaitoista henkilöstöä on vaikea saada. Varaudutaan huolehtimalla hyvästä työnantajaimagosta ja hyvästä perehdyttämisestä. Ennakoidaan mahdolliset tarpeet mm. sijaisuudet.</p> <p>Avainhenkilöiden mahdollinen vaihtuminen, yksikössä on yhteiset ja päivitetty työohjeistukset ja niiden tallentaminen verkkolevylle.</p> <p>Ateriapalveluiden tuotantoon vaikuttavat poikkeustilanteet mm. Sähkökatkot ja vesijakelun keskeytyminen tai veden laadun heikentyminen. Päivitetään ohjeistukset poikkeustilanteita varten ajantasalle ja tiedotetaan henkilökuntaa.</p>

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta

Tulosalue: 590 Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa. Tehtävänä on valvoa rakentamista sekä osaltaan huolehtia rakennetun ympäristön hyvästä laadusta, käsitellä rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 590 Rakennusvalvonta	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	122	91	0	91	81
Toimintamenot	-136	-170	0	-170	-152
Toimintakate (netto)	-14	-79	0	-79	-71

Muutos talousarvioon nähden on ollut määrärahasiirrot henkilöstöhallinnosta koulutuksien osalta.

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Taajaman kaavahankkeet	Osallistuminen asiantuntijana, lausunnot 2 viikon aikana
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Viranomaisvalvonta	Katselmukset edistymisen mukaan
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	Suunnittelun viranomaisohjaus	Asiantuntija osallistuminen, lausunnot 2 viikon aikana
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>	<i>Valtuuston päätöksen ja lainsäädännön mukaisen ohjelman laatiminen</i>	<i>Osallistuminen työryhmän jäsenenä asiantuntijana</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Terveysaseman osalta hanke siirtynyt myöhemmin toteutettavaksi. Muut tavoitteet toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.</i>	

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Taajaman kaavahankkeet	Osallistuminen asiantuntijana. Lausunnot kaavahankkeisiin 2 vk aikana.
Toteuma 31.12.2018	<i>Osallistuttu kaavahankkeisiin asiantuntijana.</i>	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Luvan hakemisen sähköisen palvelun käynnistäminen</i>	<i>käyttöönotto vuoden 2018 aikana</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Luvan hakemisen sähköisen palvelun käynnistäminen</i>	<i>käyttöönotto vuoden 2018 aikana</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Sijaisuusjärjestelyt</i>	<i>lomien ja osa-aikaisuuden sijaisuuksien järjestäminen</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Rakennusvalvontataksan tarkistus</i>	<i>talousarvio</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Sähköinen luvan hakeminen otettu käyttöön kesällä 2018. Toimisto-sihteerin osa-aikaisuuden sijaisuus on täytetty yhdistelmätoimen perustamisella. Rakennustarkastajan loma-ajan sijaisuus järjestynyt sisäisin tehtäväjärjestelyin.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen
Toteuma 31.12.2018	<i>Toteutunut.</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
Tarkastushavainnot 31.12.2018: <i>Ei epäkohtia.</i>

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmien hallinta: varmuuskopiot, henkilöstöresurssit (sijaisuudet)

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

590 Rakennusvalvonta	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Rakennuslupahakemukset kpl	227	220	169	210
Rakennuslupahakemusten käsittelyaika keskim. (pv)	21	18	21	21
Rakennusvalvonnan menot yht.	-136 070	-169 555	-151 582	-184 928
Tulot yhteensä, €	121 723	90 500	80 851	90 000
Nettomenot yhteensä	-14 347	-79 055	-70 731	-94 928

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta

Tulosalue: 900 Vesi- ja viemärlaitos

Vastuuhenkilö: Vesihuollon käyttöpäällikkö

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Jaetaan puhdasta talousvettä ja vastaanotetaan asiakkaiden jätevedet rakentamalla ja ylläpitämällä verkostoja ja niihin liittyviä kunnallisteknisiä laitteita ja rakennelmia.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 900 Vesi- ja viemärlaitos	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	1 962	1 872	0	1 872	1 899
Valmistus omaan käyttöön	3	0	0	0	1
Toimintamenot	-725	-742	0	-742	-713
Toimintakate (netto)	1 239	1 129	0	1 129	1 187

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Taajaman kaavahankkeet	Osallistuminen asiantuntijana kaavahankkeeseen. Vesihuolto kaavoituksessa luonnosvaiheessa
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen	Alueen infra rakennettu
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Liittymän rakentaminen	Kiinteistöjen liittymät rakennettu
Toteuma 31.12.2018	Kaavahankkeiden vesihuollon asiantuntijana toimittu. Lossinpellon asuinalueen rakentaminen valmis. Kiinteistöjen liittymät rakennettu sovitusti.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty 100 %
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.</i>	<i>Nettisivujen ajantasaisuus. Lomakkeiden päivitys.</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.</i>	<i>Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti</i>	<i>Osallistutaan koulutuksiin.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Talousarvion toteuttaminen</i>	<i>Käyttötalouden kokonaishallinta.</i>
Toteuma 31.12.2018	<i>Kehityskeskustelut pidetään vuonna 2019. Nettisivuja päivitetty. Asiakkaiden yhteydenottoihin on vastattu tavoitteiden mukaisesti. Koulutuksiin on osallistuttu. Käyttötalous toteutunut suunnitellusti.</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen
Toteuma 31.12.2018	Strategian laatimiseen on osallistuttu.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
Tarkastushavainnot 31.12.2018: ei poikkeamia.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Jakelun keskeytyminen sähkökatkon vuoksi: varavoimajärjestelyt; tietojärjestelmien toimivuus: varmuusko-piointi, tietojärjestelmien yhteydet. Henkilöstöresurssit, henkilöstösuunnittelu.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnusluvut 900	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Veden jakelu				
Vesijohtoverkoston pituus, m	372 632	321 000	385 145	387 600
Pohjavesilaitoksia, kpl	varalla 2	varalla 2	varalla 2	varalla 2
Pumpattu vesimäärä, m ³	358 919	365 000	374 825	367 000
Laskutettu vesimäärä, m ³	330 885	330 000	332 304	331 500
Vesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	1,70	1,70	1,70	1,70
Vesilaitoksen käyttömenot, €	277 352	291 000	268 935	305 000
Vesilaitoksen käyttötulot	767 513	773 000	744 276	789 000
Viemäröinti ja jäteveden käsittely				
Viemäriverkoston pituus, m	184 535	154 000	197 256	199 500
Jätevedenpuhdistamoita, kpl	1	0	1->0	0
Pumppaamoita, kpl	58	59	60	60
Varkauteen johdettu jv-määrä, m ³	462 025	520 000	434 784	490 000
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	292 282	310 000	287 357	335 000
Jätevesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	3,39	3,39	3,39	3,39
Viemärilaitoksen käyttömenot, €	447 854	451 000	444 199	465 000
Viemärilaitoksen käyttötulot, €	1 194 037	1 099 000	1 156 038	1 103 000
Vesihuoltolaitos yhteensä				
<i>Tuloslaskelma</i>				
Toimintatuotot	1 964 527	1 871 581	1 900 314	1 885 473
Toimintakulut	725 345	742 390	713 134	746 231
Toimintakate	1 239 182	1 129 191	1 187 180	1 139 242
Poistot	-670 949	-700 000	-660 029	-680 580
Rahoitustuotot ja -kulut	-218 105	-112 000	-105 930	-109 000
Tilikauden tulos	350 128	317 191	421 221	349 662

Vesihuoltolaitoksen laskutus tehdään maalís-, kesä-, syys- ja joulukuussa.

Toimielin: 65 Keski-Savon ympäristölautakunta

Tulosalue: 650 Ympäristötoimi

Vastuhenkilö: Ympäristöpäällikkö

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Ympäristötoimi vastaa ympäristönsuojelun, terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon viranomais- ja muiden tehtävien hoitamisesta yhteistoimintakunnissa.
Yhteistyökunnat ovat Leppävirta, Heinävesi, Joroinen, Pieksämäki ja Varkaus.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 650 Ympäristötoimi	Toteuma 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018
Toimintatulot	1 315	1 436	0	1 436	1 341
Toimintamenot	-1 632	-1 827	0	-1 827	-1 661
Toimintakate (netto)	-317	-391	0	-391	-320

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Haja-asutusalueen jätevesienkäsitteilyn neuvonnassa huomioidaan kiinteistökohtainen vesihuollon kokonaisuus.	Asiakasneuvonta
Taajamaympäristön viihtyisyys	Varkauden ilman laadun tarkkailu os-topalveluna Kuopion kaupungilta. Neuvonnan/valvonnan myötä roskaantumisen vähenee. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman toteuttamiseen osallistuminen valvontatyöryhmän esitysten mukaisesti (hyvä juomaveden laatu taajamassa).	Tarkkailu toteutuu Tarkastuskäyntien lukumäärä Viranomaisen toteuttamat valvonta/neuvontatoimet kpl
Toteuma 31.12.2018	Ilmanlaadun tarkkailu toteutunut. Jätevesineuvontaa 217 kpl. Tarkastukset pohjavesialueella 29 kpl.	

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseudun yritystoiminnan kehittäminen	Hyötyeläinten sairaanhoito toteutetaan ympärivuorokautisesti. Kunnan varoista korvataan vuonna 2018 kunnaneläinlääkärin käynnistä hyötyeläimen luona matkakustannusten ja ensimmäisen eläimen käyttämaksun osalta se osuus, mikä ylittää	€/ kpl seurataan kuntakohtaisesti

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	50 €(veroton) käyntikertaa kohden. Korvaus on sama kaikkina päivinä ja vuorokaudenaikoina.	
Metalli- teknologia- ja energiäteollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen	Huomioidaan mahdollisuuksien mukaan osana suunnitelmallista valvontaa /projekteja.	
Toteuma 31.12.2018	1.3.1 Ylläpidetty riittävää resurssia 24/7 toiminnan varmistamiseksi. Subventiot Heinävesi 102 kpl; 5635 €, Joroinen 184 kpl; 7962 €, Lepävirta 272 kpl; 9676 €, Pieksämäki 287 kpl; 8586 € ja Varkaus 31 kpl; 1336 €.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Sähköiset palvelut	Nettisivujen ylläpito siten, että lupa- ja ilmoituslomakkeet ovat kaikkien saatavilla sähköisesti. Ympäristönsuojelun/ maa-aineluovituksen tiedonhallinnan tehostaminen kuntien tietojärjestelmiin sopivaksi.	Kaikki lomakkeet ovat saatavilla sähköisesti ja päivitettyinä ympäristötoimen nettisivuilta. Seuranta kaksi kertaa vuodessa.
Palvelustrategian laatiminen ja sen noudattaminen	Ympäristölupien käsittelyaika < 5kk. Maa-ainelupien alle 6 kk. Rekisteröinti- Ilmoitusten käsittely< 90 vrk. Muut ilmoituskäsittelyt ja lausunnot < 2kk. Terveysvalvonnan suunnitelman mukaisista tarkastuksista toteutuu 70 %. Ympäristönsuojelun suunnitelman mukainen valvontaa jatketaan.	Lupien käsittelyaika Suunnitelmallisten tarkastusten määrä Suunnitelman mukainen valvonta
Palveluiden kattavuus/Asiakasläh- töisten palveluiden suuntaaminen	Pieneläinten ja harrastuseläinten osalta turvataan päivystysaikainen peruseläinlääkintähuoltoon kuuluva palvelu. Virka aikoina em. palvelu säilytetään paikka- kuntakohtaisena resurssien puitteissa	Palvelun käytön seuranta kunta- kohtaisesti.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Turvataan riittävät resurssit valvontaan. Tarpeen mukaan määräraikaista tarkastajatyövoimaa ympäristönsuojelussa ja terveysvalvonnassa. Maa-ainelupien valvonnan siirtymisen vuoksi tarvittava koulutus ja resurssointi. Koulutustarpeen läpikäynti toimialakohtaisissa palaverissa ja kehityskeskusteluissa.	Suoriteseuranta Henkilöstön koulutuspäivät kpl/hlö

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Hyödynnetään toimintamallit, työhyvinvoinnin kehittämiseksi. (esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö). Pidetään yllä yksikön omaa Tyhy-toimintaa.	Osastojen työtyytyväisyyskysely
Toteuma 31.12.2018	<p>Yksikön nettisivujen päivitys saatiin hyvään vaiheeseen (Julkaisu tammikuu 2019). Ympäristönsuojelun lupakäsittelyt toteutuivat pääosin tavoiteajassa.</p> <p>Terveysvalvonnan suunnitelmanmukaiset tarkastukset toteutuivat 100 % elintarvike ja tupakkavalvonnassa. Sen sijaan terveydensuojelulain tarkastusten toteuma jäi 63 %:iin resurssivajeen vuoksi. Mm. maakuntauudistus ja siihen liittyvä epävarmuus vaikeuttivat rekrytointeja.</p> <p>Suoriteseuranta on toteutunut.</p> <p>Koulutussuunnitelma tehty. Koulutukset hallinto 5,5 htp; ympäristönsuojelu 24,75 htp, terveysvalvonta 35 htp ja eläinlääkintähuolto 30,5 htp.</p>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Ympäristötoimen talouden- ja toiminnan raportointi peruskunnille (osavuositarkastukset ja tilinpäätös).	Talousseuranta
Valmistautuminen maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Ollaan mukana maakuntauudistuksen työryhmissä/ huomioidaan henkilöstösuunnittelussa	Maakuntauudistus huomioitu päätöksissä, joita se koskee.
Toteuma 31.12.2018	Talousseuranta toteutunut. Maakuntauudistuksen suunnittelussa mukanaolo on vaatinut erityisen paljon resurssia, koska mukana on täytynyt olla kahden maakunnan suunnitteluprosessissa.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Myyntilaskutus
Tarkastushavainnot 31.12.2018: -

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Henkilöstö (henkilöstömuutokset, ison alueen vaikutus työhyvinvointiin/ paljon ajokilometrejä)
Vaarojen arviointi päivitetään toimipaikka ja toimialakohtaisesti ja sen perusteella tarvittavat toimenpiteet.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosbudjetti (1000 €)	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Toimintatulot	1 315	1 436	1 341	1 519
Myyntitulot / Liikevaihto				
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Muut tulot				
Tuet ja avustukset, kunnalta				
Toimintamenot	-1 632	-1 827	-1 661	-1 900
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-59	-71	-63	-72
Palvelujen ostot	-188	-264	-171	-265
Henkilöstömenot	-1 251	-1 347	-1 293	-1 412
Muut menot	-134	-146	-135	-150
Toimintakate (Netto)	-317	-391	-320	-384
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot (sisäiset)				
Muut rahoitustulot				
Korkomenot (sisäiset)				
Korvaus peruspääomasta				
Laskennallinen korko (nettoyksikkö)				
Muut rahoitusmenot				
Vuosikate				
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	1	2	1	-3
Arvonalentumiset				
Satunnaiset tulot ja -menot				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	-318	-393	-322	-383
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-318	-393	-322	-383

Perustiedot	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Henkilöstömäärä				
- Hallinto	2,3	2,6	2,4	2,3
- Ympäristönsuojelu	6	7	6,2	6,6
- Terveysvalvonta	7,5	7,5	7,1	7,8
- Eläinlääkintähuolto**	7,3	8,1**	8,4	8,6**
Suoritteet ympäristönsuojelu	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Tarkastukset	630	550	560	600
Lupapäätökset	137	100	60	100
Lausunnot	74	200	37	100
Inventoinnit/selvitykset	17	15	2	15
Näytteet	9	15	13	15
Ilmanlaadun tutkimukset (Varkaus ja Pieksämäki)	ostopalveluna	ostopalvelu	ostopalveluna	ostopalvelu
Asiakasneuvonta kpl	1236	1200	1476	1400
Suoritteet terveysvalvonta	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2019
Päätökset	109 *	75*	90	90*
Tarkastukset	609	850	585	800
Lausunnot	117	100	75	100
Näytteet	768	750	839	750
Asiakasneuvonta				
Asiakasneuvonta htp	353	400	354	380
Suoritteet eläinlääkintähuolto	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA 2018
Tilakäynnit	1732	2000	1640	1800
Pieneläinasiakkaat	3054	3000	2819	3000
Maatilojen terveydenhuoltokäynnit	91	80	112	80
Eläintautilain mukaiset tarkastukset	36	Eviran ohjeistuksen mukaan	12	Eviran ohjeistuksen mukaan
Eläinsuojelukäynnit	168	150	116	210*

Leppävirran kunta					
Keski-Savon ympäristölautakunta					
Yhteistyösopimuksen mukaan		Nettokulut 2018			
määräytyvä osuus kustannuksiin		1 271 365,01	toteuman mukaan		
Keski-Savon ympäristölautakunta		TA:n muk.			
Kunta		maksuosuus			
		2018			
Heinävesi		Yhteensä	Ymp.suojelu	Terv.valv.	Eläinlääk.
Lopullinen tod käytön mukaan laskettu/vuosi		132 096,24	28 696,65	27 354,59	76 045,00
Peritty ennako		155 364,00	37 528,00	42 744,00	75 092,00
Peritty ennakkoneljännes		38 841,00	9 382,00	10 686,00	18 773,00
Palautetaan		-23 267,76	-8 831,35	-15 389,41	953,00
Joroinen		Yhteensä	Ymp.suojelu	Terv.valv.	Eläinlääk.
Lopullinen tod käytön mukaan laskettu/vuosi		167 101,43	35 790,96	23 348,47	107 962,00
Peritty ennako		226 740,00	50 000,00	44 704,00	132 036,00
Peritty ennakkoneljännes		56 685,00	12 500,00	11 176,00	33 009,00
Palautetaan		-59 638,57	-14 209,04	-21 355,53	-24 074,00
Leppävirta		Yhteensä	Ymp.suojelu	Terv.valv.	Eläinlääk.
Lopullinen tod käytön mukaan laskettu/vuosi		311 269,60	53 416,35	70 901,25	186 952,00
<i>Lisäksi eläkemenoperust. maksut, pelkästään Leppävirran kustann.</i>		9 785,00		3 101,00	6 684,00
Leppävirran osuus TA2018		393 083,00			
Palautetaan		-72 028,40			
Pieksämäki		Yhteensä	Ymp.suojelu	Terv.valv.	Eläinlääk.
Lopullinen tod käytön mukaan laskettu/vuosi		372 195,97	58 752,79	121 599,18	191 844,00
Peritty ennako		456 012,00	84 324,00	148 788,00	222 900,00
Peritty ennakkoneljännes		114 003,00	21 081,00	37 197,00	55 725,00
Palautetaan		-83 816,03	-25 571,21	-27 188,82	-31 056,00
Varkaus		Yhteensä	Ymp.suojelu	Terv.valv.	Eläinlääk.
Lopullinen tod käytön mukaan laskettu/vuosi		288 701,77	133 610,26	104 114,51	50 977,00
Peritty ennako		362 744,00	162 056,00	141 304,00	59 384,00
Peritty ennakkoneljännes		90 686,00	40 514,00	35 326,00	14 846,00
Palautetaan		-74 042,23	-28 445,74	-37 189,49	-8 407,00
Kaikki yhteensä		Yhteensä	Ymp.suojelu	Terv.valv.	Eläinlääk.
Lopullinen yhteensä		1 271 365,01	310 267,01	347 318,00	613 780,00
Lopullinen pl. Leppävirta		960 095,41	256 850,66	276 416,75	426 828,00
Perityt ennakot		1 200 860,00	333 908,00	377 540,00	489 412,00
Leppävirran osuus		311 269,60	53 416,35	70 901,25	186 952,00
Lisäksi Leppävirran eläkemer		9 785,00			
Leppävirran osuus yhteensä		321 054,60			
Palautetaan yhteensä		-240 764,59	-77 057,34	-101 123,25	-62 584,00

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosaan yhdistellään käyttötalousosan tulot ja menot sekä valmistus omaan käyttöön. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötalousosassa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät. Valtuusto on talousarviossa voinut hyväksyä sitovaksi myös edellä mainittua eritellymmän tarkkuustason. *[19.3.2013]*

Tuloslaskelmaosan erät, esimerkiksi toimintatulot ja toimintamenot, esitetään samalla tarkkuustasolla kuin ne on esitetty talousarviossakin.

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalennuksia ei käsitellä talousarviossa määrärahana, sillä niissä ei ole kysymys rahan käytöstä. Poistojen esittämistä tilinpäätöksessä sitovat kuitenkin valtuuston hyväksymät poistosuunnitelman perusteet.

Poistoero sekä varausten ja rahastojen muutokset ovat tuloksenkäsittelyeriä, eivät määrärahoja eivätkä tuloarvioita. Niiden käsittely tilinpäätöksessä sisältyy kunnanhallituksen toimintakertomuksessa tekemään esitykseen tilikauden tuloksen käsittelystä.

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN (sisältää sisäiset erät)							
1.1. - 31.12.2018							
	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 2018	Poikkeama		
	EUR			EUR	EUR	%	
Toimintatuotot							
Myyntituotot	6 272 964		6 272 964	6 196 832,60			
Maksutuotot	2 425 079		2 425 079	2 183 860,47			
Tuet ja avustukset	478 939		478 939	500 334,38			
Muut toimintatuotot	4 672 829		4 672 829	4 635 800,74			
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>13 849 811</i>	<i>0</i>	<i>13 849 811</i>	<i>13 516 828,19</i>	<i>-332 982,81</i>	<i>-2,4</i>	
Valmistus omaan käyttöön	0		0	1 618,65			
Toimintakulut							
Henkilöstökulut (väh.sv-pvr)	-21 402 939	-172 955	-21 575 894	-20 894 180,77			
Palvelujen ostot	-39 881 320	-1 155 400	-41 036 720	-40 929 417,25			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 315 435		-3 315 435	-3 396 866,15			
Avustukset	-3 356 659		-3 356 659	-3 253 616,71			
Muut toimintakulut	-3 288 234	108 355	-3 179 879	-3 104 616,01			
<i>Toimintakulut yhteensä</i>	<i>-71 244 587</i>	<i>-1 220 000</i>	<i>-72 464 587</i>	<i>-71 578 696,89</i>	<i>885 890,11</i>	<i>-1,2</i>	
<i>Toimintakate</i>	<i>-57 394 776</i>	<i>-1 220 000</i>	<i>-58 614 776</i>	<i>-58 060 250,05</i>	<i>554 525,95</i>	<i>-0,9</i>	
Verotulot	34 501 000		34 501 000	34 684 943,64	183 943,64	0,5	
Valtionosuudet	24 769 041		24 769 041	24 797 980,00	28 939,00	0,1	
Rahoitustuotot ja -kulut:	486 200	0	486 200	523 719,42	37 519,42	7,7	
Korkotuotot	65 800		65 800	66 803,40	1 003,40	1,5	
Muut rahoitustuotot	683 500		683 500	808 407,92	124 907,92	18,3	
Korkokulut	-183 000		-183 000	-152 051,91	30 948,09	-16,9	
Muut rahoituskulut	-80 100		-80 100	-199 439,99	-119 339,99	149,0	
<i>Vuosikate</i>	<i>2 361 465</i>	<i>-1 220 000</i>	<i>1 141 465</i>	<i>1 946 393,01</i>	<i>804 928,01</i>	<i>70,5</i>	
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn. mukaiset poistot	-3 500 000		-3 500 000	-3 414 220,32	85 779,68	-2,5	
Arvonalentumiset							
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
<i>Tilikauden tulos</i>	<i>-1 138 535</i>	<i>-1 220 000</i>	<i>-2 358 535</i>	<i>-1 467 827,31</i>	<i>890 707,69</i>		
Poistoeron lisäys (-) tai vähenny:	83 400		83 400	-724 061,53			
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				820 000,00			
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)				13 240,00			
Vyörytyserät							
<i>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</i>	<i>-1 055 135</i>	<i>-1 220 000</i>	<i>-2 275 135</i>	<i>-1 358 648,84</i>	<i>916 486,16</i>		

Verotulot						
	Kunnan tulovero	29 124 000		29 124 000	29 587 931	463 931
	Osuus yhteisöveron tuotosta	2 877 000		2 877 000	2 597 646	-279 354
	Kiinteistövero	2 500 000		2 500 000	2 499 366	-634
	Muut verotulot	0	0	0	0	0
	Yhteensä	34 501 000	0	34 501 000	34 684 944	183 944

Valtionosuuserittely v. 2018	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus , ilman tasauksia	20 369 086		20 369 086	20 369 076	-10
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 293 364		5 293 364	5 293 373	9
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-893 409		-893 409	-864 469	28 940
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus			0	0	0
Yhteensä	24 769 041	0	24 769 041	24 797 980	28 939

Kiinteistöveroprosentit v. 2018	%
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00
Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	0,45
Muun asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,00
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti	2,00
Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti	0,00
Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti	2,85

Tuloveroprosentti v. 2003-2018			
	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos %
2004	17,5	112,605	2,4 %
2005	18,5	114,027	1,3 %
2006	18,5	120,685	5,8 %
2007	18,5	130,473	8,1 %
2008	18,5	139,674	7,1 %
2009	18,5	137,671	-1,4 %
2010	19,0	139,338	1,2 %
2011	19,0	143,364	2,9 %
2012	19,0	147,716	3,0 %
2013	20,0	149,088	0,9 %
2014	20,0	150,840	1,2 %
2015	20,0	150,137	-0,5 %
2016	20,0	151,058	0,6 %
2017	20,0	151,410	0,2 %
2018	21,0		

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on merkittävin osa valtionosuusjärjestelmää. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Järjestelmän laskennallisuudesta johtuen kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- varhaiskasvatus (päivähoito)
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen)
- taiteen perusopetus (asukasperusteinen).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Vuonna 2017 valtionosuusprosentti oli 25,23 ja kasvoi 25,34 %:iin vuonna 2018. Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa.

Lisäksi kunnille myönnettävässä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon seuraavat tekijät:

- lisäosat; syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisten kotiseutualueen kunta
- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset
- järjestelmämuutoksen tasaus
- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Edellä mainitut tekijät vaikuttavat sellaisenaan kunnan valtionosuuden määrään eli niistä ei vähennetä kunnan omarahoitusosuutta, kuten laskennallisista kustannuksista.

Valtionosuusmaksatus sisältää seuraavat erät:

- kunnan peruspalvelujen valtionosuus
- esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
- opetustoimen rahoituslain mukainen rahoitus.

Maksuerittely valtionosuusmaksatusten eristä toimitetaan maksunsaajille valtionosuuspäätösten yhteydessä.

Nykyinen valtionosuusjärjestelmä on tullut voimaan vuoden 2015 alusta (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 1704/2009 ja Valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1446/2014)).

Investointien toteutuminen vuonna 2018

LEPPÄVIRRAN KUNTA	INVESTOINTIEN TOTEUMA 1-12/2018					
PROJ	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2018	TOT-%	
IRTAIN OMAISUUS						
5997 Arvopaperit kh/ muut osakkeet	20 000	0	20 000	-4 000,00	-20,0 %	
6002 ATK-ohjelmistot	40 000	0	40 000	15 185,96	38,0 %	
6003 ATK-kalusto	30 000	0	30 000	5 275,83	17,6 %	
6006 Muut laite- ja kal.hankinnat	50 000	0	50 000	39 488,09	79,0 %	
6010 Elinkeinotoimi	50 000	0	50 000	6 968,00	13,9 %	
6101 Perusturvan atk-ohjelmat	20 000	0	20 000	0,00	0,0 %	
6125 Herrankukkaron kalustus	0	0	0	3 674,11		
6129 Muu perusturvan kalusto	100 000	0	100 000	25 916,44	25,9 %	
6301 Koulujen ATK-laitteet	30 000	0	30 000	880,30	2,9 %	
6303 Koulujen kalusto	55 000	0	55 000	53 666,28	97,6 %	
6305 Liikuntatoimen kalustohankinta	10 000	0	10 000	0,00	0,0 %	
6310 Kirjaston ATK-laitteet	20 000	0	20 000	7 057,50	35,3 %	
6401 Tekninen toimi, atk-ohjelmat	42 000	0	42 000	12 500,00	29,8 %	
6402 Tekninen toimi, muu irtain	14 000	0	14 000	694,72	5,0 %	
6501 K-S Ympäristötoimi irtaimen hankinta	20 000	0	20 000	0,00	0,0 %	
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ						
Menot	501 000	0	501 000	171 307,23	34,2 %	
Tulot	0	0	0	-4 000,00		
Netto	501 000	0	501 000	167 307,23	33,4 %	
KIINTEÄ OMAISUUS, SITOVUUSTASO;kvaltuusto						
6662 Maa- ja vesialueet, menot	400 000		400 000	118 559,70	29,6 %	
6662 Maa- ja vesialueet, tulot	-60 000		-60 000	-25 655,66	42,8 %	
6662 Maa- ja vesialueet, netto	340 000		340 000	92 904,04	27,3 %	
TILAPALVELUT						
6701 Tietolan asuintalon korjaukset	100 000	-65 000	35 000	0,00	0,0 %	
6702 Sorsak.harrastustalo,päiväkoti	20 000	0	20 000	5 782,61	28,9 %	
6706 Vokkolan urh.kentän huoltorakennus	10 000	8 000	18 000	29 987,63	166,6 %	
HANKEKOHTAINEN MR(> 400.000 €) SITOVUUSTASO;kvaltuusto						
6709 Virrankoti, menot	3 500 000	-350 000	3 150 000	2 234 223,20	70,9 %	
6709 Virrankoti, tulot	-965 000		-965 000	-964 637,00	100,0 %	
6709 Virrankoti, netto	2 535 000	-350 000	2 185 000	1 269 586,20	58,1 %	
6711 Leivolan palvelukeskus	25 000	0	25 000	0,00	0,0 %	
6716 Kunnantalo, sisätilat ja piha	70 000	0	70 000	67 991,56	97,1 %	
6726 Alapihan koulu	25 000	0	25 000	0,00	0,0 %	
6718 Kartanontie 4	200 000	-170 000	30 000	0,00	0,0 %	
6728 Alapiha/Vokkola koulukeskus	0	350 000	350 000	425 345,57	121,5 %	
6729 Timolan päiväkoti	45 000	0	45 000	40 756,49	90,6 %	
6730 Tietolan koulu	15 000	0	15 000	0,00	0,0 %	
6734 Jäähalli/ väestönsuoja	23 000	2 000	25 000	24 771,92	99,1 %	
6735 Hiihtoareena	48 000	-2 000	46 000	1 856,95	4,0 %	
6743 Metos	660 000	0	660 000	140 877,68	21,3 %	
HANKEKOHTAINEN MR(> 400.000 €) SITOVUUSTASO;kvaltuusto						
6758 Terv.keskus,talotekn.peruskorj	420 000	0	420 000	79 462,12	18,9 %	
6762 Museo,lattia,valaistus pk	25 000	0	25 000	17 334,19	69,3 %	
6763 Timolan koulu	32 000	-8 000	24 000	7 500,00	31,3 %	
6764 Vesileppis hankesuunnitelma	200 000	0	200 000	0,00	0,0 %	
6788 Putkilukot	10 000	0	10 000	0,00	0,0 %	
6792 Suunnittelumr, useat hankkeet	80 000	0	80 000	4 800,00	6,0 %	
6793 Käyttövaraus	200 000	0	200 000	0,00	0,0 %	
6794 Teoll.kiint. rakentamisvaraus	2 000 000	0	2 000 000	77 213,54	3,9 %	
TILAPALVELUT YHTEENSÄ						
Menot	7 708 000	-235 000	7 473 000	3 157 903,46	42,3 %	
Tulot	-965 000	0	-965 000	-964 637,00	100,0 %	
Netto	6 743 000	-235 000	6 508 000	2 193 266,46	33,7 %	

YLEISET ALUEET					
7001 Kalmalahden ranta	10 000	0	10 000	0,00	0,0%
7004 Pohjakarttojen tuotanto	10 000	0	10 000	4 800,00	48,0%
7010 Asemakaavojen laatiminen	60 000	0	60 000	67 979,69	113,3%
7014 Valokuitu, kyläverkko	30 000	0	30 000	97 965,65	326,6%
7019 Taajaman jouluvalot	30 000	0	30 000	22 260,74	74,2%
7983 Vene ja mattolaiturit, veneluiskat	30 000	0	30 000	0,00	0,0%
7984 Leikkikentät	5 000	0	5 000	0,00	0,0%
YLEISET ALUEET YHTEENSÄ					
Menot	175 000	0	175 000	193 006,08	110,3%
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT					
HANKEKOHTAINEN MR(>400.000 €) SITOVUUSTASO;Kvaltuusto					
8010 Kiertoliittymä, LV tie Vokkola	250 000	170 000	420 000	418 574,80	99,7%
8022 Taajamien liikenneturv.kohteet	150 000	-40 000	110 000	56 293,65	51,2%
8029 Kuivatuksen parantaminen	40 000	0	40 000	8 624,72	21,6%
8030 Katusuunnitelma	50 000	-10 000	40 000	6 886,81	17,2%
HANKEKOHTAINEN MR(>400.000 €) SITOVUUSTASO;Kvaltuusto					
8031 Kaavateiden peruskorjaus	1 158 000	-140 000	1 018 000	702 541,64	69,0%
8033 Katujen päällystys	120 000	20 000	140 000	107 161,11	76,5%
8034 Uusien katujen rakentaminen	40 000	0	40 000	30 796,70	77,0%
8035 Oravikoski koulun ymp. katu, menot	10 000		10 000	0,00	
8035 Oravikoski koulun ymp. katu,tulot	-10 000		-10 000	0,00	0,0%
8035 Oravikoski koulun ymp.katu,netto	0		0	0,00	
8044 Hulevesikorjaukset verkostoon	267 000	0	267 000	250 762,43	93,9%
8873 Kaavateiden/klv val.uusiminen	366 000	0	366 000	99 114,47	27,1%
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ					
Menot	2 451 000	0	2 451 000	1 680 756,33	68,6%
Tulot	-10 000	0	-10 000	0,00	0,0%
Netto	2 441 000	0	2 441 000	1 680 756,33	68,9%
LIIKUNTAPAIKAT					
HANKEKOHTAINEN MR(>400.000 €) SITOVUUSTASO;Kvaltuusto					
8953 Urheilukentät, hiekkatekonurmi, menot	265 000	235 000	500 000	570 059,60	114,0%
8953 Urheilukentät,hiekkatekonurmi, tulot	0	0	0	-100 000,00	
8953 Urheilukentät, hiekkatekonurmi,netto	265 000	235 000	500 000	470 059,60	94,0%
8966 Jääkiekkokaukaloiden kunnostaminen	10 000	0	10 000	31 716,83	317,2%
8975 Ampumahiihtoratahanke	50 000	0	50 000	16 504,56	33,0%
8986 Ulkoilureitt kehitt ja kunnostus	50 000	0	50 000	30 078,46	60,2%
LIIKUNTAPAIKAT YHTEENSÄ					
Menot	375 000	235 000	610 000	648 359,45	106,3%
Tulot	0	0	0	-100 000,00	
Netto	375 000	235 000	610 000	548 359,45	89,9%
VESIHUOLTO					
9002 Vh-verkoston pk	250 000	-120 000	130 000	113 906,36	87,6%
9003 Taloliittymät	100 000	0	100 000	72 758,60	72,8%
9007 Verkostonkartoitus	25 000	0	25 000	6 226,49	24,9%
9008 Vesihuollon suunnittelu	80 000	-30 000	50 000	0,00	0,0%
9011 Paalimäki vesihuollon rakentam	64 000	0	64 000	35 946,47	56,2%
9012 Oravikoski koulun ym. Vesihuolto,menot	6 000	0	6 000	0,00	
9012 Oravikoski koulun ym. Vesihuolto,tulot	-6 000	0	-6 000	0,00	0,0%
9012 Oravikoski koulun ym. Vesihuolto,netto	0	0	0	0,00	
9014 Lossinpelto	220 000	30 000	250 000	128 500,00	51,4%
9022 Pumppaamoiden saneeraus	30 000	0	30 000	7 589,29	25,3%
HANKEKOHTAINEN MR(>400.000 €) SITOVUUSTASO;Kvaltuusto					
9040 O:koski-L:virta siirtoviemäri	800 000	120 000	920 000	897 366,07	97,5%
VESIHUOLTO YHTEENSÄ					
Menot	1 575 000	0	1 575 000	1 262 293,28	80,1%
Tulot	-6 000	0	-6 000	0,00	
Netto	1 569 000	0	1 569 000	1 262 293,28	80,5%
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	13 185 000	0	13 185 000	7 232 185,53	54,9%
Tulot	-1 041 000	0	-1 041 000	-1 094 292,66	105,1%
Rahoitusosuudet	-981 000	0	-981 000	-1 064 637,00	108,5%
Pysyvien vastaavien myynnit	-60 000	0	-60 000	-29 655,66	49,4%
Netto	12 144 000	0	12 144 000	6 137 892,87	50,5%

Investointien toteutuminen 2018

Merkittävimmät hankkeet olivat tehostetun palveluasumisen yksikön Virrankodin rakentaminen, joka valmistui kesäkuussa 2018, ja Leppäkertun koulu, joka valmistui joulukuksi 2018. Alla eriteltynä kokonaiskustannukset hankkeille joiden kustannukset ovat jakautuneet useammalle vuodelle.

Virrankoti; kokonaisala 4 656 m²

Toteutuneet kustannukset:

- 8,850 milj. euroa, neliöhinta 1 900 €/brm²

-Virrankodin rakentamiseen Aran avustuksia saatiin 2,410 milj. euroa.

Leppäkertun koulu; kokonaisala 4 182 m²

- Toteutuneet kustannukset:

YHT: 9,650 milj. euroa

Neliöhinta: 2 306€/brm²

Koulun omistaa rahoittaja Kuntarahoitus Oyj ja kunta vuokraa koulun 25-vuotisella vuokrasopimuksella Kuntarahoitukselta. Jäännösarvo sopimuskauden lopussa on 16,7 %. Kustannuksista leasing-rahoituksella rahoitettu U. Lipsasen rakennusurakka, n. 8,550 milj. euroa. Suunnittelu n. 1 milj. investoitu taseeseen.

Hiekkatekonurmikenttä Vokkolaan; kokonaisala 11 800 m²

- Toteutuneet kustannukset 0,570 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön avustus Liikuntapaikan perustamishankkeelle 0,100 milj. euroa

Liikenneympyrä 0,436 milj. euroa

Siirtoviemäri 1,123 milj. euroa

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN							
1.1. - 31.12.2018							
	Alkuperäinen talousarvio 2018 EUR	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 2018 EUR	Poikkeama EUR	%	
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	2 361 465	-1 220 000	1 141 465	1 946 393,01	804 928,01	70,5	
Satunnaiset erät				0,00	0,00		
Tulorahoituksen korjauserät	-40 000		-40 000	-82 513,23	-42 513,23		
<i>Tulorahoitus yhteensä</i>	<i>2 321 465</i>	<i>-1 220 000</i>	<i>1 101 465</i>	<i>1 863 879,78</i>	<i>762 414,78</i>	<i>69,2</i>	
Investointien rahavirta							
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-13 185 000		-13 185 000	-7 232 185,53	5 952 814,47	-45,1	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	981 000		981 000	1 064 637,00	83 637,00	8,5	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	100 000		100 000	112 168,89	12 168,89		
<i>Investoinnit netto</i>	<i>-12 104 000</i>	<i>0</i>	<i>-12 104 000</i>	<i>-6 055 379,64</i>	<i>6 048 620,36</i>	<i>-50,0</i>	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 782 535	-1 220 000	-11 002 535	-4 191 499,86	6 811 035,14		
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0		
<i>Antolainasaamisten muutokset yht.</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000 000		15 000 000	1 791 469,00	-13 208 531,00		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 350 000		-1 350 000	-1 262 820,00	87 180,00		
Lyhytaikaisten lainojen muutos				0,00	0,00		
<i>Lainakannan muutokset yhteensä</i>	<i>13 650 000</i>	<i>0</i>	<i>13 650 000</i>	<i>528 649,00</i>	<i>-13 121 351,00</i>		
Oman pääoman muutokset				0,00	0,00		
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 867 465	-1 220 000	2 647 465	-3 662 850,86	-6 310 315,86		

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäyksiä muille ovat kunnan myöntämät lainat muille kuin liikelaitoksille. Antolainojen lisäyksiä ovat taseessa pysyvien vastaavien sijoitusten ryhmään kuuluvat antolainat. Tähän kuuluvat mm. antolainat kunnan tytäryhteisöille ja muille kunnallisia palveluja tuottaville yhteisöille investointien rahoittamiseksi.

Antolainasaamisten vähennyksiä ovat antolainojen lyhennykset kunnalle tilikauden aikana.

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinnut niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa, kuinka paljon lainoja on lyhennetty tilivuoden aikana.

Lyhytaikaisten lainojen muutos osoittaa lyhytaikaisten lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksen.

Oman pääoman muutokset

Oman pääoman muutoksena esitetään sellaiset omaa pääomaa vastaan tehdyt virheiden oikaisut, jotka vaikuttavat rahavirtaan. Oman pääoman muutoksia ei ollut vuonna 2016.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Vaikutus maksuvalmiuteen -erä esitetään toteutumisvertailussa summattuna yhdellä rivillä, jos näin on menetelty myös talousarviossa. *Vaikutus maksuvalmiuteen* -erään sisältyy eriä, joiden muutoksia on talousarviossa vaikea arvioida. Näitä eriä ovat mm. toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihtomaisuuden, pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten saamisten sekä korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta (1000 €)

Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta (1 000 €)											
tilinpäätös 2018											
Tulosalue	Sitovuus N/B	Määrärahat Talous- arvio	TA- muutos	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys-) Poikke- ama	Tuloarviot Talous- arvio	TA- muutos	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys+) Poikke- ama
KÄYTTÖTALOUSOSA 2018											
Kunnanhallitus		3 223	0	3 223	3 182	41	95	0	95	91	-4
Yleishallinto ja talouspalveluT	B	2 836	0	2 836	2 844	-8	95	0	95	88	-7
Elinkeinopalvelut	B	387	0	387	338	49	0	0	0	3	3
Henkilöstöhallinto ja -palvelu		1 821	-108	1 713	1 603	110	203	-53	150	147	-3
Henkilöstöhallinto ja -palveluT jaettu hall.kunnille työll.mr	B	1 821	-108	1 713	1 603	110	203	-53	150	147	-3
Tilintarkastus	B	32	0	32	16	16	2	0	2	2	0
Keskusvaalittk/ vaalit	B	32	0	32	20	12	32	0	32	18	-14
Perusturvalautakunta		40 597	631	41 228	41 053	175	2 296	6	2 302	2 313	11
Johtamisen tukipalvelut	B	209	0	209	176	33	0	0	0	36	36
Sosiaalihuollon palvelut	B	16 025	631	16 656	16 467	189	2 268	6	2 274	2 234	-40
Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut	B	24 363	0	24 363	24 410	-47	28	0	28	43	15
Koululautakunta		13 809	24	13 833	13 775	58	672	12	684	789	105
Koulupalvelut	B	9 731	54	9 785	9 834	-49	169	8	177	348	171
Varhaiskasvatuspalvelut	B	4 078	-30	4 048	3 941	107	503	4	507	441	-66
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta		1 550	16	1 566	1 449	117	82	7	89	33	-56
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	B	1 550	16	1 566	1 449	117	82	7	89	33	-56
Tekninen lautakunta		8 354	657	9 011	8 820	191	9 032	28	9 060	8 783	-277
Tekniset palvelut	B	7 442	657	8 099	7 955	144	7 069	28	7 097	6 802	-295
Rakennusvalvonta		170	0	170	152	18	91		91	81	-10
Vesi- ja viemärilaitos	N	742	0	742	713	29	1 872		1 872	1 900	28
Keski-Savon ympäristötk	B	1 827	0	1 827	1 661	166	1 436	0	1 436	1 341	-95
Varausmäärärahat	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
käyttötalous yhteensä		71 245	1 220	72 465	71 579	886	13 850	0	13 850	13 517	-333

	Sitovuus N/B	Määrärahat Talous- arvio	TA- muutos	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys-) Poikke- ama	Tuloarviot Talous- arvio	TA- muutos	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys+) Poikke- ama
INVESTOINTIOSA 2018											
Kiinteä omaisuus		400	0	400	119	281	60	0	60	25	-35
Maa- ja vesialueet	B	400	0	400	119	281	60	0	60	25	-35
Tilapalvelut		7 708	-235	7 473	3 158	4 315	965	0	965	965	0
Erillishankkeet(yli 400.000)	B	3 920	-350	3 570	2 314	1 256	965	0	965	965	0
Muut hankkeet (alle 400.000)	B	3 788	115	3 903	844	3 059	0	0	0	0	0
Kunnallistekniset palvelut		2 451	0	2 451	1 681	770	10	0	10	0	0
Rakentaminen (yli 400.000)	B	2 085	0	2 085	1 582	503	10	0	0	0	0
Rak. ja valaistus(alle 400.000)	B	366	0	366	99	267	0	0	0	0	0
Vesihuolto		1 575	0	1 575	1 262	313	6	0	6	0	-6
Hankkeet (yli 400.000 €)	B	800	120	920	897	23	0	0	0	0	0
Vesihuoltolaitt.rakent.	B	775	-120	655	365	290	6	0	6	0	-6
Yleiset alueet	B	550	235	785	841	-56	0	0	0	100	100
Liikuntapaikat	B	125	0	125	78	47	0	0	0	0	0
Erillishankkeet(yli 400.000)	B	250	235	485	570	-85	0	0	0	100	100
Muut alueet		175	0	175	193	-18	0	0	0	0	0
Irtain omaisuus	B	481	0	481	171	310	0	0	0	0	0
Yleishallinto		170	0	170	67	103	0	0	0	0	0
Perusturva		120	0	120	29	91	0	0	0	0	0
Sivistystoimi		115	0	115	62	53	0	0	0	0	0
Tekninen toimi		56	0	56	13	43	0	0	0	0	0
K-Savon ympäristötk		20	0	20	0	20	0	0	0	0	0
Kuntayhtymä osuudet	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arvopaperit	B	20	0	20	0	20	0	0	0	4	4
Investoinnit yhteensä		13 185	0	13 185	7 232	5 953	1 041	0	1 041	1 094	63

TULOSLASKELMAOSA 2018											
Verotulot	B						34 501	0	34 501	34 685	184
Valtionosuudet	B						24 769	0	24 769	24 798	29
Korkotulot	B						66	0	66	67	1
Muut rahoitustulot	B						684	0	684	808	124
Korkomenot	B	183	0	183	152	31					
Muut rahoitusmenot	B	80	0	80	199	-119					
Satunnaiset tuotot/kulut	B										
Tuloslaskelmaosa yhteensä		263	0	263	351	-88	60 020	0	60 020	60 358	338
RAHOITUSOSA 2018											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaam.lisäykset	B	0	0	0		0					
Antolainasaam.vähenn.	B						0		0	0	0
Pitkäaik.lainojen lisäys	N	0	0	0	0	0	15 000	0	15 000	1 792	-13 208
Pitkäaik.lainojen vähennys	N	1 350	0	1 350	1 263	87					
Lyhytaik.lainojen muutos	N	0		0		0					
Oman pääoman muutokset	N			0		0					
Vaikutus maksuvalmiuteen		3 868	-1 220	2 648	-3 663	-6 311					
Rahoitusosa yhteensä		5 218	-1 220	3 998	-2 400	-6 224	15 000	0	15 000	1 792	-13 208

SITOVAT MÄÄRÄRAHAT/ TULOARVIOT YHTEENSÄ											
		89 911	0	89 911	76 762	527	89 911	0	89 911	76 761	-13 140
Sitovuus N=nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio						TA-muutos = mr-siirto					

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti²².

3.2 Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA (ulkoinen)				
	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017		muutos %
Tuloslaskelma I				
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 454 801,73	4 503 614,17		-1,1 %
Maksutuotot	2 183 080,47	2 387 834,19		-8,6 %
Tuet ja avustukset	500 334,38	354 838,66		41,0 %
Muut toimintatuotot	2 291 497,57	2 405 957,76		-4,8 %
	9 429 714,15	9 652 244,78		
Valmistus omaan käyttöön	1 618,65	24 059,90		
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	20 894 180,77	20 391 221,05		2,5 %
Palkat ja palkkiot	15 978 651,83	15 646 155,42		2,1 %
Henkilösivukulut	4 915 528,94	4 745 065,63		3,6 %
Eläkekulut	4 104 362,96	4 035 097,84		1,7 %
Muut henkilösivukulut	811 165,98	709 967,79		14,3 %
Palvelujen ostot	39 249 458,79	36 995 440,48		6,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 334 574,44	3 125 294,11		6,7 %
Avustukset	3 250 212,01	2 677 851,27		21,4 %
Muut toimintakulut	763 156,84	651 478,37		17,1 %
	-67 491 582,85	-63 841 285,28		
Toimintakate	-58 060 250,05	-54 164 980,60		7,2 %
Verotulot	34 684 943,64	33 197 484,70		4,5 %
Valtionosuudet	24 797 980,00	25 146 107,00		-1,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut:	523 719,42	622 116,04		-15,8 %
Korkotuotot	34 576,48	36 655,69		-5,7 %
Muut rahoitustuotot	730 210,22	704 446,60		3,7 %
Korkokulut	-119 824,99	-118 632,57		1,0 %
Muut rahoituskulut	-121 242,29	-353,68		34180,2 %
	523 719,42	622 116,04		
Vuosikate	1 946 393,01	4 800 727,14		-59,5 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 414 220,32	-4 796 075,37		-28,8 %
Arvonalentumiset				
	-3 414 220,32	-4 796 075,37		
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	-1 467 827,31	4 651,77		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-724 061,53	83 407,35		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	820 000,00			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	13 240,00	109 178,47	49 357,20	132 764,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 358 648,84	137 416,32		
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		13,97 %		15,12 %
Vuosikate/Poistot, %		57,01 %		100,10 %
Vuosikate, eur/asukas		201,49		490,57
Asukasmäärä		9 660		9 786

3.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT				
	2018	2017	2016	
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	1 946,4	4 800,7	4 416,9	
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	
Tulorahoituksen korjaukset	-82,5	-135,7	-70,0	
Investointien rahavirta				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-7 232,2	-10 123,5	-2 916,2	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 064,6	1 446,9	8,3	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	112,2	170,9	102,4	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 191,5	-3 840,7	1 541,4	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	13,6		
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 791,5	2 687,2		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 262,8	-1 312,8	-1 312,8	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 295,4	140,2	-333,7	
Rahoituksen rahavirta	2 824,1	1 528,2	-1 646,5	
Rahavarojen muutos	-1 367,4	-2 312,5	-105,1	
Rahavarat 31.12. 1 000 €	3 813,9	5 181,2	7 493,7	
Rahavarat 1.1. 1 000 €	5 181,3	7 493,7	7 598,8	
	-1 367,4	-2 312,5	-105,1	
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-2 562	1 675	1 600	
Investointien tulorahoitus, %	31,6 %	55,3 %	151,9 %	
Lainanhoitokate	1,5	3,4	3,1	
Kassan riittävyys, pv	18,26	25,09	39,45	
Asukasmäärä	9 660	9 786	9 852	

3.4 Tase

TASE 31.12.2018			
			muutos
VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017	2017-2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	62 632 610,48	59 908 937,93	2 723 672,55
Aineettomat hyödykkeet	754 270,22	740 995,46	13 274,76
Aineettomat oikeudet	71 476,16	96 632,37	-25 156,21
Muut pitkävaikutteiset menot	682 794,06	644 363,09	38 430,97
Aineelliset hyödykkeet	50 087 353,50	47 372 955,71	2 714 397,79
Maa- ja vesialueet	12 547 707,45	12 454 803,41	92 904,04
Kiinteistöjen liittymismaksut	125 335,00	11 935,00	113 400,00
Rakennukset	25 204 103,42	19 091 057,65	6 113 045,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 766 626,39	9 120 251,84	2 646 374,55
Koneet ja kalusto	399 760,12	505 489,23	-105 729,11
Muut aineelliset hyödykkeet	43 821,12	43 821,12	0,00
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	0,00	6 145 597,46	-6 145 597,46
Sijoitukset	11 790 986,76	11 794 986,76	-4 000,00
Osakkeet ja osuudet	6 691 288,81	6 695 288,81	-4 000,00
Osakkuusyhteisöosuudet	339 371,04	339 371,04	0,00
Muut lainasaamiset	4 760 326,91	4 760 326,91	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00	0,00
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 421 231,39	7 689 967,72	-1 268 736,33
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	0,00
Saamiset	2 607 370,93	2 508 697,89	98 673,04
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	161 787,00	-161 787,00
Lyhytaikaiset saamiset	2 607 370,93	2 346 910,89	260 460,04
Myyntisaamiset	851 920,41	835 457,79	16 462,62
Muut saamiset	866 179,40	763 138,72	103 040,68
Siirtosaamiset	889 271,12	748 314,38	140 956,74
Rahoitusarvopaperit	1 343 327,81	1 463 823,43	-120 495,62
Osakkeet ja osuudet	1 343 327,81	1 463 823,43	-120 495,62
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0,00	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 470 532,65	3 717 446,40	-1 246 913,75
	69 053 841,87	67 598 905,65	1 454 936,22

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017	365,00
OMA PÄÄOMA	45 904 918,78	47 276 807,62	-1 371 888,84
Peruspääoma	40 300 271,34	40 300 271,34	0,00
Muut omat rahastot	1 429 014,80	1 442 254,80	-13 240,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 534 281,48	5 396 865,16	137 416,32
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 358 648,84	137 416,32	-1 496 065,16
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	5 046 755,57	5 142 694,04	-95 938,47
Poistoero	3 566 755,57	2 842 694,04	724 061,53
Vapaaehtoiset varaukset	1 480 000,00	2 300 000,00	-820 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	488 434,88	519 092,51	-30 657,63
Valtion toimeksiannot	48 368,47	41 959,94	6 408,53
Lahjoitusrahastojen pääomat	110 216,15	144 400,18	-34 184,03
Muut toimeksiantojen pääomat	329 850,26	332 732,39	-2 882,13
VIERAS PÄÄOMA	17 613 732,64	14 660 311,48	2 953 421,16
Pitkäaikainen	8 454 180,87	7 663 959,04	790 221,83
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	7 482 043,00	6 723 100,00	758 943,00
Liittymismaksut ja muut velat	972 137,87	940 859,04	31 278,83
Lyhytaikainen	9 159 551,77	6 996 352,44	2 163 199,33
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	1 082 526,00	1 312 820,00	-230 294,00
Saadut ennakot	80 424,41	33 372,80	47 051,61
Ostovelat	3 771 991,29	2 349 370,73	1 422 620,56
Liittymismaksut ja muut velat	1 248 156,69	414 984,78	833 171,91
Siirtovelat	2 976 453,38	2 885 804,13	90 649,25
	69 053 841,87	67 598 905,65	1 454 936,22
TASEEN TUNNUSLUVUT			
Omavaraisuusaste, %	73,9 %	77,6 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	25,4 %	21,5 %	
Velat ja vastuut % käyttötaloustulo	39,8 %	21,5 %	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	4 175 633	5 534 281	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)/asukas	432,3	565,5	
Lainakanta 31.12.,€ / asukas	887	821	
Lainakanta 31.12. €	8 564 569	8 035 920	
Lainasaamiset 31.12. €	4 760 327	4 760 327	
Asukasmäärä	9 660	9 786	

3.5 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA 2018				
	Tilikausi		Tilikausi	
	1.1.2018	- 31.12.2018	1.1.2017	- 31.12.2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot		35 387		35 297
Toimintakulut		-91 930		-87 515
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		81		44
Toimintakate		-56 462		-52 174
Verotulot		34 685		33 198
Valtionosuudet		25 450		25 796
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	39		54	
Muut rahoitustuotot	728		704	
Korkokulut	-431		-476	
Muut rahoituskulut	-230	60 241	-80	59 196
Vuosikate		3 779		7 022
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 413		-6 746	
Omistuksen eliminointierot	0		0	
Arvonalentumiset	-15	-5 428	0	-6 746
Satunnaiset erät		-88		3
Tilikauden tulos		-1 737		279
Tilinpäätössirrot		70		-149
Tilikauden verot		-1		-10
Laskennalliset verot		-2		-6
Vähemmistöosuudet		-5		-27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 676		86
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2018		2017	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	38,5 %		40,3 %	
Vuosikate/Poistot, %	69,8 %		104,1 %	
Vuosikate, eur/asukas	391,31		717,55	
Asukasmäärä	9 660		9 786	

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 2018				
	1.1.2018 - 31.12.2018		1.1.2017 - 31.12.2017	
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 780		7 022	
Satunnaiset erät	-88		3	
Tilikauden verot	-1		-10	
Tulorahoituksen korjauserät	-56	3 635	-172	6 843
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-8 947		-11 504	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 107		1 463	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	341		196	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0	-7 499	0	-9 845
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 864		-3 002
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0		-2	
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	14	12
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 751		3 275	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 785		-2 815	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	71	1 037	133	593
Oman pääoman muutokset		18		102
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-30		63	
Vaihto-omaisuuden muutos	34		-5	
Saamisten muutos	-282		-943	
Korottomien velkojen muutos	2 916	2 638	294	-593
Rahoituksen rahavirta		3 693		115
Rahavarojen muutos		-171		-2 887
Rahavarat 31.12.2018	6 631		6 802	
Rahavarat 1.1.2018	6 802	-171	9 689	-2 887
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2018		2017	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-11 323		-8 759	
Investointien tulorahoitus, %	48,2 %		69,9 %	
Lainanhoitokate	1		2	
Kassan riittävyys, pv	23		24	
Asukasmäärä	9 660		9 786	

KONSERNITASE 31.12.2018							
	2018	2017	2016		2018	2017	2016
VASTAAVAA	1000 €	1000 €	1000 €	VASTATTAVAA	1000 €	1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	84 554	82 593	79 375	OMA PÄÄOMA	45 070	46 638	46 411
Aineettomat hyödykkeet	1 185	1 239	1 109	Peruspääoma	40 300	40 301	40 300
Aineettomat oikeudet	455	424	341	Muut omat rahastot	1 540	1 558	1 341
Muut pitkävaikutteiset menot	715	795	729	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	4 906	4 693	4 708
Ennakkomaksut	15	20	39	Tilikauden yli- / alijäämä	-1 676	86	62
				VÄHEMMISTÖOSUDET	166	190	137
Aineelliset hyödykkeet	81 098	79 276	76 091	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
Maa- ja vesialueet	13 453	13 193	13 111	VARAUKSET	0	0	0
Rakennukset	51 702	46 725	47 727	Poistoero	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 588	9 918	9 875	Vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Koneet ja kalusto	2 315	2 366	2 438				
Muut aineelliset hyödykkeet	217	220	173	PAKOLLISET VARAUKSET	1 027	903	879
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	823	6 854	2 767	Eläkevastuuvaraus	0	0	-4
				Muut pakolliset varaukset	1 027	903	883
Sijoitukset	2 271	2 078	2 175	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	847	867	749
Muut osakkeet ja osuudet	1 726	1 547	1 632	Valtion toimeksiannot	277	258	171
Joukkovelkakirjalainasaamiset	6	0	0	Lahjoitusrahastojen pääomat	194	216	265
Muut lainasaamiset	495	495	509	Muut toimeksiantojen pääomat	376	393	313
Muut saamiset	44	36	34	VIERAS PÄÄOMA	49 767	46 231	45 318
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	354	343	288	Pitkäaikainen	34 417	33 639	33 188
Valtion toimeksiannot	226	213	159	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 481	32 734	29 096
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	82	72	72	Lainat muilta luotonantajilta			3 219
Muut toimeksiantojen varat	46	58	57	Pitkäaikaiset ostovelat			2
				Liittymismaksut ja muut velat	936	905	859
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 969	11 893	13 831	Siirtovelat			12
Vaihto-omaisuus	148	182	177				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	143	176	168	Lyhytaikainen	15 350	12 592	12 130
Keskeneräiset tuotteet	5	6	8	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 809	2 939	2 222
Muu vaihto-omaisuus	0	0	1	Lainat muilta luotonantajilta			541
				Saadut ennakot	326	218	219
Saamiset	5 190	4 908	3 965	Ostovelat	5 130	3 577	3 345
Pitkäaikaiset saamiset	71	230	385	Liittymismaksut ja muut velat	1 482	858	945
Myyntisaamiset	67	67	74	Siirtovelat	5 588	4 988	4 855
Muut saamiset	4	162	329	Laskennalliset verovelat	15	12	3
Siirtosaamiset	0	1	-18				
Lyhytaikaiset saamiset	5 119	4 678	3 580				
Myyntisaamiset	2 085	1 988	2 177				
Lainasaamiset	-6						
Muut saamiset	1 868	1 702	623				
Siirtosaamiset	1 172	988	780				
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 537	1 468	3 444	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	96 877	94 829	93 494
Osakkeet ja osuudet	1 343	1 464	1 437				
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	2	2 006				
Joukkovelkakirjalainasaamiset							
Muut arvopaperit	194	2	1				
				KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT			
Rahat ja pankkisaamiset	5 094	5 335	6 245	Omavaraisuusaste	46,9 %	49,5 %	49,9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	96 877	94 829	93 494	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,8 %	48,8 %	47,4 %
				Velat ja vastuut käyttötuloista, %	63,1 %	48,8 %	47,4 %
				Konsernin lainat, €/asukas	3 757	3 645	3 560
				Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	36 290	35 673	35 078
				Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	501	495	509
				Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	3 230	4 779	4 770
				Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	334	488	484
				Kunnan asukasmäärä	9 660	9 786	9 852

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

3. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedoista on säädetty kuntalaissa sekä kirjanpitolaissa ja -asetuksessa. Kirjanpitolaissa 3:2 §:n mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (oikea ja riittävä kuva). Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Liitetietojen antamisesta on kuntajaosto antanut erillisen yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän liite tiedoista 25.10.2016

4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Kunta on luopunut varastoinnista vuonna 2014. Kunnan vaihto-omaisuuden arvo on nolla vuoden 2014 lopusta alkaen.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempana todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei merkittäviä toiminnallisia muutoksia.

Hankintojen käyttöönotto tilikaudelta tehdään suunnitelmapoistona hankintapäivän mukaisesti. Keskenäisten hankintojen valmistuttua poistot lasketaan seuraavan kuukauden alusta alkaen.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkejohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimuksilla on omat toiminto/tuotekoodit kirjanpidossa. Niillä saadaan raportit kirjanpidosta sopimuskohtaisesti.

Sopimukset ovat voimassa:

Sopimus 1 (Toiminto 1902, Tuote 1900): 10.09.2018 asti = päättynyt

Sopimus 2 (Toiminto 1905, Tuote 1900): 21.12.2020 asti.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta tytäryhteisöä Leppävirran Loma Oy (omistusosuus 55,63 %, koko osakepääoma 13 455 €), koska yhtiöllä ei ole toimintaa eli on leppäviä ns. pöytälaatikkoyritys.

Leppävirran Monitoimitalo Oy perustettiin toukokuussa 2013. Kunnan kokonaan omistama yhtiö rakennutti monitoimitalon. Kustannus oli n. 8 milj. euroa. EAKR-rahoitusta hankkeeseen saatiin n. 1,269 milj. euroa. Hanke valmistui keväällä 2015. Monitoimitalon operatiivista toimintaa varten perustettiin vuonna 2014 erillinen yhtiö Leppävirta Areena Oy. Yhtiön toiminta alkaa varsinaisesti vuonna 2015 ja ensimmäinen tilinpäätös laadittiin ajalta 5.11.2014-31.12.2015. Leppävirran kunta omistaa siitä 12 % ja kunnan 100 %:sti omistama tytäryhteisö Virkistysuimala Leppäkerttu Oy omistaa myös 12 % eli niiden yhteisomistus 24 % tarkoittaa että Leppävirta Areena Oy on osakkuusyhteisö kuntakonsernissa.

Leppävirran Teollisuustalotie 1 omistusosuus on 40 %.

Leppävirran kiinteistöllä on osakkuusyhteisö Asunto Oy Leppävirran Mäenrinne. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä. [2016]

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. [2016]

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistöyhtäryhteisöjen käyttöomaisuuden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa *Edellisten tilikausien ylitai alijäämän oikaisuksi*.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat tilikaudet

Konserniin yhdisteltyjen yhteisöjen tilikausi on ollut 1.1.2018 - 31.12.2018.

Konsernitilinpäätös on laadittu Raindance- taloushallinto-ohjelmiston konsernisovellusta käyttäen.

Tietojen vertailukelpoisuus

Savon koulutuskuntayhtymän ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin rahoituslaskelmissa on eroavaisuuksia taseen muutokseen nähden. Tase- ja tuloslaskelmat on käsitelty kuntayhtymien ilmoituksen mukaisesti ja rahoituslaskelmiin on tehty tarvittavat korjaukset saatujen lisäselvitysten perusteella.

4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6 Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

6 Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
	Yleishallinto, hallinto- ja talousosasto	409 021	430 422	192 572
Perusturva	22 969 852	22 979 486	2 313 685	2 735 070
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 202 919	1 738 334	818 897	349 398
Tekninen osasto	6 698 320	7 601 922	4 767 133	4 995 630
Keski-Savon ympltk	2 580 365	2 547 079	1 337 426	1 311 164
<i>Yhteensä</i>	<i>34 860 478</i>	<i>35 297 243</i>	<i>9 429 714</i>	<i>9 652 245</i>
Valmistus oman käyttöön	1 619	24 060	1 619	24 060

Liitetieto 7 Verotulojen erittely

7 Verotulot	Kunta	
	2018	2017
	Kunnan tulovero	29 587 931
Kiinteistövero	2 499 366	2 419 804
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 597 646	2 820 938
<i>Yhteensä</i>	<i>34 684 944</i>	<i>33 197 484</i>

Liitetieto 8 Valtionosuudet eriteltyinä

Liitetieto 8 8 Valtionosuudet	Kunta	
	2018	2017
	Kunnan ja peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	20 369 076
Verotuloihin perustava valtionosuuksien tasaus	5 293 373	5 217 995
Järjestelmämuutoksen tasaus	-864 469	-994 925
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	24 797 980	25 146 107
<i>Yhteensä</i>	<i>24 797 980</i>	<i>25 146 107</i>

Liitetieto 9 Palvelujen ostojen erittely (ulkoinen)

Liitetieto 9 9 Palvelujen ostojen erittely (ulk.)	Kunta	
	2018	2017
	Asiakaspalvelujen ostot	31 848 063
Muiden palvelujen ostot	7 401 396	7 082 005
<i>Yhteensä</i>	<i>39 249 459</i>	<i>36 995 440</i>

Liitetieto 11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

Atk ohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikut. menot/valokuituhanke	10 vuotta	Tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talusrakennukset	15 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	20 %	Menojäännöspoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	20 %	Menojäännöspoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	20 %	Menojäännöspoisto
Vedenjakelu- ja viemäriverkosto	10 %	Menojäännöspoisto
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet, muut putki- ja kaapeliverkot	20 %	Menojäännöspoisto
Laitosten laitoskoneet ja laitteet	25 %	Menojäännöspoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	20 %	Menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	25 %	Menojäännöspoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet ja kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	

Käyttöomaisuusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet ei poistoa

Investointien täysperuskorjauksen poistoaika on puolet ja muun peruskorjauksen poistoaika on 1/3 uudisrakennuksen poistoajasta.

Hankintojen käyttöönotto tilikaudelta tehdään suunnitelmapoistona hankintapäivän mukaisesti. Keskeneräisten hankintojen valmistuttua poistot lasketaan seuraavan kuukauden alusta alkaen.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8.000 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

Liitetieto 13

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	74 930	72 168	74 930	72 168
Rakennusten luovutusvoitot	2 005		2 005	
Muut luovutusvoitot	22 768	76 135	5 700	66 348
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>99 703</i>	<i>148 303</i>	<i>82 635</i>	<i>138 517</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	122	2 744	122	2 744
Muut luovutustappiot	0	0		
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>122</i>	<i>2 744</i>	<i>122</i>	<i>2 744</i>

Liitetieto 14 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä satunnaisista eristä

14 Satunnaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot	0	9 230	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>9 230</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2018	2017
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		1 187
Osinkotuotot muista yhteisöistä	632 075	580 698
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	79 305	79 305
<i>Yhteensä</i>	<i>711 380</i>	<i>661 191</i>

4.4 Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 19 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Käyttöomaisuus 31.12.2018									
EUR	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet			Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet					
Poistamaton hankintameno 1.1.	740 995,46	12 466 738,41	19 091 057,65	9 120 251,84	505 489,23	43 821,12	6 145 597,46	48 113 951,17	
Lisäykset tilikauden aikana	222 891,08	231 959,70	2 870 281,06	3 766 552,96	140 500,73		0,00	7 232 185,53	
Rahoitusosuudet tilikaudella			-964 637,00	-100 000,00			-1 064 637,00	-1 064 637,00	
Vähennykset tilikauden aikana	-392,52	-25 655,66		-72,67	-12 013,37			-38 134,22	
Siirrot erien välillä			5 906 083,11	239 514,35			-5 080 960,46	1 064 637,00	
Tilikauden poisto	-209 223,80		-1 698 681,40	-1 259 620,09	-234 216,47			-3 401 741,76	
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Poistamaton hankintameno 31.12.	754 270,22	12 673 042,45	25 204 103,42	11 766 626,39	399 760,12	43 821,12	0,00	50 841 623,72	
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	754 270,22	12 673 042,45	25 204 103,42	11 766 626,39	399 760,12	43 821,12	0,00	50 841 623,72	
Olellaiset lisäpoistot								0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.								50 841 623,72	
Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet ja osuudet			Jvk- ja muut lainasaamiset					
	Osakkeet	Kuntayhtymä- tytäryhteisöt	Osuudet	Osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Sijoitusrah. osuudet	Lainasaamiset tytäryhteisöiltä, osakkuus- ja omis. muilta	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	1 595 325,73	4 460 271,76	339 371,04	639 691,32	0,00	4 631 232,95	129 093,96	11 794 986,76	
Lisäykset								0,00	
Vähennykset				-4 000,00	0,00			-4 000,00	
Siirrot erien välillä								0,00	
Hankintameno 31.12.	1 595 325,73	4 460 271,76	339 371,04	635 691,32	0,00	4 631 232,95	129 093,96	11 790 986,76	
Arvonlennukset ja niiden palautukset								0,00	
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 595 325,73	4 460 271,76	339 371,04	635 691,32	0,00	4 631 232,95	129 093,96	11 790 986,76	
								Pysyvät vastaavat yhteensä 31.12. 62 632 610,48	

Liitetieto 21

21 Kuntayhtymäosuusien arvon muutokset / ero kuntayhtymän taseeseen						
	Tasearvo 1.1.2018	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.2018	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Vaalijalan kuntayhtymä	67 155,23			67 155,23	67 231,84	-76,61
Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymä	22 002,26			22 002,26	22 185,78	-183,52
Savon Koulutus kuntayhtymä	135 710,50			135 710,50	131 763,40	3 947,10
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	3 840 189,78			3 840 189,78	3 587 945,10	252 244,68
Pohjois-Savon Liitto	1 231,41			1 231,41	1 231,41	0,00
Keski-Savon Jätehuollon liikelaitos Ky	393 982,58			393 982,58	393 982,58	0,00
Yhteensä	4 460 271,76			4 460 271,76		

Liitetieto 20 - 22 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20-22 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 2018						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin Osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Leppävirran Kiinteistö Oy	Leppävirta	100,00 %		780	9 643	57
Leppävirran Kiinteistö Oy omistaa:						
As Oy Leppävirran Mäenrinne (osakkuusyhteisö)	Leppävirta	26,00 %		86	2	-1
Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	Leppävirta	100,00 %		-1 265	5 245	52
Leppävirran Monitoimitalo Oy	Leppävirta	100,00 %		364	6 056	19
			yhteensä	-35	20 946	127
Kuntayhtymät						
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky	Kuopio	3,52 %		3 322	14 129	-711
Keski-Savon Jätehuollon Liikelaitosyhtymä	Varkaus	20,80 %		757	320	334
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	3,20 %		299	840	-18
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	Tuustaipale	1,94 %		36	1	0
Savon Koulutus kuntayhtymä	Kuopio	1,15 %		599	315	46
Pohjois-Savon Liitto	Kuopio	4,00 %		36	299	1
			yhteensä	5 049	15 905	-348
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Leppävirran Loma Oy	Leppävirta	55,63 %		7		
			yhteensä	7		
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy L-virran Teollisuusalatie 1	Leppävirta	40,00 %		336	0	0
Leppävirta Areena Oy	Leppävirta	24,00 %		-2	34	4
			yhteensä	334	35	4
			yhteensä	5 356	36 885	-217

Liitetieto 23

23 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Saamisten erittely	Kunta			
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		10 044		11 231
<i>Yhteensä</i>	0	10 044	0	11 231
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		80 245		40 997
Siirtosaamiset		61 887		367 594
<i>Yhteensä</i>	0	142 132	0	408 591
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		2 249		1 441
<i>Yhteensä</i>	0	2 249	0	1 441
<i>Saamiset yhteensä</i>	0	154 424	0	421 264

Liitetieto 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	21 813			
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	21 813			
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	23 218	25 053	22 843	25 053
Kelan korvaus työterveyshuollosta	124 118	124 560	74 000	72 258
EU-tuet ja avustukset	351 050	0	351 050	
Muut tulojäämät	1 562 042	416 303	379 116	283 034
Lyhytaikaiset siirtosaamiset kaikki yhteensä	1 172 737	988 263	889 271	748 314

4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**Liitetieto 25 Oman pääoman erittely**

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1	40 301 178	40 300 271	40 300 271	40 300 271
Lisäykset	-915	907		
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	40 300 263	40 301 178	40 300 271	40 300 271
Arvonkorotusrahassto 1.1				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 31.12				
Muut omat rahastot				
Yritystoiminnan kehittämisrahaston pääoma 1.1			1 442 255	1 491 612
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta			-13 240	-49 357
Yritystoiminnan kehittämisrahaston pääoma 31.12			1 429 015	1 442 255
Muut omat rahastot	1 557 789	1 341 120		
Rahaston pääoma 1.1				
Siirrot rahastoon	133 378	267 982		
Siirrot rahastosta	-151 492	-51 313		
Rahaston pääoma 31.12	1 539 675	1 557 789		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	4 778 874	4 708 403	5 534 281	5 396 865
Ed. tilikauden yli/alijäämä	85 738	61 509		
Oikaisut	41 143	-76 776		
Edellisen tilikausien ylijäämä 31.12	4 905 754	4 693 136	5 534 281	5 396 865
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 675 696	85 738	-1 358 649	137 416
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>45 069 996</i>	<i>46 637 841</i>	<i>45 904 918</i>	<i>47 276 807</i>

Liitetieto 27 Pitkäaikaiset velat

27 Velat tai velkojen osat, jotka erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (v.2024 tai sen jälkeen).				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
	Pitkäaikaiset velat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (yli 5 v kuluttua eräänt)	24 263 059	25 597 047	4 380 400	4 784 765

Liitetieto 29 Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
	29 Pakolliset varaukset			
Potilasvakuutusmaksuvastuu (P-S Shp)	831 142	712 843	0	0
Kaatopaikan jälkihoito (K-Savon Jätehuolto)	187 200	187 200		
Savon Koulutus kuntayhtymä	0	2 879		
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>1 018 342</i>	<i>902 922</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 30

30 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
	Kunta			
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Vieras pääoma				
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		61 101		45 205
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>61 101</i>	<i>0</i>	<i>45 205</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		117 460		-227 804
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>117 460</i>	<i>0</i>	<i>-227 804</i>
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		5 948		321
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>5 948</i>	<i>0</i>	<i>321</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>184 508</i>	<i>0</i>	<i>-182 278</i>

Liitetieto 31 Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti

	2018	2017
	31 Sekkilimiitti	
Luotollisen sekkilin sekkilimiitti 31.12.	600 000	600 000
-siitä käyttämättä oleva määrä	600 000	600 000

Liitetieto 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
	Lyhytaikaiset siirtovelat			
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	4 000 537	3 935 484	2 090 408	2 070 557
Korkojaksotukset	69 849	57 028	31 582	21 674
Muut menojäämät	1 562 042	1 055 281	854 463	793 573
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat kaikki yhteensä</i>	<i>5 588 214</i>	<i>4 987 811</i>	<i>2 976 453</i>	<i>2 885 804</i>

4.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Liitetieto 35 - 37 Vakuudet**

35-37 Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	255 806	286 408	4 478 669	0
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>255 806</i>	<i>286 408</i>	<i>4 478 669</i>	<i>0</i>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit	59 216	59 216		
<i>Yhteensä</i>	<i>59 216</i>	<i>59 216</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>				
<i>Vakuudet yhteensä</i>	<i>315 022</i>	<i>345 624</i>	<i>4 478 669</i>	<i>0</i>

Liitetieto 38 Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
38 Vuokravastuut				
Vuokravastuut				
Seuraavalla kaudella maksettavat	170 787	10 340		
Myöhemmin maksettavat	704 006	15 201		
Vuokravastuut yhteensä	874 793	25 541		
Leasingvastuut				
Seuraavalla kaudella maksettavat	546 946	147 905	479 345	100 047
Myöhemmin maksettavat	9 452 877	182 789	9 404 807	155 364
Leasingvastuut yhteensä	9 999 823	330 694	9 884 152	255 412
Leasinvastuista kiinteistöihin kohdistuvat				
Seuraavalla kaudella maksettavat	174 246		174 246	
Myöhemmin maksettavat	8 462 365		8 462 365	
Kiinteistöleasingvastuut yhteensä	8 636 610		8 636 610	
Vuokra- ja leasingvastuut yhteensä	10 874 616	356 235	9 884 152	255 412
Kiinteistöjen liittyvät rahoitusleasing-vastuut eritely				
Leppäkertun koulu (14.2.2019-31.8.2043)	8 541 232			
Teollisuushallit (2018-2024)	95 378			
	8 636 610			

Liitetieto 39 Vastuusitoumukset

39 Vastuusitoumukset			
Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta			
	Kunta		
	2018	2017	
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset			
alkuperäinen pääoma	17 952 563	17 652 563	
Tytäryhteisöjen puolesta annetut			
luotolliset sekkitilit	192 275	192 275	
Tytäryhteisöt vastuusitoumukset yhteensä	18 144 838	17 844 838	
<i>Jäljellä oleva pääoma 31.12.</i>	<i>12 388 470</i>	<i>12 841 369</i>	

Liitetieto 40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset			
Kuntien takauskeskus			
	Kunta		
	2018	2017	
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	55 844 720	55 225 847	
Kunnan osuus takauskeskuksen katteettomista takausvastuusta 31.12.			
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	35 878	36 500	
First Card/Yrityskortit	5 776	4 389	
Muut vastuusitoumukset yhteensä	41 654	40 889	

4.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Liitetieto 42 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
42 Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö		
(sisältää kokoaikaisen ja osa-aikaisen)		
	Kunta	
	2018	2017
Yleishallinto		
Sosiaali- ja terveystoimi	19	17
Opetus- ja kulttuuritoimitoimi	148	204
Yhdyskuntapalvelut (sis. K-S Ymp.toimi)	213	154
<i>Yhteensä</i>	103	104
Sairauspoissaolot kalenteripv	483	479
	7 723	7 447

Liitetieto 43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

43 Henkilöstökulut	Kunta	
	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	20 894 181	20 391 221
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	91 361	131 940
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>20 985 542</i>	<i>20 523 161</i>

Liitetieto 44

44 Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueelle tilitettyt luottamushenkilömaksut/ maksuperuste		
Puolue	Kunta	
	2018	2017
Kristillisdemokraatit		
Sos.demokraatit	423	487
Varkauden SDP	3 856	2 892
Ruusudemarit	48	153
Leppävirta-liike	512	
Vasemmisto	48	75
Kokoomus	1 362	813
Pieksämäen Seudun kokoomus	2 024	1 625
Varkauden kokoomus	11	63
Keskusta	14	84
Keskusta Heinävesi	3 461	2 345
Keskusta Pieksämäki	63	32
Keskusta Varkaus	124	50
Keskusta Joroinen	63	
Perusuomalaiset	7	28
Savo-Karjalan Vihreät	666	403
Kaakkois-Suomen Vihreät	126	98
	56	
	<i>12 863</i>	<i>9 146</i>

Liitetieto 45 Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

45 Tilintarkastajan palkkiot		
	Kunta	
	2018	2017
BDO AUDIATOR OY		
Tilintarkastuspalkkiot	10 307	8 214
Tilintarkastajan lausunnot		2 236
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		3 185
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>10 307</i>	<i>13 635</i>

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat

- Leppävirran kunnan vesihuoltolaitoksen kirjanpito on eriytetty laskennallisesti taseyksiköksi.
- Liitteenä vesihuoltolaitoksen eriytetyt tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase

Toimintakertomus 2018 Leppävirran kunnan vesi- ja viemärlaitos

Leppävirran kunnanvaltuusto päätti 9.11.2015, että vesihuoltolaitos eriytetään kirjanpidollisesti 1.1.2015 alkaen. Leppävirran kunnan valtuusto hyväksyi 14.12.2015 § 49 kirjanpidollisesti 1.1.2015 eriytetyn vesihuoltolaitoksen aloittavan taseen liitteen mukaisesti, hulevesistä huolehtii kunta (kunnallistekniikka) eikä niitä sisällytetä vesihuoltolaitoksen toimintaan. Kunnanvaltuusto vahvisti peruspääoman määräksi 5.213.179,67 € ja sille kunta peri korvausta vuosina 2015-2017 3 %. Vuoden 2018 alusta korko muutettiin 1,5 %:iin. Peruspääomasta erotetaan 15 vuoden laina 2.685.577,41 euroa, joka maksetaan tasaerissä. Kunta peri lainalle 3 %:n vuotuisen tuoton vuosina 2015-2017. Vuoden 2018 alusta korko muutettiin 1,5 %:iin.

Eriyttämällä pyritään tilinpäätöksen ja siinä esitettyjen tunnuslukujen perusteella arvioimaan, missä määrin vesihuollosta perittävät maksut kattavat palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset pitkällä aikavälillä, ja ovatko maksut kohtuullisia.

Leppävirran kunnan vesi- ja viemärlaitosta on hoidettu laskennallisesti eriytettyinä eriyttämisvelvoitteen voimaantulosta 1.1.2002 alkaen, kunnanvaltuuston päätöksen 18.12.2001 § 65 mukaisesti. Yleisohjeen mukaisesti vuoden 2015 tilinpäätös laadittiin liikelaitosyleisohjeen mukaisesti.

Kirjanpidollisesti eriytyessä taseyksikössä noudatetaan jatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan. Kun laskennallisesta taseyksiköstä muodostetaan vastaavaa toimintaa jatkava kirjanpidollinen yksikkö, aloittavaan taseeseen on suositeltavaa merkitä myös ko. liiketoimintaan kohdistuva aikaisemmilta tilikausilta kertynyt yli- /alijäämä. Ellei yli- /alijäämää ole mahdollista selvittää toiminnan aloittamisesta asti, on perusteltua selvittää yli-/alijäämät vähintään viidestä edeltävästä tilinpäätöksestä. Leppävirran kunnan vesihuoltolaitoksen yli- /alijäämät selvitettiin kahdeksan (8) edellisen vuoden 2007-2014 ajalta. Alijäämä oli yhteensä -1.406.155,45 €.

Vesi- ja viemärlaitos, yleistä

Leppävirran kunnan vesihuoltolaitos kuuluu Keski-Savon Vesi Oy:n palvelualueeseen ja sen tehtävänä on laadukkaan talousveden jakelu kuluttajille sekä jäteveden vastaanotto ja pumpppaaminen siirtolinjaa pitkin Keski-Savon Vesi Oy:lle Varkauden Akonniemeen. Siirtolinjan pituus Varkauden rajalta Leppävirran keskusta on 23km. Poikkeusolojen varalta kunnalla on yksi varavedenotto Pohjukansalossa ja toinen Voivakassa.

Katsaus vuoteen 2018

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osa-alueeseen: vesilaitos ja viemärlaitos. Leppävirran kunnan vesihuoltolaitos ei käsittele hulevesiä.

Leppävirran kunnan vesilaitos ostaa puhtaan veden Keski-Savon Vesi Oy:ltä, joka hankkii talousveden Pieksämäen alueella sijaitsevasta Syvänsin pohjavedenottamolta. Vedenottamolta vesi pumpataan alkalointilaitoksen kautta siirtovesijohdon kautta Leppävirralle vesijohtoverkostoon ja Kauppilanmäen vesitorniin. Leppävirran vesilaitoksen toiminta-alue ulottuu kirkonkylän taajaman lisäksi Sorsakosken ja Oravikosken taajamiin sekä laajalle haja-asutusalueelle. Vuonna 2018 pumpattu vesimäärä oli 374 825 kuutiota eli noin 1 000 m³ vuorokaudessa.

Laadultaan talousvesi on erinomaista ja täyttää sosiaali- ja terveysministeriön laatuvaatimukset. Talousvesi on laadultaan pehmeää, arvoltaan n. 0,65 mmol/l (3,7 dH). Veden happamuus pH on noin 8,0 eli vesi on lievästi emäksistä.

Kulutuskohdeissa syntynyt jätevesi johdetaan siirtoviemärin välityksellä Leppävirralta Varkauden

Akonniemeen, jossa jätevesi käsitellään biologiskemiallisessa puhdistamossa. Leppävuiran taa-jaman, Oravikosken ja Sorsakosken alueilta johdettiin jätevesiä 434 784 kuutiota Akonniemeen. Laskutettavan jäteveden määrä on 287 357 kuutiota. Määrä on huomattavasti suurempi kuin vedenkulutus ja laskutettavan jäteveden osuus, joka johtuu lähinnä vanhojen verkostojen vuotovesistä.

Akonniemen puhdistamotulokset täyttävät lupaehtojen mukaiset vaatimukset. Puhdistusteho on vaihdellut 95-99 %, vaatimustason ollessa 90 %. Uudet lupaehdot (5.11.2005 alkaen) tiukensivat lupaehtoja ja nostivat poistotehojen vaatimustason 95 %.

Vuoden aikana tehtiin investointeja yhteensä 1 262 293 eurolla. Investointeja olivat:

- vesihuoltoverkon peruskorjaus 113 906 €
- taloliittymien rakentaminen 72 759 €
- verkostokartoituksen laatiminen 6 226 €
- pumppaamoiden saneeraus 7 589 €
- Lossinpelto 128 500 €
- Oravikoski-Leppävirta siirtoviemärin rakentaminen 897 366 €
- Paalimäki 35 946 €

Vuonna 2018 toiminnassa tapahtunut suurin muutos oli Oravikosken jätevedenpuhdistamon lopettaminen Oravikoski-Leppävirta siirtoviemärin valmistuttua.

Organisaatio

Vesilaitoksen tulosalueella työskentelee suoraan 2,6 henkilöä.

Vesilaitoksella on ympärivuorokautinen päivystys, joka toimii 24/7 järjestelmällä. Ringissä on mukana 5 henkilöä. Päivystäjistä kolme työskentelee päätoimisesti muilla tulosalueilla.

Taksat

Teknisen lautakunnan päätöksen 17.11.2015 §103 mukaisesti viemäriverkoston käyttömaksuja korotettiin 1.2.2016 alkaen. Teknisen lautakunnan päätöksen 22.11.2016 §93 mukaisesti viemäriverkoston käyttömaksuja korotettiin 1.2.2017 alkaen. Vuoden 2018 aikana ei tehty korotuksia vuodelle 2019.

Perusmaksua perittiin käyttöveden ja jäteveden osalta. Käyttöveden asiakkaita oli 2277 kpl ja jätevesi asiakkaita oli 1625 kpl.

Vuonna 2018 käyttömaksut olivat (alv 0%)

- vesi 1,70 € / m³
- jätevesi 3,39 € / m³

Vuoden 2018 talous

Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma vuodelta 2018

- liikevaihto 1 900 314 €
- materiaalit ja palvelut -515 899 €
- henkilöstökulut -192 831 €
- poistot -661 425 €
- rahoitustuotot ja -kulut -105 930 €
- tilikauden ylijäämä 421 221 €

Tarkemmat tiedot vuoden 2018 taloudesta ja tase 2018 on esitetty liitteessä.

Vesi- ja viemäriverkostot

Vesijohtoverkosta on n. 385 km. Pohjavesilaitoksia on 2 kpl, jotka ovat varavedenottamoina. Paineenkorotusasemia on 7 kpl.

Viemäriverkosta on Leppävuiran kunnan alueella n. 197 km ja pumppaamoita on 60 kpl. Oravikosken puhdistamon ympäristölupa on voimassa 31.12.2019 saakka. Oravikosken ja kirkonkylän välisen siirtolinjan rakentamisen jälkeen jätevedet johdetaan sieltäkin Varkauden Akonniemeen. Siirtolinjanrakentaminen alkoi syyskuussa 2017 ja hanke valmistui vuonna 2018.

Lyhyesti hankkeesta:

Suunnitelma sisälsi Oravikosken ja Leppävirran kirkonkylän välille siirtoviemärin ja vesijohdon. Viemäri rakennettiin Oravikosken jätevedenpuhdistamolta (Väinöläntie 5) Leppävirran Särkinieemeen (Heimoluhdantie), jossa se liittyi Leppävirran olemassa olevaan viemäriverkostoon. Rakennettavan vesihuoltolinjan kokonaispituus on noin 10 km, josta suurin osa kulkee vesistöissä. Oravikosken jätevedenpuhdistamolla tehtiin toiminnallisia muutoksia mm. puhdistamon selkeytysallas muutettiin Väinöläntien jätevedenpumppaamon varoalaksi. Puhdistamon toiminta Oravikoskella loppui heinäkuussa 2018. Vuonna 2017 aikana hanke aloitettiin kirkonkylän suunnasta. Hanke jatkui talven 2018 aikana vesistön alueella, jolloin upotettiin putki jäältä käsin. Joulukuussa 2018 saatiin vesijohto käyttöön ja hanke loppuun.

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

LEPPÄVIRRAN KUNTA			
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA			1.1.-31.12.2018
Liikevaihto			1 894 373,88
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)			
Valmistus omaan käyttöön			1 138,65
Liiketoiminnan muut tuotot			4 801,41
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä			
Materiaalit ja palvelut	-515 899,22		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-217 169,53		
Ostot tilikauden aikana	-217 169,53		
Varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)			
Palvelujen ostot	-298 729,69		-515 899,22
Henkilöstökulut	-192 830,71		
Palkat ja palkkiot	-155 371,60		
Henkilöstösivukulut	-37 459,11		
Eläkekulut	-29 618,89		
Muut henkilösivukulut	-7 840,22		-192 830,71
Poistot ja arvonalentumiset	-661 425,25		
Suunnitelman mukaiset poistot	-661 425,25		
Arvonalentumiset	0,00		-661 425,25
Liiketoiminnan muut kulut			-4 404,06
Liikelyljäämä (-alijäämä)			525 754,70
Rahoitustuotot ja -kulut	-105 930,49		
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot	4 511,95		
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-32 226,92		
Muille maksetut korkokulut			
Korvaus peruspääomasta	-78 215,52		
Muut rahoituskulut			-105 930,49
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä			419 824,21
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot	0,00		
Satunnaiset kulut	0,00		0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia			419 824,21
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-163 049,80		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	164 446,47		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00		
Tuloverot	0,00		1 396,67
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)			421 220,88

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

LEPPÄVIRRAN KUNTA		
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA		
31.12.2018		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
	Liikelyjäämä (-alijäämä)	525 754,70
	Poistot ja arvonalentumiset	661 425,25
	Rahoitustuotot ja -kulut	-105 930,49
	Satunnaiset erät	0,00
	Tulorahoituksen korjauserät	0,00
		1 081 249,46
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
	Investointimenot	-1 262 293,28
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00
		-1 262 293,28
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-181 043,82
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
	Antolainasaamisten lisäykset kunnalle/ky:lle	
	Antolainasaamisten lisäykset muilta	
	Antolainasaamisten vähennykset kunnalta/ky:ltä	
	Antolainasaamisten vähennykset muilta	
LAINKANNAN MUUTOKSET		
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta/ky:ltä	
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle/ky:lle	-179 038,50
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	
		-179 038,50
	L. aik. lainojen muutos kunnalta	
	L. aik. lainojen muutos muilta	
		-179 038,50
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		0,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	
	Vaihto-omaisuuden muutos	
	Saamisten muutos kunnalta/ky:ltä	
	Saamisten muutos muilta	1 140,55
	Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä	
	Korottomien velkojen muutos muilta	31 803,03
		32 943,58
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-146 094,92
RAHAVAROJEN MUUTOS		-327 138,75
RAHAVARAT 31.12.2018		309 973,08
RAHAVARAT 1.1.2018		637 111,82
		-327 138,74

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelma

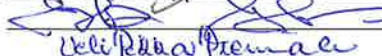
LEPPÄVIRRAN KUNTA					
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA					
31.12.2018					
VASTAAVAA	1.1.2018	31.12.2018	VASTATTAVAA	1.1.2018	31.12.2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	6 487 591,84	7 088 459,87	A OMA PÄÄOMA	3 957 792,36	4 379 013,24
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	5 213 179,67	5 213 179,67
1. Aineettomat oikeudet			II Arvonkorotusrahasot		
2. Muut pitkävaikutteiset menot			III Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 255 387,31	-1 255 387,31
			V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		421 220,88
II Aineelliset hyödykkeet	6 487 591,84	7 088 459,87	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		-1 396,67
1. Maa- ja vesialueet			1. Poistoero	0,00	163 049,80
2. Rakennukset	503 048,69	431 835,14	2. Vapaaehtoiset varaukset	0,00	-164 446,47
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 762 597,39	6 656 445,96			
4. Koneet ja kalusto	352,49	178,77	C PAKOLLISET VARAUKSET		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	221 593,27	0,00	2. Muut pakolliset varaukset		
			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
III Sijoitukset			1. Valtion toimeksiannot		
1. Osakkeet ja osuudet			2. Lahjoitusrahastojen pääomat		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3. Muiden toimeksiantojen pääomat		
3. Muut lainasaamiset					
4. Muut saamiset			E VIERAS PÄÄOMA	3 360 091,91	3 212 856,44
			I Pitkäaikainen	2 904 991,50	2 761 385,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Valtion toimeksiannot			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	1 969 423,41	1 790 384,91
3. Muut toimeksiantojen varat			4. Lainat julkisyhteisöiltä		
			5. Lainat muilta luotonantajilta		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	830 292,43	502 013,14	6. Saadut ennakot		
I Vaihto-omaisuus			7. Ostovelat		
1. Aineet ja tarvikkeet			8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä		
2. Keskeneräiset tuotteet			9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut ve	935 568,09	971 000,09
3. Valmiit tuotteet			10. Siirtovelat		
4. Muu vaihto-omaisuus					
5. Ennakkomaksut			II Lyhytaikainen	455 100,41	451 471,44
			1. Joukkovelkakirjalainat		
II Saamiset	193 180,61	192 040,06	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Pitkäaikaiset saamiset			3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	179 038,50	179 038,50
1. Myyntisaamiset			4. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Lainasaamiset			5. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä			6. Saadut ennakot		
4. Muut saamiset			7. Ostovelat	146 440,49	163 153,19
5. Siirtosaamiset			8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtym	3 931,05	3 253,72
Lyhytaikaiset saamiset	193 180,61	192 040,06	9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut ve	90 083,23	82 297,70
1. Myyntisaamiset	158 922,08	155 231,86	10. Siirtovelat	35 607,14	23 728,33
2. Lainasaamiset					
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 317 884,27	7 590 473,01
4. Muut saamiset	34 258,53	36 808,20			
5. Siirtosaamiset					
III Rahoitusarvopaperit					
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	637 111,82	309 973,08			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 317 884,27	7 590 473,01			

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Leppävirralla 25 päivänä maalis kuuta 2019

Ueli Rikka Piemäe

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ:

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu erillinen kertomus.

Leppävirralla 3 päivänä touko kuuta 2019

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Lilja Koskela
tilintarkastaja, JHT, HT

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2018

Leppävirran kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Leppävirran kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2018. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Leppävirralla 3.5.2019

BDO Auditor Oy, tilintarkastusyhteisö

Lilja Koskela
JHT, HT

7. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

7. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavissa asiakirjoissa esitetään tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittava tase-erittelyt. Ne ovat tase-erien sisällön yksityiskohtaisia luetteloita. Ohjeet tase-erittelyistä ja niiden laatimisesta on yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (13.9.2016, luku 11). Taseen liitetietojen erittelyjä on ohjeistettu erillisessä yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän tilin- päätöksen liitetiedoista (25.10.2016)

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT TILIKAUDELLA 1.1. – 31.12.2018

Päiväkirja	sähköisessä muodossa
Pääkirja	sähköisessä muodossa
Toteutusvertailut	atk-tulosteina ja sähköisessä muodossa
Tasekirja	sidottuna
Tase-erittelyt	mapissa

Osakirjanpitoina:

Populus-palkat	Monetra Pohjois-Savo Oy:ssa
Raindance-käyttöomaisuuskirjanpito	KOM viennit yhdisteltyinä

Sivukirjanpitoina:

CGI/Basware tilioitteen käsittely	viennit tapahtumittain
CGI/Basware lainaohjelma	viennit tapahtumittain
Raindance-ostolaskujen kierrätys	viennit tapahtumittain
Raipe-raportti	rakentamispalv. verottajalle

TOSITTEIDEN LAJIT

ALKUSA	1001-1999	Alkusaldot
BUD	2001-2999	Talousarvio
BUDL	3001-3999	Lisämääräraha
MUIST1	10001-13999	Muistio, ulk. RD
MUISRO	15001-16999	Muistio ulk. laskuportaali
MUISIS	20001-24999	Muistio sis. RD
MUISRS	25001-29999	Muistio sis. laskuportaali
MUIJAK	30001-304999	Muistioiden jaksotus
KOMTOS	34001-34999	Käyttöomaisuus
KOMMUI	39001-39999	Käyttöomaisuus muistio
SIS.LAS	35001-38999	Sis.laskut, ProE Laskutus
CPUM	72000-72999	Kassan sekalaiset/CPU kassamuistio
PANKKI	101001-109999	Pankin tilioitteet
PALKAT	100001-100999	Palkkatositteet
SOSTYÖ	103001-103999	Sosiaalityö
CPU	104001-104999	CPU-palvelukassa
YMRMAN	5110001-5199999	Myyntireskontran manuaalisuoritukset
YMRV7	5210001-5299999	Myyntireskontran viitesuoritukset
YMRHYV	5310001-5399999	Hyvityslaskujen kuittaus
OSTOT	8000001-8299999	Ostolaskut
OMAKSU	8990001-8999999	Ostoreskontra maksut
KLALKU	99910001-99919999	Konsernin alkusaldot
KLYHT	99920001-99929999	Konsernin tytär/Ky
KLKIRJ	99930001-99939999	Konsernikirjaukset
Myyntilaskut		
YMR 11	11000001-11999999	ProE Laskutus - Muut asuinhuoneiston vuokrat

YMR 12	12000001-12999999	ProE Laskutus - Perusturvan asiakasmaksut
YMR 13	13000001-13999999	ProE Laskutus - Teollisuushallit ja liikehuoneistot
YMR 14	14000001-14999999	ProE Laskutus - Sähkömaksut
YMR 15	15000001-15999999	ProE Laskutus - Kirjastomaksut
YMR 16	16000001-16999999	ProE Laskutus - Koululaisten aamu- ja iltapäivähoito
YMR 17	17000001-17999999	ProE Laskutus - Palveluasuntojen vuokrat
YMR 19	19000001-19999999	ProE Laskutus - Teknisen toimiston saatavat
YMR 20	20000001-29999999	ProE Laskutus - Yleislaskutus/Sekalaiset saatavat
YMR 21	21000001-21999999	ProE Laskutus - Omakotitonttien vuokrat
YMR 22	22000001-22999999	ProE Laskutus - Ateriamaksut Ceepos
YMR 23	23000001-23999999	ProE Laskutus - Teollisuustonttien vuokrat
YMR 24	24000001-24999999	ProE Laskutus - Venepaikkamaksut
YMR 44	44000001-44999999	ProE Laskutus - Vesi- ja jätevesim. /Vesikanta Plus
YMR 54	54000001-54999999	ProE Laskutus - Päivähoitomaksut/ProConsona
YMR 60	60000001-60999999	ProE Laskutus - Rakennusvalvontamaksut/Facta
YMR 83	83000001-83999999	ProE Laskutus - Kotipalvelu/vanhustyö AluePegasos

SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Tasekirja	sidotaan kirjaksi ja säilytetään
– Toimintakertomus	pysyvästi
– Tilinpäätöslaskelmat	
– Liitetiedot	
– Luettelot ja selvitykset	
– Allekirjoitukset ja merkintä	
Tilinpäätöksen tarkastaminen	pysyvästi kunnan arkistossa
– Tilinpäätöksen tarkastusasiakirjat	
– Tilintarkastus- ja arviointikertomus	
Varmentavat asiakirjat	10 v sähköinen tietoväline
– Tase-erittelyt	
– Lisätietojen erittelyt	
Tilitositteet	10 v sähköinen tietoväline DVD tallennus
– Pääkirjat, päiväkirjat	

8. Tilinpäätökseen tilintarkastuksen yhteydessä tehdyt korjaukset

Korjattu kunnan ja konsernin taseen tunnusluku kaikkiin taselaskelmiin:

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa. [2017]

Korjatut kunnan taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %	73,9 %	77,6 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	25,4 %	21,5 %
Velat ja vastuut % käyttötaloustulo	39,8 %	21,5 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	4 175 633	5 534 281
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)/asukas	432,3	565,5
Lainakanta 31.12.,€/ asukas	887	821
Lainakanta 31.12. €	8 564 569	8 035 920
Lainasaamiset 31.12. €	4 760 327	4 760 327
Asukasmäärä	9 660	9 786

Korjatut konsernin taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste	46,9 %	49,5 %	49,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,8 %	48,8 %	47,4 %
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	63,1 %	48,8 %	47,4 %
Konsernin lainat, €/asukas	3 757	3 645	3 560
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	36 290	35 673	35 078
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	501	495	509
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	3 230	4 779	4 770
Kertynyt ylijäämä (alijäämä),€/ asukas	334	488	484
Kunnan asukasmäärä	9 660	9 786	9 852

Korjaukset tilinpäätöksen liitetietoihin 24 ja 39:

Liite 24				
24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	21 813			
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	21 813			
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	23 218	25 053	22 843	25 053
Kelan korvaus työterveyshuollosta	124 118	124 560	74 000	72 258
EU-tuet ja avustukset	351 050	0	351 050	
Muut tulojäämät	1 562 042	416 303	379 116	283 034
Lyhytaikaiset siirtosaamiset kaikki yhteensä	1 937 428	841 916	736 009	580 345

Liitetieto 39			
39 Vastuusitoumukset			
Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta			
	Kunta		
	2018	2017	
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset			
alkuperäinen pääoma	17 952 563	17 652 563	
Tytäryhteisöjen puolesta annetut luotolliset sekkitilit	192 275	192 275	
Tytäryhteisöt vastuusitoumukset yhteensä	18 144 838	17 844 838	
<i>Jäljellä oleva pääoma 31.12.</i>	<i>12 388 470</i>	<i>12 841 369</i>	

Lisäykset toimintakertomukseen:

Kunnan tai kuntayhtymän toimintakertomuksessa on oikean ja riittävän kuvan niin vaatiessa kuvattava kertyneen ylijäämän tai alijäämän määrään aikaisemmillä tilikausilla vaikuttaneita tekijöitä.

Kunnan ja kuntayhtymän katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt investointivaraukset ja poistoerot sekä muut omat rahastot kuin arvonkorotusrahastot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä. Vastaavalla tavalla nämä tuloksenkäsittelyerät voidaan rinnastaa ylijäämäeriin esimerkiksi kuntayhtymää purettaessa. Tuloksenkäsittelyerien kirjaamisessa on toiminnan jatkuessa noudatettava kuitenkin kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laadintaa koskevassa yleisohjeessa annettuja periaatteita. Oman pääoman muutoksia kuvaavan liitetiedon yhteydessä voidaan esittää tieto kertyneen ylijäämän tai alijäämän määrästä, jossa tuloksenkäsittelyerät on otettu huomioon.

Aiemmillä tilikausilla positiivisista tuloksista muodostettua investointivarausta uusien asuinalueiden infran rakentamiseen on tuloutettu Ukonniemessä ja Paalimäessä toteutuneita rakentamiskustannuksia vastaavasti 0,820 milj. euroa. Investointivarausta on jäljellä 1,480 milj. euroa. Jos investointivarausta ei olisi muodostettu, kertynyt ylijäämä olisi vastaavan määrän suurempi. Kunnalla on vapaaehtoinen rahasto Yritystoiminnan kehittämisrahasto, johon on siirretty vahinkorahastosta luovuttaessa siihen kertynyt pääoma. Erityisiin elinkeinotoimen kehittämiskohteisiin käytetään yritystoiminnan kehittämisrahaston pääomaa sen sääntöjen edellyttämällä periaatteilla. Rahaston käytöstä päättää edelleen kunnanhallitus. Kehittämisrahaston pääoma oli vuoden alussa 1,442 milj. euroa. Rahaston pääomaa käytetty 13 240 euroa vuonna 2018. Pääoma vuoden lopussa 1,429 milj. euroa. Rahastoa kartutetaan tarvittaessa ylijäämäisten tilinpäätösten yhteydessä.

Muut ei-taloudelliset asiat

Kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Koko kuntakonsernin hankinnoissa huomioidaan mm. eettiset periaatteet. Lahjojen ja lahjoitusten osalta noudatetaan lainsäädännön määräyksiä ja hyvän hallinnon periaatteita.

Ihmisoikeusasioista kunta ml. konserniyhteisöt toimii lainmukaisesti ja noudattaa mm. Suomen perustuslakia, jossa on määritelty perusoikeudet. Lainmukaisen toiminnan valvonta kuuluu sisäisen valvonnan toimenpiteisiin.

Täydennetty toimintakertomuksen s. 19 henkilöstötunnuslukuja vuoden 2016 tiedoilla
Leppävirran kunnan henkilöstön kokonaismäärä 31.12.2018 oli 483 (2017: 479, 2016: 487), josta vakinaisia 390 (2017: 387, 2016: 391) ja määräaikaisia 93 (2017: 92, 2016: 96).

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli käyttötalouden osalta 15,979 milj. euroa, (2017: 15 646 milj. euroa, 2016: 15 829 milj. euroa) henkilöstökorvauksilla vähennettynä. Lomarahoja leikattiin 30 % vuonna 2017. Leikkaus jatkuu vuodet 2018-2019. Investointikohteille palkkoja ja palkkioita sosiaalikuluneen kirjautui 91 000 euroa (2017: 132 000 euroa, 2016: 114 000 euroa). Kaikki palkat on budjetoitu käyttötalouteen mutta investointikohteille kohdistuva työ kirjataan suoriteperusteisesti toteuman mukaan kohteille vuoden aikana.

Sairauspoissaolot yhteensä	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
	7 723	7 447	9 330	7 200	7 238	6 869	7 097

(ilm. kalenteripäivinä 2016 eteenpäin, aiemmin työpäivinä)

Terveysperusteisia poissaoloja oli n. 16,4 kalenteripv / henkilötyövuosi. Edellisvuonna 16 pv / htv on noussut hieman mutta on kuntien keskimääräistä tasoa 16–17 kalenteripv / htv. Sairauspoissaolot vuonna 2016 olivat 19,4 kalenteripäivää.

Korjattu tietoja tunnuslukutaulukossa s. 106 Kansalaisopistopalvelujen osalta

Toimielin 40 Toiminta- ja tunnuslukuja	Toteuma 2017	TA 2018	TP2018	TA 2019
Kansalaisopistopalvelut	136 358	147 500	145 912	154 105
Kansalaisopistopalvelut €/asukas	13,9	15,2	15,1	15,8
Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus yleinen oppimäärä (Sisä-Savon kansalaisopisto)	90 153*	115 000	95 416	107 105
Taiteen perusopetus, laaja oppimäärä (Soisalo-opisto)	40 704	32 500	40 743	47 000
Lastenkulttuuri (Lastenkulttuurikeskus Verso)	5 500	5 500	5 500	5 500

Lisätty s. 135 alkaen Tulosalueen 590 Rakennusvalvonta tilinpäätösraportointi.

Lomake ei ollut tulostunut tilinpäätöskirjaan.

